

KESKO

Vuosikertomus 2001

Keskon toiminta-ajatus

Kesko on Suomen johtava kaupan alan markkinointi- ja logistiikkayritys. Kehitämme aktiivisesti kuluttajien ja tukkuasiakkaiden arvostamia kauppapalveluja. Toimimme vähittäiskauppiaina sekä itsenäisesti että tiiviissä ketju-yhteistyössä kauppiaiden kanssa.

Vahvimmat osaamisalueemme:

- kaupan uusien toimintamallien ja liiketyyppien luominen
- hankinta- ja logistiikkapalvelut
- markkinointi
- vähittäiskauppaverkoston kehittäminen

Sisällys

Vuosi 2001 lyhyesti	3
Kesko – Kaupan tekijä	4
Strategia	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Toimintaympäristö	8
Arvot	12
Toimialat lyhyesti	13
Henkilöstö	14
Kesko vastuunkantajana	18
Riskienhallinta	22
Kiinteistöt	23
Ruokakesko	24
Rautakesko	28
Maatalouskesko	32
Keswell	36
Kaukomaarkkinat	40
VV-Auto	43
Hallituksen toimintakertomus	46
Tuloslaskelma	53
Tase	54
Rahoituslaskelma	56
Tilinpäätöksen liitetiedot	57
Keskeiset kvartaalitunnusluvut	71
Konserni numeroina	72
Tunnuslukujen laskentakaavat	74
Tilintarkastuskertomus	75
Osakkeet ja osakkeenomistajat	76
Hallintoperiaatteet – Corporate Governance	83
Keskon hallitus	86
Konsernin johtoryhmä	88
Osoitteet ja tytäryhtiöiden tiedot	90
Lisätietoja Keskoista sijoituskohteena	93
Tietoja osakkeenomistajille	94
Brandit	95

Vuosi 2001 lyhyesti

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 6 214 milj. euroa. Se laski 1,5 %.

Voitto ennen satunnaisia eriä oli 85,7 milj. euroa. Se laski 31,9 %.

Ketjutoiminnan sisäänajo

Keskon ja noin 1 450 K-kauppiaan välinen ketjutoiminnan uudistus otettiin käyttöön vuoden 2001 alusta.

Toimialayhtiöiden käynnistys

Kaupallinen liiketoiminta siirrettiin perustetuille tytäryhtiöille: Ruokakesko Oy:lle, Rautakesko Oy:lle, Maatalouskesko Oy:lle ja Keswell Oy:lle.

Keskittyminen ydintoimintoihin jatkui

Rautakesko sopi lokakuussa logistiikkayhteistyön käynnistämisestä Suomen Posti Oyj:n kanssa.

Kesko Oyj myi TietoEnator Oyj:lle osake-enemmistön (80 %) it-alan tytäryhtiöstään Tietokesko Oy:stä.

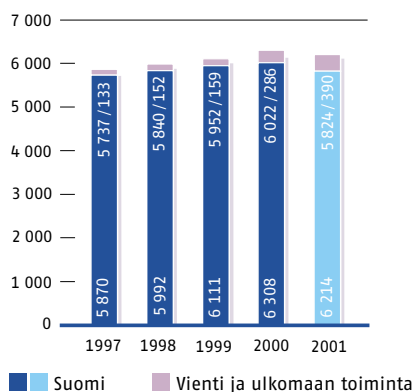
Vuoden 2002 alussa Kesko myi Carrols-hampurilaisketjun liiketoiminnot Burger-In-konsernille.

Panostukset kasvuun ja kilpailukykyyn

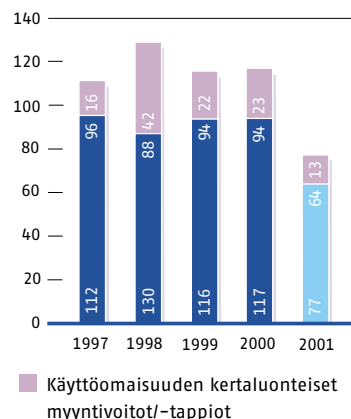
Voimakkaita investointeja kauppapaikkaverkoston kehittämiseen jatkettiin sekä kotimaassa että Ruotsissa ja Baltiassa.

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 206,4 milj. euroa.

Konsernin liikevaihto, milj. euroa

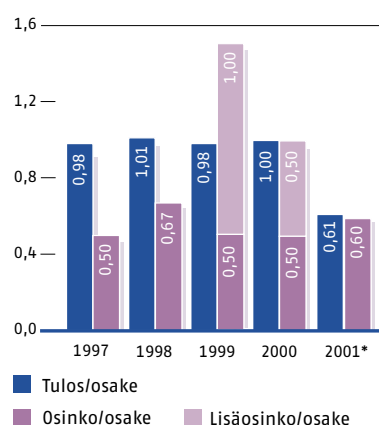
Konsernin liikevoitto, milj. euroa

AVAINLUVUT	2000	2001	Muutos-%
Liikevaihto, milj. euroa	6 308	6 214	-1,5
Liikevoitto, milj. euroa	117	77	-34,3
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	126	86	-31,9
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,5	6,6	
Oman pääoman tuotto-%	6,4	4,1	
Investoinnit, milj. euroa	247	206	-16,4
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	129	209	62,1
Omavaraisuusaste, %	54,7	53,6	
Nettovelkaantumisaste, %	16,3	12,7	
Henkilökunta (keskimäärin)	11 099	11 544	4,0
Osinko/osake, euroa	1,00	0,60*	-40,0
Tulos/osake, euroa	1,00	0,61	-39,4
Oma pääoma/osake, oikaistu, euroa	15,31	14,93	-2,5

* ehdotus yhtiökokoukselle

Tulos/osake ja osinko/osake, euroa

Kesko - Kaupan tekijä

Ketjussa yhdistyvät paikallisen yrittäjyyden ja keskittämisen edut

Kesko ja K-kauppiat toimivat liiketäydä peittäin tiiviissä ketjuyhteistyössä. Ketjutoiminnassa koko liiketoimintaa ohjataan asiakkaasta tavarantoimittajaan asti.

Keskolla on tunnetut kaupan konseptit ja kattava kauppaverkosto

Kesko jalostaa ja kehittää omistamiaan kaupan konsepteja ja toimintamalleja. Vähittäiskaupan konseptien kehittämisessä lähtökohtana ovat kuluttajien tarpeet ja toisaalta logistisen ketjun tehokkuus. Lisäksi Kesko kehittää vähittäiskauppaverkostoa kokonaisuutena ja huolehtii liiketoiminnan kannalta keskeisten kauppapaikkojen hankkimisesta, rakentamisesta ja kaupan henkilöstön koulutuksesta. Tämä luo Keskoa kiinnostavan yhteistyökumppanin sekä tavarantoimittajille että vähittäiskauppiaille.

Kesko on monipuolinen jakelutie

Kesko on Suomessa monipuolisin jakelu- ja markkinointikanava toimialojensa tavarantoimittajille. Kesko harjoittaa pitkäjänteistä yhteistyötä sekä kotimaisten että ulkomaisten tavarantoimittajiensa kanssa. Sillä taataan logistisen ketjun tehokkuus ja asiakkaille laadukkaat ja turvalliset tuotteet. Pitkäaikainen yhteistyö mahdollistaa myös ekologisesti ja eettisesti kestävien palveluiden tarjonnan.

Ketju lunastaa asiakaslupaukset

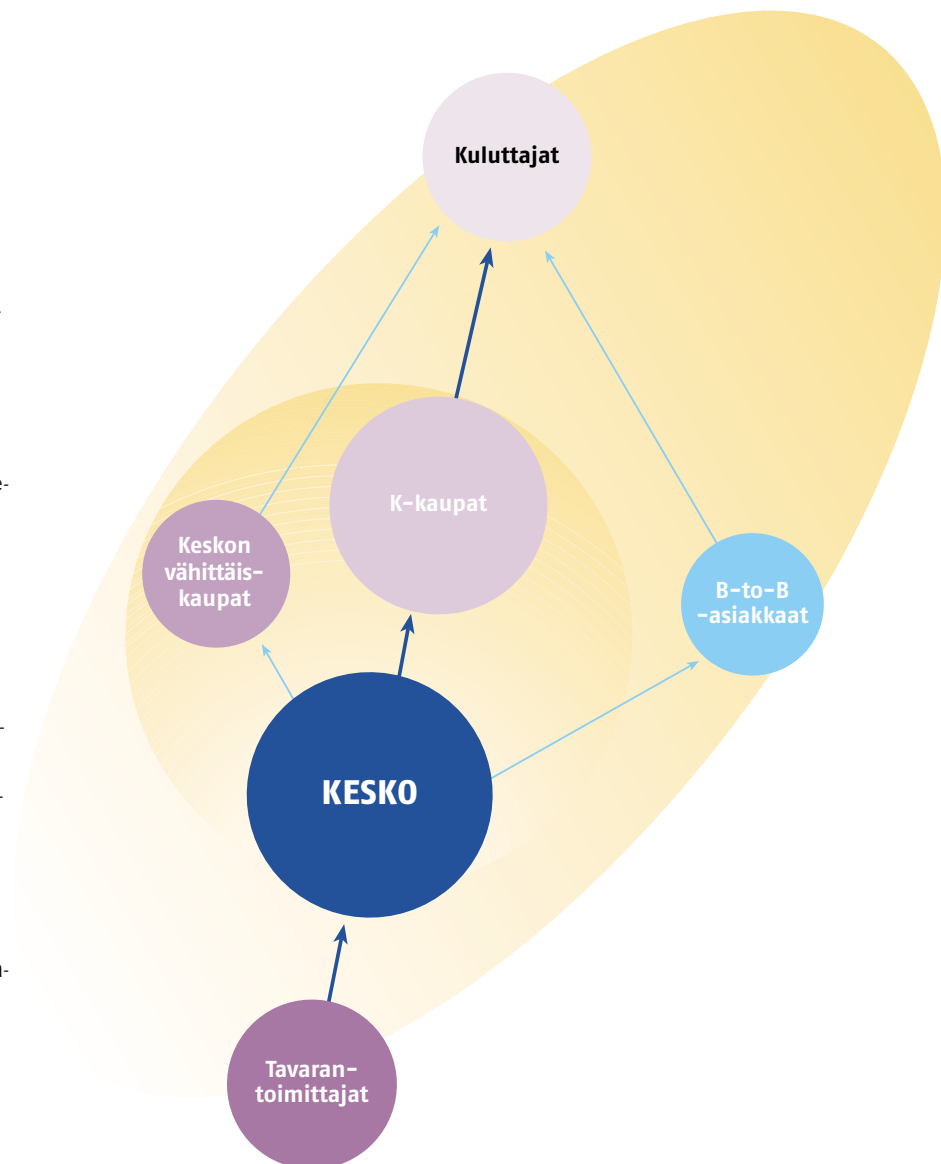
Ketjutoiminnan perushyöty syntyy yhtenäisestä ketjuvalikoimasta. Kuluttaja löytää yhtenäisen valikoiman ja palvelut kaikista saman ketjun liikkeistä. Yhtenäinen markkinointi säästää kustannuksia ja kirkastaa ketjubrandeja.

Samalla se luo mahdollisuuksia kanta-asiakkuuden kehittämiseksi. Plussa (www.plussa.com) on Suomen johtava kaupan kanta-asiakasjärjestelmä ja Plussa-kortteja on kaikkiaan lähes 2,7 miljoonaa.

Ostotoiminnan keskittäminen tuo kilpailuetua

Keskon keskitetyillä ostoilla saadaan alhaisemmat ostohinnat, alennetaan logistisia kustannuksia ja keskitetään

voimia hintakilpailukyvyyn saavuttamiseksi. Tiedonhallinta on Keskon logistinen kilpailuetu. Kansainväliset liittoumat, mm. AMS, EP:International, EuroMat, Intersport ja World Wide Retail Exchange vahvistavat hankintalogistiikan tehokkuutta volyyymi- ja synergiaetujen kautta. Ostotoiminnan keskittämisestä hyötyvät kauppiaiden ja kuluttajien lisäksi myös Keskon tukkuasiakkaat, kuten ravintolat ja teollisuus.

Strategia

Keskon strategia

Monikanavastrategia

- kuluttajakauppa – yrityskauppa – verkkokauppa
- monialaisuus takaa tasaisen kasvun ja tuloksellisuuden

Painopistealueet

- markkinajohtaja ruoka- ja rautakaupassa
- kasvu Baltiassa ja Pohjoismaissa

Kauppiasyrittäjyys keskeinen kilpailuetu kotimaassa

- paikallisuus ja joustavuus

Aktiivinen kansainvälistyminen

- 20 % liikevaihto-osuus vuoteen 2005 mennessä
- kansainvälisen hankintayhteistyön tehostaminen
- liittoutumien aktiivinen arvioiminen eri tavara-aloilla

Konsernilaajuinen asiakasstrategia (Plussa)

- internetin laaja hyödyntäminen

Kilpailukyvyyn parantaminen keskittämisen avulla

- ketjujohtamis- ja laatujohtamisen kehittäminen
- kauppapaikkaverkoston aktiivinen ylläpito
- kauppiaskoulutus ja keskolaisien oma vähittäiskauppa-osaaminen

Yhteiskuntavastuu toiminnan perustana

- laajasti nähty yritys-kansalaisuus kilpailuetuna

Keskon visio

Kesko on markkinoidensa johtava kaupan alan yritys.

Keskon missio

Kesko palvelee asiakkaitaan parhailla tuotteilla ja palveluilla. Kesko on arvostettu yritys työpaikkana, yhteistyökumppanina ja sijoituskohteena.

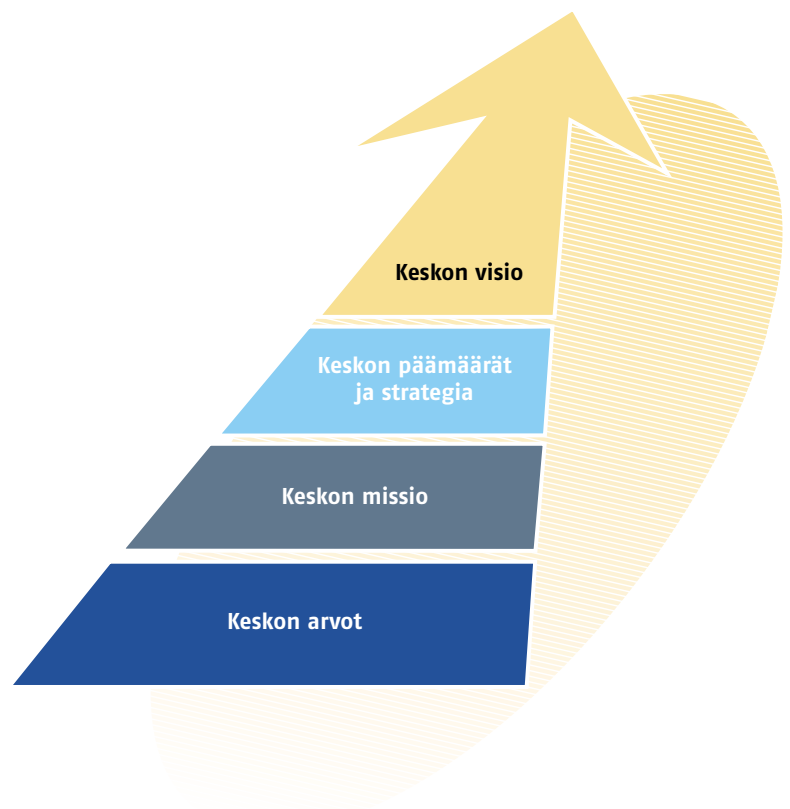
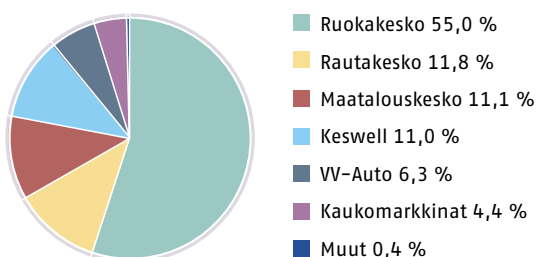
Keskon arvot

Keskon arvot esitellään sivulla 12.

Osinkopolitiikka

Kesko jakaa osinkoa osakekohtaisesta tuloksesta vähintään kolmanneksen tai puolet, jos omavaraisuusaste ylittää 50 prosenttia.

Liikevaihdon jakauma toimialoittain 2001

Toimitusjohtajan katsaus

Suomen liityttyä Euroopan unioniin kansainväliset kauppaketjut ovat vähitellen tulleet myös Suomen markkinoille. Niillä on vankka kokemus toimintansa kansainvälistämisestä, joten ne lisäävät osaltaan kilpailua Suomen vähittäiskaupassa.

Suomalaiset kaupan yritykset vastaavat kilpailuun tehostamistoimin ja lisäävät liikevaihtoaan kasvattamalla toimintaansa kotimaan lisäksi myös maan rajojen ulkopuolella.

Keskossa tämä tarkoittaa Suomesa tapahtuvien hankkeiden lisäksi vähittäiskauppatoimintojen aktiivista laajentamista Pohjoismaissa ja Baltiassa. Strategiassamme keihäänkärkinä ovat ruokakauppa ja rautakauppa, mutta myös maatalous- ja konekaupalla on Baltiassa hyvät edellytykset menestyä. Viennin ja ulkomaisen toiminnan osuus liikevaihdostamme on nyt runsaat kuusi prosenttia. Liikevaihtomme kasvaa jatkossakin nopeammin ulkomailla kuin kotimaassa.

Tavoitteemme on, että ulkomaantointojen osuus kasvaa lähivuosina viidennekseen konsernin kokonaisliikevaihdosta. Kasvua haetaan sekä oman uusperustannan että yrityskauppojen avulla.

Kansainvälisesti menestyneet kaupan alan yritykset toimivat kuluttajan kannalta yhtenäisin toimintatavoin. Samoin Keskon ja K-kaupan tulee toimia asiakaslähtöisesti ketjutoiminnan edut hyödyntäen. Näin varmistamme menestyksemme kaupan kilpailussa myös tulevaisuudessa ja säilytämme asemamme johtavana kaupan yrityksenä Suomessa. Tämän vuoksi uudistimme yhdessä K-kauppiaiden kanssa jo vuosikymmeniä soveltamamme yhteistoimintamallin. Uudistus vaati

runsaasti taloudellisia ja henkisiä ponnistuksia, mikä näkyy myös Keskon viime vuoden myynninkehityksessä ja tuloksessa.

Vähittäiskauppatoimintojen rinnalla kehitämme voimakkaasti palvelujamme myös suurtalouksille, valmistavalle teollisuudelle ja muille yrityksille. Olemme lisänneet internetpohjaista tarjontaamme kaikilla tavara-aloilla ja asiakkaidemme palautteet ovat kiittäviä. Lähivuosina yhä suurempi osa Keskon B-to-B-kaupasta siirtyy internetiin. Aivan uutena palvelumuotona konsernimme avasi Lahdessa ja Vantaalla ns. uudenajan tukut palvelemaan yrittäjiä aiempaa laajemmalla valikolla ja pitkillä aukioloajoilla.

Kaupallisen toiminnan ohella olemme kiinnittäneet voimakkaasti huomiota Keskon ja ympäröivän yhteiskunnan välisiin suhteisiin. Kesko julkaisi toukokuussa ensimmäisenä suomalaisyrityksenä laajan yhteiskuntavastuun raportin. Olemme saaneet siitä runsaasti myönteistä palautetta ja Suomen ympäristötiedotuksen seura palkitsi Keskon vuoden 2001 parhaana yhteiskuntavastuun kokonaisraportoijana.

Suomen tukkukaupan myynnin määrä kasvoi autokauppa mukaan lukien viime vuonna 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna, vähittäiskaupan kasvu oli 2,8 %.

Kesko-konsernin myynti laski puolitosta prosenttia ja voittomme ennen satunnaisia eria laski noin kolmanneksen. Näihin tuloksiin emme voi olla tyytyväisiä ja toimenpiteet asian korjaamiseksi käynnistettiin jo syksyllä.

Alempi tulostaso heijastuu myös hallituksen osingonjakoesitykseen, joka on alempi kuin edellisenä vuonna.

Viime vuosi oli monessa suhteessa poikkeuksellinen, mutta tehty työ oli K-ryhmälle täysin välttämätön. Haluan kiittää henkilökuntaamme Keskon historian ehkä syvällisimmän muutoksen läpiviennistä.

Perustyö on nyt tehty ja kukin meistä on löytänyt oman roolinsa uudessa mallissa. Kulutuksen kasvuennusteet ovat myönteiset ja kuluttajien optimismi on jälleen palaamassa. Olen vakuutunut, että tämä vuosi on Keskolle edeltäjänsä menestyksellisempi.

Haluan lausua erityisen kiitokseni kaikille asiakkaillemme ja yhteistyötoillemme sekä osakkeenomistajille siitä, että olette suhtautuneet uudistuksiimme ymmärtävästi. Ne on tehty ennen kaikkea asiakkaidemme etua ajatellen.

Matti Honkala
pääjohtaja

Tavoittemme on, että ulkomaantoimintojen osuus kasvaa lähivuosina viidennekseen konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Toimintaympäristö

Kauppa kasvaa, kansainvälistyy ja ketjuuntuu

Kaupan toimialan keskeisiä käynnissä olevia muutoksia:

- keskittyminen ja ketjuuntuminen
- kansainvälisen kilpailun lisääntyminen
- tietotekniikan ja asiakashallinnan merkityksen korostuminen liiketoiminnan ohjaamisessa

Keskon eri toimialoihin vaikuttaa tulevaisuudessa paitsi Suomen, myös lähi-alueiden taloudellinen kehitys. Tärkeitä tekijöitä ovat sekä kuluttajien käytävissä olevat tulot ja ostovoima että yksityiset ja julkiset investoinnit.

Kuluttajakäyttäytymisen ja kuluttotottumusten muutoksissa ovat korostuneet yksilöllisyys, mukavuudenhalu, vaivattomuus, laadun merkityksen kasvaminen sekä erilaistuminen. Nämä muutokset ovat lisänneet vaatimuksia liiketyyppien ja niiden tuote- ja palvelukonseptien kehittämiseen kuluttajien tarpeiden ja odotusten täyttämiseksi.

Kesko on vastannut kilpailuympäristön muutoksiin strategiansa täsmentämisellä: keskittymällä yhä enemmän ydinliiketoimintoihinsa ja tehostamalla

Keskon ja kauppojen välistä ketjutoimintaa. Mittavat investoinnit ja määrätietoinen laajentuminen Suomen lähi-alueilla jatkuvat. Keskon strategiasta on kerrottu tarkemmin [sivulla 5](#).

Kaupan keskittyminen ja kansainvälistyminen

Euroopassa ja maailmanlaajuisesti monella kaupan alalla yhteen liiketyyppiin keskittyvät yritykset laajenevat yhte-näisen konseptin turvin nopeasti uusille markkinoille. Ne kasvattavat myyntiverkostoaan sekä uusia myymälöitä perustamalla että yritysostoilla.

Kesko on ottanut huomioon toimintaympäristön muutokset tiivistämällä ketjutoimintaa kotimaassa, parantamalla ja tehostamalla kauppakonsep-

teja ja keskittymällä ydinosaamiseen sekä hakemalla kasvua Pohjoismaista ja Baltiasta. Palvelutoimintoja on ulkoistettu ja joistakin vähemmän keskeisistä kaupallisista toiminnoista on luovuttu. Lähivuosina investoinnit ulkomailla ylittävät noin 50 miljoonaa euroa vuosittain. Tavoitteena on, että vuoteen 2005 mennessä 20 % liikevaihdosta tulee Suomen ulkopuolelta:

- ruokakaupassa noin 25 % osuus Baltian markkinoista
- rautakaupassa noin 30 % osuus Baltian markkinoista ja noin 10 % osuus Ruotsin markkinoista sekä nousu Pohjoismaiden ja Baltian suurimmaksi rautakauppaketjuksi
- maatalous- ja konekaupassa johtava asema Baltian markkinoilla
- kansainvälinen ostoyhteistyö eri tavara-aloilla

Kansainvälistymisestä kerrotaan myös toimialayhtiöiden katsauksissa [sivuilla 24-45](#).

Ketjuuntuminen

Vuoden 2001 alusta Kesko ja K-kaupat käynnistivät yhdessä uuden liiketoimin-

Kaupan toimialaa sävyttävät kansainvälisen kilpailun lisääntyminen, ketjuuntuminen ja asiakashallinnan merkityksen korostuminen. Vasemmassa kuvassa Satu Karilainen Kenkäkeskosta ja oikealla Anita Katila ja Antti Muhonen Anttilasta.

tamallin, jolla yhdistetään yrittäjyyden ja ketjutoiminnan parhaat puolet:

- **Kauppiaaryrittäjä vastaa** oman kauppansa operatiivisesta toiminnasta ja kannattavuudesta, paikallis-markkinoinnista, paikallistuotteiden hankinnasta ja asiakassuhteiden vahvistamisesta. Kauppias vastaa aina myös henkilöstön johtamisesta ja kehittämisestä.
- **Kesko vastaa** eri tavara-alojen strategian luomisesta sekä kauppakonseptien jatkuvasta kehittämisestä yhdessä kauppiaiden kanssa. Kesko hankkii yhteiseen ketjuvalikoimaan kuuluvat tuotteet sekä vastaa valtakunnallisesta ja alueellisesta ketjumarkkinoinnista. Kesko hankkii tarvittavat kauppapaikat, tietojärjestelmät ja ketjukoulutuksen.

Kauppiaaryrittäjyyttä kehitetään K-ryhmän kilpailuetuna Suomessa. Uudistus selkeyttää Keskon ja kauppiaiden työnjakoa sekä tehostaa osapuolten toimintaa. Arvioitu Keskon tuottojen kasvu ja kustannussäästö vuositasolla uudistuksen toteuduttua on yli 35 miljoonaa euroa.

Valtaosa uusista kaupoista perustetaan kasvukeskuksiin, joihin ostovoima keskittyy. Liiketyyppien kehittämisessä ja uusien kauppojen rakentamisessa otetaan huomioon kulutustottumusten muutokset. Valtaosa kotimaan kauppapaikkainvestoinneista (yli 100 milj. euroa vuosittain) kohdistuu suuriin liiketyyppeihin:

- suuret liiketyypit: ruokakaupassa K-citymarket ja K-supermarket, urheilukaupassa Intersport megastore ja kodintekniikkakaupassa Musta Pörssi Maailma, Kodin Ykkönen sisustustavaratalot sekä K-rautat
- Suomessa Keskon lähtökohtana koko maan kattava kauppaverkosto
- Baltiassa investoidaan erityisesti Säästumarket-, Citymarket-, K-rauta ja K-maatalous-liiketyyppeihin ja Ruotsissa K-rauta-tavarataloihin

Keskittyminen ydinliiketoimintoihin

Kesko on valmistautunut kohtaamaan kaupan kansainvälistymisen ja uuden kilpailun mm. keskittämällä voimavarojaan kuluttajakaupassa, yritysten välisessä kaupassa ja verkkokaupassa ydinliiketoimintoihinsa. Suomen ulkopuolella panostetaan etenkin ruoka-, rauta- sekä maatalous- ja konekauppaan.

Kesko on myynyt ja ulkoistanut ydinliiketoimintaansa kuulumattomia toimintoja. Näin on vapautettu pääomia ja tehostettu toimintaa:

- it-alan tytäryhtiö Tietokesko Oy:stä yhteisyritys TietoEnator Oyj:n kanssa
- asiakaslehtien kustannus Yhtyneet Kuvalehdet Oy:lle
- kiinteistöjen hoito- ja ylläpitopalvelut ABB Kiinteistöpalvelut Oy:lle
- konttori- ja tukipalveluja eri alojen erikoisyhtiöille

Tiedonhallinta ja logistiikan ohjaus

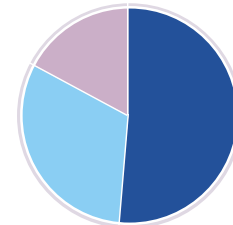
Kaupan toimialalla painopiste on siirtymässä tavarannan fyysisestä hallinnasta asiakas- ja tavaratietojen hallintaan. Keskon logistiikka- ja tietohallintostrategioiden päätavoite:

- Keskosta tehokkaalla tieto- ja tavara- virran ohjauksella paras jakelutie sekä tavarantoimittajille että asiakkaille
- logistiikan ohjauksessa ja tavarankäsittelyssä tehostetaan toimintoja ja lyhennetään läpimenoaikoja mm. varastointia ja terminaalitoimintaa kehittämällä.

Päätoimialojen tietojärjestelmien uudistamista on jatkettu SAP R/3 -ohjelmiston pohjalta. Kaikkien liiketoimintalueiden operatiiviset perussovellukset toteutetaan vuoteen 2004 mennessä. Keskon investoinnit tietotekniikkaan ovat lähivuosina noin 20 miljoonaa euroa vuosittain.

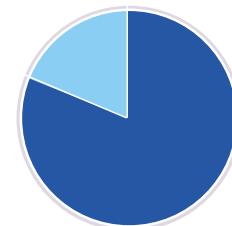
Logistista tehokkuutta parannetaan myös entistä tiiviimmällä yhteistyöllä

Keskon asiakkaat

- K-kauppiat 51,4 %
- Muut yritys- ja tukkuasiakkaat 31,3 %
- Kuluttajat 17,3 % (oma suora vähittäiskauppa)

Keskon ostot

- Kotimaa 81,1 %
- Ulkomaat 18,9 %

alan johtavien yritysten kanssa. Tämän mukaisesti Rautakesko perusti Suomen Posti Oyj:n kanssa yhteisyrityksen varastotoimintojensa hoitamiseksi.

Sähköinen kauppa

Sähköinen kaupankäynti ja internet täydentävät kaupan palveluja ja tarjoaa. Internetin rooli yritysten välisessä kaupassa on jo merkittävä:

- lähivuosina merkittävä osuus Keskon B-to-B-kaupasta siirtyy internetiin
- Kespro (ruokakauppa suurtalousasiakkaille), Rautakesko, Maatalouskesko ja Konekesko ovat kehittäneet uusia internetkauppapaikkoja

Kuvassa Susan Mykrä (oik.) K-Plus Oy:stä palaverissa yhteistyökumppanin kanssa.

Kuluttajakaupassa

- NetAnttila on vakiinnuttanut asemansa tunnetuimpana ja luotettavimpana suomalaisena kauppakanavana
- Keskon kuluttajapalvelut yhdistettiin www.plussa.com-portaaliin, jonka etuna on Plussa-brandin tunnettuus

Asiakkaan palveleminen

Asiakkaiden tarpeiden ja odotusten aiempaa tarkempi tunnistaminen sekä asiakasuskollisuuden kasvattaminen mahdollistavat aiempaa paremman palvelun.

Keskossa uusitaan parhaillaan konsernilaajuista asiakkuusstrategiaa:

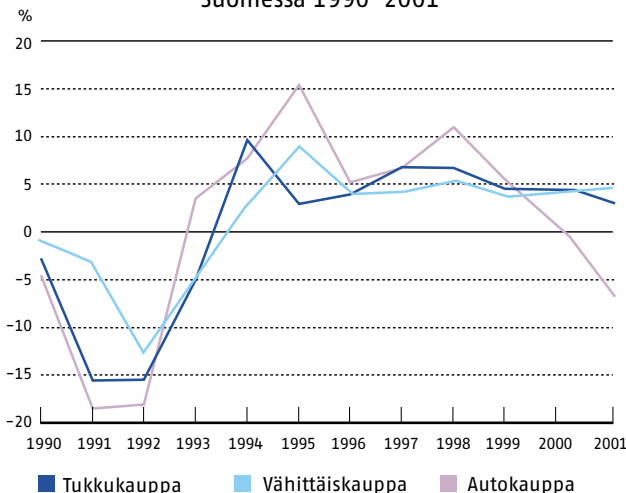
- keskeisenä välineenä kanta-asiakasjärjestelmä Plussa
- Plussa kortteja on Suomessa lähes 1,5 miljoonassa taloudessa yhteensä lähes 2,7 miljoonaa
- Plussa-myyntin osuus K-kauppojen myynnistä vaihtelee tavara-aloittain 40 ja 85 %:n välillä
- Plussa-asiakkaille jaettiin vuonna 2001 hyvityksiä yhteensä 59,3 miljoonan euron arvosta

Yhteiskunnallinen vastuu

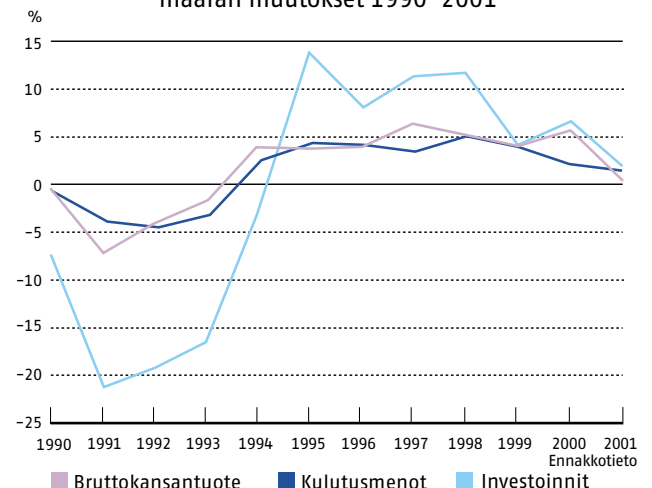
Yritysetiikka ja yritysten sosiaalinen vastuu korostuvat kilpailuetuina. Tulevaisuudessa kuluttajat valitsevat kasvavassa määrin yhteiskunnallisesta vastuustaan huolehtivien yritysten tuotteita ja palveluita. Keskossa yhteiskunnallinen vastuu nähdään laaja-alaisesti, mm:

- Tapamme toimia – henkilöstön eettiset periaatteet
- ostotoiminnan standardointi, SA 8000 -standardi, mm. lapsityövoiman käytön estäminen tuottajamaissa
- ympäristöasioiden monipuolinen kehittäminen kaupoissa, mm. K-Ympäristökauppadiplomit
- luomutuotteiden määrän lisääminen
- liikerakennusten energiatalous
- henkilökunnan kehittäminen ja kouluttaminen: K-instituutti on Suomen merkittävimpiä aikuiskouluttajia
- koko maan kattava ja monipuolinen myymäläverkosto

Kaupan tuotannon määrän muutokset Suomessa 1990–2001

Suomen bruttokansantuotteen sekä yksityisten kulutusmenojen ja yksityisten investointien määrän muutokset 1990–2001

Yhteiskunnallisesta vastuusta kerrotaan enemmän sivuilla 18-21. Kesko julkaisee lisäksi erillisen yhteiskuntavastuun raportin vuodelta 2001 suomeksi ja englanniksi. Kesko palkittiin vuonna 2001 parhaana yhteiskuntavastuun kokonaisraportoijana Suomessa

Kaupan taloudelliset näkymät

Kaupan myynti riippuu kotitalouksien reaalisesta ostovoimasta sekä yksityisistä ja julkisista investoinneista. Myös kuluttajien mielialoilla ja näkemyksillä tulevasta talous- ja työllisyyskehityksestä on tärkeä merkitys ostopäätösten tekoon. Eri kaupan toimialojen välillä saattaa olla kuitenkin vuosittain huomattaviakin eroja.

Suomi:

Vuoden 2002 talousnäkymät ovat edelleen epävarmat. Paljon riippuu siitä, kuinka Yhdysvaltain talous elpyy. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 2 % eli prosenttiyksikön verran edellisvuotta enemmän. 1990-luvun jälkipuoliskon kasvulukemiin ei kuitenkaan ylletä. Myös yksityinen kulutus kasvaa vuonna 2002 jonkin verran edellisvuotta enemmän. Tilastokeskuksen

kuluttajabarometrin mukaan Suomen kuluttajien luottamus sekä oman että Suomen talouden suotuisaan kehitykseen vahvistui alkuvuonna 2002. Inflaation hidastuminen ja verotuksen keveneminen lisäävät reaaliensioita. Edellytykset asuntotuotannon piristymiseen ovat hyvät ja ehkä myös autokaupassa tapahtuu käänne parempaan. Ruoka-kaupassa vuosittaiset vaihtelut eivät ole kovin suuria. Määrällinen kasvu vuonna 2002 on noin 2 %.

Ruotsi:

Ruotsissa bruttokansantuotteen ja yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan nopeutuvan vuonna 2002 edellisvuoteen verrattuna. Kuluttajahintojen nousun ennustetaan jäävän 2 %:n alle. Asuinrakennusinvestointien kasvuksi arvioidaan noin 3 % ja muiden rakennusinvestointien noin 10 %. Rautakaupan kasvun arvioidaan olevan Ruotsissa vuonna 2002 jonkin verran edellisvuotta paremman yksityisen kulutuksen sekä rakennusinvestointien lisääntymisen ansiosta.

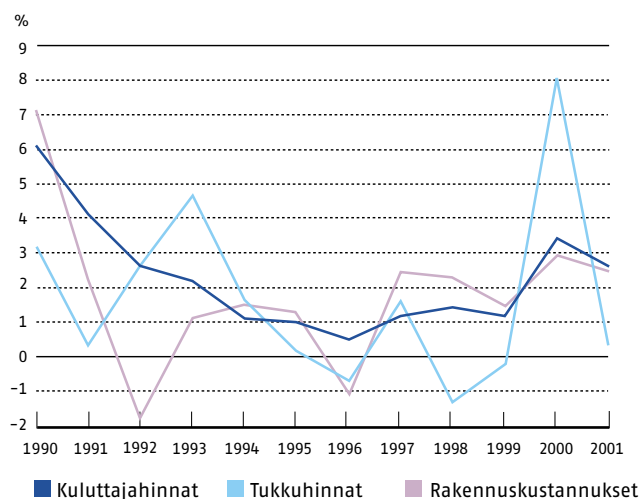
Baltia:

Baltian maiden kasvuennusteet luovat hyvät edellytykset Keskon liiketoimin-

noille näissä maissa. Euroopan unionin ennusteen mukaan Viron bruttokansantuote kasvaa 4,7 % vuonna 2002. Kasvua kiihdyttää kotimainen kysyntä ja investointien voimakas kasvu. Kuluttajahintojen nousuksi arvioidaan noin 4 %. Latvian bruttokansantuotteen kasvuennuste on 4,5 %. Vuonna 2001 kasvu oli jopa yli 7 % – yksi parhaimmista Keski- ja Itä-Euroopan maissa. Liettuassa bruttokansantuotteen kasvuennuste on 3,5 %.

Edellytykset kaupan myynnin kehittymiselle ovat suotuisat, mikäli Baltian maiden investointien ja yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu vuonna 2002 ennusteiden mukaisesti. Maatalouskaupassa erityisesti maatalous- ja karjatalouskoneiden myynnin odotetaan kasvavan erittäin voimakkaasti investointitukijärjestelmien käynnistyessä.

Hintojen muutoksia Suomessa 1990–2001

Markkinanäkymät vuonna 2002

	Kokonaismarkkinat miljardia euroa	Muutos-%, arvio
Ruokakesko	22,7	
Kotimaa	18,2	+2-+3
Baltia	4,5	+5-+6
Rautakesko	8,1	
Kotimaa	3,1	-1--2
Baltia ja Ruotsi	5,0	+3 Ruotsi, 0 Baltia
Maatalouskesko	3,5	
Kotimaa	2,9	-5
Baltia	0,6	+5
Keswell	7,5	+3

Arvot

Henkilöstöä ja toimintaa ohjaavat henkilöstöstrategian lisäksi Keskon arvot. Ne on syksyllä 2001 tarkistettu perusteellisten arvokeskusteluiden avulla. Keskon hallitus hyväksyi ne kokouksessaan helmikuussa 2002. Niitä käsitellään kymmenissä henkilökuntatilaisuuksissa kevään 2002 aikana.

Tunnumme asiakkaidemme tarpeet ja odotukset. Haluamme luoda heille myönteisiä kokemuksia toimintamme jatkuvan uudistamisen ja yrittäjyyden avulla.

Tarjoamme asiakkaillemme markkinoiden parhaat tuotteet ja palvelut varmistaaksemme kilpailukykyämme ja menestyksemme.

**Ylitämme
asiakkaamme odotukset**

Olemme alamme paras

Luomme hyvän työyhteisön

Kannamme yhteiskunnallisen vastuamme

Toimimme avoimessa, vuorovaikutteisessa ja ihmisiä arvostavassa työyhteisössä, jossa jokainen voi toimia täysipainoisesti ja aloitteellisesti.

Toimimme vastuullisesti ja noudatamme eettisesti hyväksyttäviä periaatteita kaikissa teoissamme niin työyhteisössä kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa.

Toimialat lyhyesti

Ruokakesko

Ruokakesko Oy toimii ruokakaupan liiketoimintamallien kehittäjänä sekä tukku- ja vähittäiskauppana Suomessa ja lähialueilla. Ruokakauppa on Keskon toimialoista suurin. Ruokakeskon tavoitteena on olla Suomen paras ruoan ja muiden päivittäistavaroiden markkinoija ja ruokakaupan osaaja. Tehokkuus perustuu toiminnan asiakaslähtöisyyteen sekä logistisen ketjun hallintaan ja jatkuvaan kehittämiseen. Ruokakesko vastaa K-ruokakauppojen verkoston kehittämisestä ja kauppiasresursseista. Sivut 24-27.

- Liikevaihto 3 433 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 3 453 milj. euroa).
- Liikevoitto 40,0 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 41,0 milj. euroa).

Rautakesko

Rautakesko Oy kehittää K-rauta- ja Rautia-ketjuja sekä Yrityspalvelua ja vastaa niiden markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, verkostosta ja kauppiasresursseista. Suomen lisäksi Rautakeskolla on kauppiaita Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Venäjällä. Rautakauppa on yksi Keskon painopistealoista. Rautakeskon tavoitteena on kasvaa Pohjoismaiden ja Baltian johtavaksi rautakauppaketjuksi. Sivut 28-31.

- Liikevaihto 746 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 786 milj. euroa).
- Liikevoitto 4,3 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 6,4 milj. euroa).

Maatalouskesko

Maatalouskesko Oy hankkii ja myy maatalouden tuotantotarvikkeita ja koneita sekä käy viljakauppaa. Maatalouskesko toimii kotimaan lisäksi Baltiassa. Maatalouskeskon tytäryhtiö Konekesko Oy hankkii ja myy omalla myyntiverkostollaan raskaskoneita ammatti- ja hyötykäyttöön sekä pienkoneita, veneitä ja veneilytarvikkeita kuluttajille. Sivut 32-35.

- Liikevaihto 699 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 625 milj. euroa).
- Liikevoitto 6,2 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 4,5 milj. euroa).

Keswell

Keswell Oy on erikoistunut käyttötavarakauppaan. Sen kauppaketjut ovat tunnettuja, vahvan aseman Suomessa hankkineita vähittäiskauppaketjuja mm. kodintekniikka-, urheilu-, kenkä- ja sisustustarvikekaupassa. Keswell kehittää liiketoimintamalleja ja kauppaverkostoja, ohjaa kauppaketjuja sekä huolehtii tavaroiden hankinnasta, logistiikasta ja ketjumarkkinoinnista. Suurin tytäryhtiö Anttila Oy on Suomen suurimpia käyttötavaroiden vähittäiskauppiaita. Sivut 36-39.

- Liikevaihto 695 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 726 milj. euroa).
- Liikevoitto -5,9 miljoonaa euroa (vuonna 2000: -7,8 milj. euroa).

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat on johtava suomalainen, kansainvälisesti toimiva kauppahuone, jolla on yli 20 tytäryhtiötä tai edustustoa ulkomailla. Kaukomarkkinat on erikoistunut kansainväliseen tekniseen kauppaan, maailman johtavien merkkituotteiden maahantuontiin ja tukkukauppaan sekä korkealaatuisen optiikan maahantuontiin, valmistukseen ja markkinointiin. Sivut 40-42.

- Liikevaihto 291 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 294 milj. euroa).
- Liikevoitto 6,8 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 4,5 milj. euroa).

VV-Auto

VV-Auto Oy tuo maahan Volkswagen- ja Audi-henkilöautoja sekä Volkswagen-hyötyautoja. Tytäryhtiö Auto-Span Oy vastaa Seat-henkilöautojen maahantuonnista ja markkinoinnista. Lisäksi yhtiöt tuovat autoihin tarvittavat alkuperäisvaraosat ja lisävarusteet sekä kouluttavat huolto- ja korjaamoverkoston henkilökuntaa omassa koulutuskeskuksessa. Sivut 43-45.

- Liikevaihto 391 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 482 milj. euroa).
- Liikevoitto 14,2 miljoonaa euroa (vuonna 2000: 17,8 milj. euroa).

Henkilöstö

Osaavat ja innostuneet ihmiset ovat Keskon merkittävä voimavara ja kilpailukyvyn perusta. Keskon henkilöstöstrategian kulmakiviä ovat strategialähtöinen osaamisen kehittäminen, arvoihin, johtamismalliin ja laatuajatteluun perustuva johtaminen sekä kehittävä työyhteisö. Kesko haluaa olla kaupan alan houkuttelevin ja kiinnostavin työnantaja.

Vuonna 2001 Kesko julkaisi ensimmäisen kerran laajahkon henkilöstöään koskevan raportin osana yhteiskuntavastuun raporttiaan. Henkilöstöä koskevista asioista kerrotaan myöhemmin keväällä 2002 ilmestyvässä vuoden 2001 yhteiskuntavastuun raportissa.

Henkilöstöstrategia

– määrittelee suunnan

Keskon strategista suuntaa on täsmennetty, kaupalliset tulosryhmät on yhtiötetty toimialayhtiöiksi ja ketjutoimintaa on tiivistetty. Myös kansainväliset toiminnot ovat lisääntyneet. Henkilöstöstrategia on tarkistettu vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Henkilöstöstrategian keskeiset kohdat ovat osaaminen, arvoihin, johtamismalliin ja laatujohtamiseen perustuva johtamistapa sekä halu luoda hyvä ja kehittävä työyhteisö. Henkilöstöstrategian keskeisiä linjauksia täsmennetään lisäksi toimialayhtiöiden ja yksiköiden omassa henkilöstöohjelmissä.

Liiketoimintastrategia määrittää, millaista osaamista Keskoissa tarvitaan kilpailuedun varmistamiseksi. Henkilöstön ja organisaation osaamista kehitetään ja johdetaan järjestelmällisesti.

Osaamisen johtamiseen perustuvan toimintamallin käyttö etenee Keskoissa yksiköittäin vuoden 2002 aikana.

Arvot

– ohjaavat toimintaa

Henkilöstöä ja toimintaa ohjaavat henkilöstöstrategian lisäksi Keskon arvot. Arvot on syksyllä 2001 tarkistettu perusteellisten arvokeskusteluiden avulla:

- ylitämme asiakkaamme odotukset
- olemme alamme paras
- luomme hyvän työyhteisön
- kannamme yhteiskunnallisen vastuamme

Keskon arvot esitellään tarkemmin sivulla 12. Tapamme toimia -oppaaseen on koottu arvoihin pohjautuvat keskeiset toimintaperiaatteet, joiden mukaan kaikkien keskolaisten halutaan toimivan. Opas kuvaa sitä, kuinka toimia vastuullisesti asiakkaiden, muiden sidosryhmien ja muiden keskolaisten kanssa. Opas tarkistetaan vuoden 2002 aikana. Eettiset periaatteet ovat luettavissa myös Keskon internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi/lyhyesti.

Monipuoliset työtehtävät

Henkilöstön valinnassa painotetaan ammatillisen pätevyyden, koulutuksen ja hyvien työsuoritusten lisäksi halua kehittää itseään. Konsernin laajuus ja monipuolisuus tarjoavat mahdollisuuksia erilaisten työtehtävien oppimiseen ja uralla etenemiseen. Keskoissa on noin 650 erilaista tehtävänimikettä. Kansainvälistyminen lisää mahdollisuuksia toimia erilaisissa työtehtävissä. Uralla kehittymistä tuetaan mm. sisäisellä koulutuksella K-instituutissa.

Sisäinen tehtäväkierto on edelleen Keskon vahvuus. Keskon uudistuessa sisäinen liikkuvuus ja ulkopuolinen rekrytointi täydentävät toisiaan. Työskentely Keskoissa antaa hyvän pohjan myös K-kauppiasuralle.

Toimialayhtiöt vastaavat henkilöstönsä kehittämisestä ja koulutuksesta. Konsernihallinto vastaa johdon ja johtajapotentiaalin kehittämisestä. Konsernin kaikki yksiköt tekevät vuosittain Suomen laatupalkintokriteeristön mukaisen arvioinnin omasta toiminnastaan. Sisäisen laatupalkintokilpailun avulla kannustetaan henkilöstöä toiminnan parantamiseen.

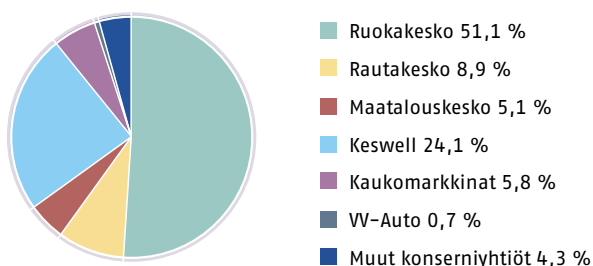
K-instituutti

– tieto käytännön osaamiseksi

K-instituutti on K-ryhmän koulutuskeskus, jonka keskeinen tehtävä on Keskon ja K-kauppojen kilpailukyvyn parantaminen henkilöstön osaamista kehittämällä. K-instituutilla on merkittävä rooli niiden työkalujen ja toimintatapojen rakentamisessa, joilla konsernin osaamista johdetaan.

Esimies-, päällikkö- ja johtamisvalmennus ovat keskeiset yleisjohtolliset

Kesko-konsernin henkilöstön jakauma toimialoittain vuoden 2001 lopussa

Pasi Arponen, IT-tukihenkilö
Rautakesko Oy

kehitysohjelmat. Tavoitteena on esimiesten osaamisen ja näkemyksen laajentaminen sekä muutosvalmiuksien parantaminen. Vähittäiskaupan kehittämisohjelmat koostuvat mm. myyjä-, esimies- ja yrittäjäkoulutuksesta. Yli puolet koulutusohjelmista toteutetaan räätälöityinä asiakkaiden tarpeiden mukaan. Vuonna 2000 käynnistettyä kansainvälisyyskoulutusta on jatkettu yhteistyössä Fintran kanssa.

K-instituutissa opiskeli vuonna 2001 noin 9 000 Keskon ja K-kauppojen ammattilaista. K-instituutti on myös Suomen suurimpia kaupan alan ammattitutkintoihin kouluttajia. Vuonna 2001 noin 800 K-kauppojen ammattilaista kehitti osaamistaan tavoitteenaan jokin kaupan alan ammattitutkinnoista. Vuonna 2001 merkittävimpiä hankkeita olivat Suomessa kaikki ketjut kattanut eurokoulutus, toiminnan laajentaminen Baltian ja Ruotsin henkilökunnan kehittämiseen sekä ketjutoimintaa tukevat valmennukset. K-instituutti aloitti myös Keskon yksiköiden osaamisen johtamisen projektien konsultoinnin.

Hyvä ja kehittävä työyhteisö

Hyvä fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen työympäristö luovat edellytykset ihmisten hyvinvoinnille ja suoritus-

kyvyille. Henkilöstön työtyytyväisyyttä kehitetään monipuolisesti ja mitataan säännöllisesti.

Koko konsernin kattavalla tutkimuksella arvioidaan vuosittain

- tyytyväisyyttä omaan työhön
- tyytyväisyyttä esimiestyöhön
- tyytyväisyyttä oman yksikön toimintaan
- tyytyväisyyttä Keskon toimintaan

Tutkimus tehtiin syksyllä 2001 nykyisessä muodossaan seitsemännen kerran. Vastausprosentti oli varsin hyvä, 74. Työtyytyväisyyden kehittymistä on tarkasteltu alla olevassa taulukossa.

Voimakkaassa muutostilanteessa työntekijöiden omaa lähiympäristöä koskevat arviot ovat edelleen hyvällä tasolla. Esimiestyötä ja omaa työtä koskevat arviot ovat parantuneet järjestelmällisen kehitystyön tuloksena. Tärkeimpinä kehittämiskohteina tutkimuksessa nähtiin asiakassuhteiden kehittämisen lisäksi mm. palautteen saaminen omasta työstä.

Vuonna 2001 jatkettiin "Kuukauden keskolaisen" ja "Vuoden esimiehen" valintoja. Näillä valinnoilla halutaan nostaa esiin arjen sankareita, jotka omalla esimerkillään edistävät Keskon arvojen toteutumista. Käytäntöä jatketaan edelleen.

Tuija Nopanen, myyjä
Keswell Oy, Kodin Ykkönen

Konsernin työtyytyväisyys (asteikko 1–5)

	1999	2000	2001
Oma työ	3,66	3,71	3,72
Esimestoiminta	3,67	3,74	3,78
Yksikön toiminta	3,49	3,63	3,60
Keskon toiminta	3,61	3,61	3,51

Anita Katila, osastopäällikkö
Anttila

Erkki Saarinen, varastotyöntekijä ja työnopastaja (vas.)
Tero Hietala, varastotyöntekijä
Keskusvarasto 2

Kuukauden keskolaiset 2001:

Tammikuu: kerääjä

Martti Turunen, Rautakesko, Vantaa.

Helmikuu: vastuualuemyyjä

Sirpa Tero, Kodin Ykkönen, Oulu.

Maaliskuu: osastopäällikkö

Irma Jäntti, Launeen

K-citymarket, Lahti.

Huhtikuu: autonkuljettaja

Taisto Kokkonen, Ruokakesko, Vantaa.

Toukokuu: palkkayhdysenkilö

Anneli Vuokko, Lounais-Suomen
aluekeskus, Turku.

Kesäkuu: sihteeri Karin Nasib,
Länsi-Suomen aluekeskus, Tampere.

Heinäkuu: tiedottaja Merike Hulvela,
konserniviestintä, Helsinki.

Elokuu: järjestelmäassistentti
Tuomo Pulkkanen, Konekesko, Vantaa.

Syyskuu: toimistotyöntekijä
Heli Suhonen, K-citymarket, Imatra.

Lokakuu: tukkumyyjä Keijo Hartikainen,
Rautakesko, Vantaa.

Marraskuu: puhelunvälittäjä Ritva
Korvala, Pohjois-Suomen
aluekeskus, Oulu.

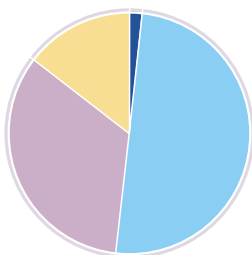
Joulukuu: johdon assistentti

Minna Hannula, Keswell, Helsinki.

Vuoden esimieheksi valittiin logistiikka-
päällikkö Eero Kortelainen Tampereelta.

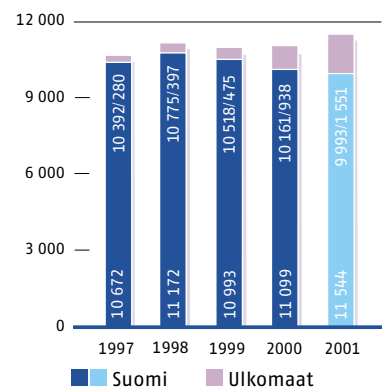
Keskolaisilla on lukuisia mahdolli-
suuksia antaa palautetta myös suoraan
ylimmälle johdolle. Keskon intranetissa
Keskonetissä on "postia pääjohtajalle"
-kanava ja "suora linja", jossa voi nimellä
tai nimettömänä kommentoida Keskoa
koskevia asioita. Keskonet palkittiin
vuonna 2001 Suomen Tiedottajien
Liiton järjestämässä kilpailussa.

Konsernin henkilöstön rakenne vuoden 2001 lopussa

■ Kesko Oyj 1,6 %
■ Tytäryhtiöt/vähittäiskauppa 50,2 %
■ Tytäryhtiöt/muut 33,6 %
■ Tytäryhtiöt/ulkomaat 14,6 %

Konsernin henkilökunta keskimäärin

Susan Mykrä,
markkinointisuunnittelija,
K-Plus Oy

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto panostaa etenkin työkykyä ylläpitävään toimintaan. Sen osuus työterveyshuollon toiminnasta on noin 40 prosenttia. Keskon oman työterveyshuollon aloittamaan ja valvomaan kuntoutukseen osallistuu vuosittain noin 100 keskolaista. Kuntoutukselle toteuttaa ja maksaa Kansaneläkelaitos. Lisäksi Kesko-konsernissa on käynnissä Kansaneläkelaitoksen ns. työoteturssi esimiehille. Tavoitteena on antaa esimie-

hille valmiuksia käsitellä työpaineita ja vahvistaa alaistensa hyvinvointia ja jaksamista.

Keskon kerho

Henkilökunnan oma-aloitteista virkistystoimintaa järjestävä Keskon Kerho tekee työtä yhteishengen ja työkyvyn kehittämiseksi. Kerho toimii monipuolisesti urheilun, kulttuurin ja muiden harrastusten parissa. Painopiste tulee jatkossa olemaan kuntoa kehittävän liikunnan puolella.

K-instituutin toiminta 1997-2001

	1997	1998	1999	2000	2001
Liikevaihto, milj. euroa	2,7	3,4	4,3	4,4	4,9
Henkilöstön määrä	48	47	57	60	63
Opiskelijatyöpäivien lukumäärä	20 156	23 236	25 372	22 652	22 349
Opiskelijoiden lukumäärä	7 940	8 593	9 447	6 665	9 180

Sisäinen asiakastyytyväisyys

Vuosittain tehtävää sisäistä asiakastyytyväisyyskyselyä uudistettiin. Kyselyssä selvitettiin tyytyväisyyden lisäksi yhteistoiminnan luonnetta sekä odotusten ja vaatimusten selkeyttä. Entistä vaativammat kysymykset supistivat vastausten lukumäärää, mutta tarkensivat tietoa, jonka avulla oman yksikön toimintaa kehitetään. Asiakastyytyväisyys säilyi kokonaisuutena samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, mutta erot yksiköiden välillä kasvoivat.

Henkilöstösuunnitelmat

Henkilöstön osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen on vahvistanut avoimuutta ja sitoutumista. Jokaisessa yksikössä laaditaan vuosittain henkilöstösuunnitelma, joka kattaa henkilöstön kehittämissuunnitelman, tiedonkulun ja palaverikäytännön määrittelyn sekä kehityskeskustelut.

Kehityskeskusteluissa asetetaan tavoitteet, annetaan palautetta ja suunnitellaan kunkin henkilökohtaista kehittymistä. Tyytyväisyys kehityskeskusteluihin oli työtyytyväisyysmittauksen mukaan edelleen parantunut.

Koko henkilökuntaa koskeva palkkiopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön nykymuodossaan 1997 Kesko Oyj:ssä ja suurimmassa osassa tytäryhtiöitä. Keskeisiä palkkioon vaikuttavia tekijöitä ovat konsernin kokonaistuloksen ja oman yksikön myynnin ja tuloksen kehittymisen lisäksi asiakastyytyväisyys. Esimiesten palkkiopalkan suuruuteen vaikuttaa myös henkilökunnan työtyytyväisyys. Konsernin tulos vuodelta 2001 jäi palkkiopalkkarajan alle, joten vuodelta 2001 ei palkkiopalkkoja maksettu.

Kesko vastuunkantajana

Yhteiskuntavastuu on Keskossa tärkeä osa toimintastrategiaa. Keskon arvona on toimia vastuullisesti ja noudattaa eettisesti hyväksyttäviä periaatteita sekä työyhteisössä että yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kesko on määritellyt yhteiskuntavastuunsa sisällön ja mittarit. Määrittelyssä noudatetaan kansainvälisesti yleistynyttä kolmijakoa:

- taloudellinen vastuu
- ympäristövastuu
- sosiaalinen vastuu

Tunnuslukuina käytetään Global Reporting Initiative -organisaation (GRI) raportointimallin suosituksia. Osaa näistä mittareista on aiemmin käytetty ympäristöraportoinnissa.

Kesko julkaisi ensimmäisenä Suomessa GRI-mallin mukaisen raportin toukokuussa 2001. Erillisestä ympäristöraportista luovuttiin. Vuodesta 2001 kertova raportti julkaistaan keväällä 2002 suomeksi ja englanniksi. Raportoinnillaan Kesko haluaa aktivoida yritysten yhteiskuntavastuuta ja edistää

yhtenäisen käytännön leviämistä. Tässä vuosikertomusosiossa kerrotaan lyhyesti yhteiskuntavastuun osa-alueista ja keskeisistä tuloksista.

Yhteiskuntavastuuta koskevat toimintasuunnitelmat sisältyvät Keskon jokaisen yksikön pitkän tähtäimen suunnitteluun ja vuosisuunnitteluun. Keskon tavoitteena on edelläkävijyyden monella yhteiskuntavastuun osa-alueella, kuten ympäristötoimissa, sosiaalisessa laadunvalvonnassa ja vastuullisuuden raportoinnissa. Pitkän aikavälin tavoitteena on ympäristö- ja sosiaalisten riskien minimoimisen ohella saavuttaa selvää kilpailuetua.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen tulos on yhteiskuntavastuun kulmakivi. Jos taloudellinen tulos on heikko, muu vastuun kantaminen vaikeutuu. Vastaavasti sosiaalisen tai ympäristövastuun kantaminen ei saa heikentää yrityksen taloudellista tulosta.

Perinteinen tuloraportointi kertoo Keskon taloudellisesta suorituskyvystä. Yhteiskuntavastuun raportissa puolestaan tulosta eritellään sidosryhmien hyvinvoinnin kannalta. Keskolle näitä ryhmiä ovat mm. asiakkaat, työntekijät, omistajat, valtio ja kunnat, tavaroiden ja palvelujen toimittajat sekä yleishyödylliset yhteisöt. Hyvä tulos antaa perustan paitsi omistajien tuotto-odotuksille myös mm. työpaikkojen luomiselle, veronmaksulle ja lähiyhteisön tukemiselle.

Myyväläverkosto

Kuluttajat arvioivat kaupan vastuullisuutta mm. palvelujen saavutettavu-

della. Keskon tavoitteena on K-kauppiain kanssa tarjota Suomessa kokonaisen maan kattava ja monipuolinen kauppaverkosto, jota postimyynti ja verkko-kauppa täydentävät.

K-ruokakauppoja oli vuoden 2001 lopussa 1 157, joista pieniä K-kauppoja oli 744. Kauppoja oli 398 kunnassa. Yhteensä Suomessa on kuntia 448. Kaikista suomalaisista 47 % asuu enintään kilometrin etäisyydellä K-ruokakaupasta. K-ryhmän erikoistavara-kauppoja oli Suomessa yhteensä 550. Baltian maissa oli 37 ruokakauppaa, viisi rautakauppaa ja seitsemän maatalouskauppaa, ja Ruotsissa oli 10 rautakauppaa.

Taloudellinen tuki lähiyhteisölle

Kesko ja sen tytäryhtiöt ovat perinteisesti tukeneet yhteiskunnan hyväksi työtä tekevien, sekä valtakunnallisten että paikallisten järjestöjen ja yhteisöjen toimintaa. Viime vuosina tukea on suunnattu etenkin nuoris- ja liikuntajärjestöille sekä terveiden elämäntapojen edistämiseen, ympäristönsuojeluun ja lasten terveydenhuoltoon. Merkittäviä tuen saajia on ollut vajaa sata. Lisäksi K-kauppiain yhteistyö paikallisten järjestöjen ja urheiluseurojen kanssa on laajaa.

Kesko-konsernin vuonna 2001 maksamaa taloudellista tukea eritellään yhteiskuntavastuun raportissa. Tärkeimpiä kohteita oli Nuori Suomi -järjestön toiminta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi liikunnan ja iltapäivätoiminnan kautta. Keskon vuosittain järjestämässä Lasten Olympialaisissa oli kesällä 2001 yli 200 000 osallistujaa.

K-kauppiasliitto, Kesko ja Suomen luonnonsuojeluliitto ovat yhteistyössä kehittäneet K-kaupoille toimintamallin, jolla K-kaupat voivat pienentää omaa ympäristökuormitustaan.

Ympäristövastuu

Keskon hallitus on strategisissa tavoitteissaan määritellyt Keskon ympäristötoiminnoissaan johtavaksi kaupan alan yritykseksi Suomessa. Keskon ympäristöjohtaminen:

- perustana ympäristöpolitiikka 1996
- 1999 hyväksytty ympäristöstrategia
- yksiköiden ympäristösuunnitelmat
- toimialayhtiöiden ympäristöohjelmat 2000-2004

Keskon **välittömistä** ympäristövaikutuksista merkittävimmät syntyvät:

- tavaroiden varastoinnista, käsittelystä ja kuljetuksista
- kiinteistöjen rakennuttamisesta ja käytöstä
- jätehuollosta

Kesko voi vähentää vaikutuksia mm. kehittämällä tavoitteellista ympäristöjohtamista ja -laskentaa sekä edistämällä rakennuttamisensa ekotehokkuutta.

Keskon kannalta **välillisiä** vaikutuksia ovat myytävien tuotteiden valmistuksessa ja käytössä syntyvät ympäristöhaitat. Kesko voi vähentää haittoja esittämällä valmistajille toivomuksia, edistämällä ympäristömerkittyjen tai muuten ympäristömyötäisten tuotteiden myyntiä ja jakamalla kuluttajille ympäristötietoa. Myös tuotteiden ja pakkausten kierrätyksen ja hyötykäytön edistäminen on tärkeää.

Johtamisjärjestelmän sertifiointi

Keskon ympäristövaikutuksiltaan merkittävimmissä yksiköissä on käytössä ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä. Suurimman toimialayhtiön Ruokakesko Oy:n logistiikka sekä kuljetus- ja huolintayhtiö Kesped Oy on kokonaan sertifioitu, ensimmäisenä kaupan alalla Suomessa. Ruokakeskon ostotoiminnoille

Kesko on mukana tukemassa mm. Nuori Suomi -toimintaa.

ympäristöjärjestelmää rakennetaan parhaillaan. Tavoitteena on sertifiointi vuoden 2002 aikana.

Anttila Oy sai maaliskuussa 2002 ensimmäisenä suomalaisena vähittäiskauppayhtiönä ISO 14001 -sertifikaatit kolmelle Anttila-tavaratalolle ja kolmelle Kodin Ykkönen -sisustustavaratalolle. Lähivuosina kaikki tavaratalot liitetään sertifioituun ympäristöjärjestelmään.

KELO-laskentamalli

Logistisen ketjun ympäristölaskentamalli KELO (kestävä logistiikka) saatiin kokonaan käyttöön vuonna 2001. KELO:n avulla seurataan mm. varastointi- ja terminaalitoimintojen materiaali-, energia- ja jätevirtoja, kuljetusten ympäristökuormitusta sekä pakkausmateriaalimääriä ja hyötykäyttöä. Toiminnan kustannuksia ja ympäristövaikutuksia seurataan rinnakkain. Näin varmistetaan, että valitut ratkaisut tukevat sekä taloudellisia että ympäristötavoitteita. Pääsääntöisesti ympäristötoimet alentavat kustannuksia ja tarvittavat investoinnit voidaan kuolettaa nopeasti. Kesko on hakenut KELO-mallin ohjelmistolle EU:n laajuista patenttia.

Ekotehokas rakentaminen

Keskon rakennuttamisessa tähdätään ekotehokkuuden parantamiseen. Suunnittelussa sovelletaan niin sanottua "kuori ja kasetti" -mallia, jossa rakennuksen sisällä tapahtuvaa liiketoimintaa eli kasettia voidaan joustavasti muuttaa useita kertoja rakennuksen elinkaaren aikana. Vuonna 2001 mallin mukaan valmistui mm. Forssan Citymarket.

Kesko on mukana monissa ekotehokkuutta kehittävässä valtakunnallisissa yhteistyöhankkeissa. Esimerkiksi VTT:n REKOS-ohjelmassa kehitetään liikerakennuksille soveltuvaa ympäristöselostetta ja ProGresS-ympäristöohjelmassa alan ympäristöosaamista.

Energian säästäminen

Kesko on sitoutunut Kiinteistö- ja rakennusalan energiansäästösopimukseen (KRESS). Tavoitteena on alentaa lämmön ominaiskulutusta vuoden 1998 tasosta 15 prosenttia vuoteen 2010 mennessä ja kääntää sähkön ominaiskulutuksen kasvu laskuun ennen vuotta 2005. Sähkön ja lämmön ominaiskulutus on viime vuosina jatkuvasti laskenut, ja tavoitteet saavutettiin jo vuonna 2000. Vuonna 2001 kulutus kääntyi kuitenkin jälleen lievään nousuun.

Kesko ostaa sähköä paitsi itselleen, myös suurimmille K-kauppiaille. Sähkön kokonaisostot vuonna 2001 olivat 625 GWh. Sähkön päätoimittaja oli Helsingin Energia. Sähkön ja lämmön kulutuksesta on vuodesta 1999 alkaen laadittu ympäristöprofiili. Siinä eritellen energian tuotannossa syntyneet keskeiset päästöt, radioaktiivisen jätteen määrä sekä käytetyn energian ja kautuminen uusiutuvaan ja uusiutumattomaan.

Hiilidioksiditase

Syksyllä 2001 julkaistiin ensimmäistä kertaa Suomessa pörssiyritysten hiilidioksidi-indeksi (Taloussanomien Green Index Ab). Indeksiiin laskettiin kiinteistöjen käyttämän energiantuotannon, toiminnassa tarvittavien kuljetusten ja henkilökunnan työmatkojen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt.

Keskon tunnusluku vuodelta 2000 on 34 tonnia CO₂-päästöjä liikevaihdon miljoonaa euroa kohti, mikä on enemmän kuin Ruotsissa kaupan alalla keskimäärin. Ero johtuu siitä, että Ruotsissa vesi- ja ydinvoimalla tuotetun sähkön osuus on suurempi kuin Suomessa.

Vuoden 2001 energiankulutustilastoja, sähkön ympäristöprofiilia ja hiilidioksiditasetta esitellään tarkemmin yhteiskuntavastuun raportissa.

K-ympäristökaupat

K-kauppiasliitto, Kesko ja Suomen luonnonsuojeluliitto ovat kehittäneet toimintamallin, joka auttaa K-kauppoja vähentämään toimintansa ympäristökuormitusta ja opastamaan asiakkaita ympäristömyötäiseen kulutukseen. K-ympäristökaupadiplomin vaatimukset – esimerkiksi ruokakaupassa yli 160 tarkastuskohtaa – uudistetaan vuosittain.

Ulkopuolinen katsastaja arvioi vaatimusten täyttymisen ja K-kauppias-

liitto myöntää diplomin katsastajan suosituksesta. Katsastus uusitaan joka toinen vuosi. Vuoden 2001 lopussa K-ympäristökauppoja oli yhteensä 181, joista ruokakauppoja oli 169 ja rautakauppoja 12.

Ympäristöarvojen vaikutus ostopäätöksiin

Ruokakaupassa luomutuotteiden myynti kasvoi vuonna 2001 edelleen selvästi. Keskon tarjoama luomuvalikoima laajeni ja tarjosi hyvät mahdollisuudet myynnin kehittämiseen, ja lisäksi K-kauppiat myyvät runsaasti paikallisten luomutuottajien tuotteita. Finfoodin järjestämän ”Suomen parhaat luomukaupat” -kilpailun 18 finalistista 13 oli K-kauppoja. K-supermarket Seilon uusi edellisuotisen voittonsa keskikokoisten kauppojen sarjassa.

Rautakeskon valikoimissa on runsaasti ympäristö-, energia- tai päästöluokkamerkillä varustettuja tuotteita. Sertifioidun puutavaran ja kalusteiden osuus on kasvussa, samoin kestopuun ja maalipurkkien kierrätys. Käyttötavarakaupassa on meneillään useita kiertäyskokeiluja. Kesko on merkittävä raaka-ainetoimittaja marraskuussa 2000 toimintansa käynnistäneelle uusiomuovituotteita lähinnä maatalouden käyttöön valmistavalle Muovix Oy:lle.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuu kohdistuu mm. oman henkilöstön hyvinvointiin sekä tuotteiden hankintaketjuun kuuluvien yritysten työolojen ja -ehtojen eettisyyden varmistamiseen.

Oman henkilökunnan koostumuksesta, hyvinvoinnista ja mielipiteistä on käytettävissä runsaasti tietoa, jota esitellään yhteiskuntavastuun raportissa ja tämän vuosikertomuksen sivuilla 14-17.

Hankintaketjussa tehtävä työ keskitetty aluksi niihin maihin ja tuoteryhmiin,

joissa sosiaaliset riskit ovat suurimmat. Keskossa on tehty omaa tuontia koskeva riskianalyysi, jonka tuloksena sosiaalinen laadunvalvonta on ulotettu 32 maahan. Näistä maista tehtävien ostojen osuus on Keskon suorasta tuonnista noin 16 % ja myynnistä noin 1,5 %.

SA 8000 -standardi

Keskon ostajien on mahdotonta vastata itse tuotannon sosiaalisesta laadunvalvonnasta, vaikka he vierailevatkin säännöllisesti tavarantoimittajien luona. Valvonta edellyttää mm. kansainvälisten sopimusten ja kansallisen lainsäädännön sekä paikallisten olosuhteiden ja kielen tuntemusta. Siksi Kesko käyttää toiminnassaan kansainvälistä standardia ja koulutettuja, puolueettomia auditoreita.

Kesko soveltaa kehitysmaaostoissaan periaatteita, jotka perustuvat YK:n ihmisoikeuksien julistukseen ja lapsen oikeuksien sopimukseen sekä Kansainvälisen Työjärjestön ILO:n työelämää säateleviin yleissopimuksiin. Käytännön työkaluna on näistä säädöksistä koottu Social Accountability SA 8000 -standardi. Keskon ostajien tehtävänä on edistää standardin käyttöä, jotta mahdollisimman moni tavarantoimittaja todistaisi sosiaalisen luotettavuutensa hankkimalla sertifiointin. Keskossa yli 100 tuontiestajaa on saanut standardia koskevan peruskoulutuksen. Yhteistyökumppanina auditointityössä on Bureau Veritas Quality International.

Sosiaalisen laadunvalvonnan tuloksista kerrotaan tarkemmin yhteiskuntavastuun raportissa. Vuoden 2001 loppuun mennessä Keskon periaatteet oli käyty läpi 250 tavarantoimittajan kanssa. Näistä standardin käyttöönottoa on ryhdytty valmistelemaan noin 40 yrityksessä, ja 10 on saanut SA 8000 -sertifi-

kaatin. Sertifioitujen yritysten palveluksessa on 14 000 työntekijää.

Tuontikaupan pelisäännöt

Kesko haluaa edistää sosiaalisten laatuvaatimusten käyttöä sekä kansainvälisessä kaupassa että kotimarkkinoilla. Siksi Kesko teki keväällä 2000 suomalaisille maahantuojille aloitteen tuontikaupan eettisten periaatteiden laatimisesta. Ehdotusta valmisteltiin kuuden yrityksen työryhmässä Keskon puheenjohtajalla. Tuontikaupan eettiset periaatteet julkistettiin marraskuussa 2001. Ne vastaavat sisällöltään Keskon aiemmin käyttönottamia, ja niiden käyttöä voidaan auditoida SA 8000-standardin avulla. Julkistamistilaisuudessa niihin sitoutui 13 yritystä - merkittävimmät ruokakaupan ryhmittymät sekä vaate- ja kenkävalmistajat ja -maahantuojat. Käytännön yhteistyö jatkuu Keskon puheenjohtajalla osana Keskuksikaupparin toimintaa.

Ennaltaehkäisevä työ

Kesko osallistuu työolosuhteiden kehittämisen lisäksi myös sosiaalisten epäkohtien ennaltaehkäisemiseen. Kesko on rahoittanut vuodesta 2000 lähtien Intian UNICEFin toteuttamaa lapsityövoiman käyttöä ehkäisevää projektia Bhiwandin kaupungissa lähellä Mumbaia. Bhiwandiin on keskittynyt runsaasti kutomoteollisuutta, jonka palveluksessa on noin 25 000 lasta, pääasiassa 7-14-vuotiaita poikia. Projektijohdon vuosiraportin mukaan noin 1 000 työssä käyvää poikaa on tähän mennessä saatu osapäiväiseen koulun Keskon rahoituksen ansiosta.

Kesko osallistuu Suomen UNICEFin kautta myös Global Movement for Children -hankkeeseen, jonka Suomessa keräämät varat käytetään tyttöjen koulunkäynnin edistämiseen Nepalissa.

Tunnustusta työlle

Suomen ympäristötiedotuksen seura Elinkaari ry:n vuosittaisessa ympäristö- ja yhteiskuntavastuun raporttien vertailussa syksyllä 2001 Kesko palkittiin parhaana kokonaisraportoijana.

YTV Jätehuolto palkitsi Ruokakesko Oy:n Luonnonvarojen säästäjä 2001 -palkinnolla. Erityisesti palkittiin Ruokakeskon Vantaan keskusvaraston toiminta merkittävästä työstä jätteen vähentämiseksi ja kierrätyksen edistämiseksi.

Kiinteistö- ja rakennusalan ympäristökilpailussa Keskon ekotehokas rakennuttamismalli sai kunniamaininnan Vuoden ympäristöteko -sarjassa. Palkitsijoiden mukaan Keskon toimintamalli sisältää useita innovatiivisia oivalluksia, ja siinä tulee esille selkeä näkemys ekologisesti ja taloudellisesti kestävä liiketoiminnan yhdistämisestä.

Kesko jakoi marraskuussa 250 000 markkaa (runsas 42 000 euroa) tunnustuspalkintoina kestävä kehityksen hyväksi ansiokkaasti toimineille yhteisöille ja henkilöille. Palkinnot kiinnostivat lähes sataa hakijaa. Arvoltaan 50 000 markan palkinnon saajia oli kolme: Dodo - tulevaisuuden elävä luonto ry Helsingistä, Eskolanmäen koulu Kouvolaan ja Metsämörriohjaajat ry Kauniaisista. Näiden lisäksi jaettiin kahdeksan muuta tunnustuspalkintoa

Kesko julkaisee vuodelta 2001 erillisen yhteiskuntavastuun raportin. [Julkaisujen tilaukset:](#) ks. sivu 94.

Kestävä kehityksen palkintoja jaettiin vuonna 2001 yhteensä 11. Yläkuvassa palkinnon saaneen Lylykosken luontokoulun oppilaita ja alakuvassa taiteilija Outi Liusvaara.

Riskienhallinta

Liiketoimintariskien hallinta

Keskossa kehitetään ja ylläpidetään Keskon ja K-kauppojen yhteistä johtamisjärjestelmää, joka perustuu laatu- ja prosessijohtamiseen. Johtamisjärjestelmän osaksi on määritelty riskikartta, jonka avulla toimialayhtiöt ja Keskon yksiköt arvioivat liiketoiminnan päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä ja määrittelevät riskien hallitsemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Keskon merkittävimmät liiketoimintariskit liittyvät asiakaslojaalisuuteen, lisääntyvän kilpailun tuomiin uhkiin sekä operatiiviseen tehokkuuteen.

Konsernin Riskienhallinta-yksikön tehtävänä on arvioida toimialojen riskimäärittysten pohjalta koko konsernin liiketoimintariskien hallintaa ja raportoida siitä konsernihallitukselle.

Kunkin toimialayhtiön liiketoimintaympäristöä on analysoitu toimialakatsauksissa [sivuilla 24-45](#).

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin pitkäaikainen rahoitus on järjestetty emoyhtiön kautta ja tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla. Kesko-konsernin rahoitusriskien hallinnasta vastaa Kesko Oyj:n rahoitusyksikkö. Konserniyhtiöiden kassavirrat netotetaan konsernitilien avulla ja rahoitusyksikkö vastaa likviditeettiylijäämän sijoittamisesta.

Korkoriski

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin instrumentteihin käyttäen apuna johdannais-sopimuksia. Tavoitteena on suojautua korkotason muutosten aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Rahalaitoslainojen korkosidonnaisuusaika oli tilikauden aikana keskimäärin yksi vuosi ja likvidien varojen (kassavarat sekä yri-

tys- ja sijoitustodistukset) kuukausi. Lainojen korkosidonnaisuusajan sallitaan vaihdella yhden (1) ja kolmen (3) vuoden välillä.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariskit ovat ulkomaan tytäryhtiöihin liittyviä sekä transaktioriskejä, jotka syntyvät kaupallisista ostoveloista. Päivittäistavara-kaupalle luonteenomaisen tuotteiden nopean kiertokulun myötä eivät ostoihin liittyvät valuuttariskit pääse kasvamaan merkittäviksi. Riskien suojausasteesta päättävät asianomaiset kaupalliset yksiköt ja tytäryhtiöt. Transaktioriskin muodostavat pääosin Yhdysvaltain dollari, Ruotsin, Tanskan, Norjan ja Viron kruunut. Näistä syntyvien erien suojaamiseen käytetään valuuttatermineitä ja -optioita. Liiketoimintayksiköt toteuttavat suojauksensa konsernin rahoitusyksikön kanssa, joka puolestaan suojaa riskipositiot markkina-kaupoin vahvistettujen valuuttakohtaisten limiittien puitteissa.

Keskon ulkomaiset tytäryhtiöt sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset omat pääomat ja oman pääoman ehtoiset lainat olivat 31.12.2001 vasta-arvoltaan 34,9 miljoonaa euroa. Merkittävät valuuttapositiot ovat Ruotsin ja Viron kruunussa ja Latvian latissa. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin liittyvä tase-riski on pääosin suojattu lainanotolla ja muilla rahoitusinstrumenteilla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen, jotta konsernin liiketoiminnan rahoituksen jokahetkinen riittävyys on turvattu. Likvidit varat muodostavat kassasalkun, jonka koon tulee keskimäärin olla vähintään 50 miljoonaa euroa ja korkosidonnaisuusajan korkeintaan kaksi (2) kuukautta. Mikäli likvidit varat ylittävät 50 miljoonaa euroa, on niille määritelty erillinen sijoituspolitiikka.

Konsernin likvidien varojen ja sijoitusten määrä oli vuoden 2001 lopussa 127 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä oli tilinpäätöshetkellä nostettavissa 212 miljoonan euron vasta-arvosta.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Valuutta- ja korkojohdannais-sopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohdeet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan vuosittain.

Luottoluokitukset

Kesko Oyj ei toistaiseksi ole hankkinut luottokelpoisuusluokitusta, koska sitä ei ole yhtiön nykyisessä rahoitusilanteessa pidetty tarpeellisena.

Kiinteistöt

Keskon kiinteistöstrategian tavoitteena on yhdistää käyttäjä- ja omistajaroolit tarkoituksenmukaisesti. Konsernin toimitilajohtamisesta vastaa Kiinteistökesko. Keskon tavoitteena ovat kilpailukykyiset kauppapaikat ja tuottava kiinteistöomaisuus.

Konsernin omistamat kiinteistöt on luokiteltu kauppapaikan strategisen merkityksen mukaan:

- **Peruskohteet** ovat strategisesti tärkeimpiä tiloja. Niiden omistuksella varmistetaan liiketoiminnan perusedellytykset.
- **Takaisinvuokrauskohteet** voidaan myydä, mutta ne halutaan edelleen vuokrata konsernin käyttöön.
- **Kehityskohteisiin** kuuluvat kiinteistöt, joiden suunniteltu käyttö edellyttää kiinteistökehitystoimintaa.
- **Realisointikohteille** Keskona ei ole omaa käyttöä ja ne pyritään myymään.

Perus- ja takaisinvuokrauskohteiden osuus kirjanpitoarvosta on noin 85 %. Realisointikohteiden osuus on vähäinen.

Kiinteistötoiminta Suomessa

Omat tilat:

Kesko-konsernin omistuksessa oli vuoden 2001 lopussa kiinteistöjä ja osakehuoneistoja 1 130 000 m² (vuonna 2000: 1 121 000 m²):

- myymälätilat 790 000 m² (750 000 m²)
 - toimisto- ja varastotilat 258 000 m² (307 000 m²)
 - muut tilat 82 000 m² (64 000 m²)
- Pinta-alasta 91 % on omassa ja K-kauppioiden käytössä sekä ulkopuolisille vuokrattuna 8 %. Vuoden 2001 lopussa tyhjänä oli 1 % tiloista.

Kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo oli yhteensä 732 milj. euroa (710 milj. euroa):

- myymälätilat 561 milj. euroa (533 milj. euroa)
- toimisto- ja varastotilat 135 milj. euroa (145 milj. euroa)
- muut tilat 36 milj. euroa (32 milj. euroa)

Vuokratut tilat

Kesko-konsernin ja sen ketjujen kauppaverkoston käyttöön vuokrattujen tilojen pinta-ala oli 1 508 000 m² (1 445 000 m²), joka on pääosin myymälätilaa. Vuokrasopimusten mukainen vuokravastuukanta on 1 034 milj. euroa (1 060 milj. euroa). Em. vastuun määrään eivät sisälly Keskon Eläkekassalta vuokratut tilat, joista maksettava vuosivuokra on 29 milj. euroa.

Kiinteistöinvestoinnit

Vuonna 2001:

- tiloja ostettiin 20 milj. eurolla (20 milj. euroa).
- rakennusinvestoinnit olivat 27 milj. euroa (68 milj. euroa)
- kiinteistöomaisuutta myytiin 14 milj. eurolla (79 milj. euroa). Osa myydyistä kohteista vuokrattiin takaisin liiketoiminnan tarpeisiin.
- vuokrattujen kohteiden vuokravastuiden määrä oli 189 milj. euroa (321 milj. euroa).

Kiinteistötoiminta Baltiassa ja Ruotsissa

Kotimaan lisäksi panostettiin etenkin Viron ja Latvian kauppaverkoston luomiseen. Joulukuussa 2001 Kesko solmi Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) kanssa yhteistyösopimuksen. Sen perusteella EBRD ja sen yhteistyökumppaneina toimivat pankit rahoittavat lähivuosina Viroon ja Latviaan toteutettavia Keskon kauppapaikka- ja kiinteistöhankeita yhteensä 57 milj. euron arvosta.

Keskon omistamien tai vuokrasopimuksen perusteella hallitsemien tilojen kokonaispinta-ala oli 146 000 m².

Ekotehokas rakentaminen

Keskon rakennuttamisessa on käytössä ekotehokas rakennuttamismalli. Siinä kiinteistön elinkaari otetaan haltuun tontin hankinnasta purkuun saakka. Yhteistyössä rakennuksen elinkaareen vaikuttavien muiden toimijoiden kanssa halutaan luoda liiketiloja, joiden investointikustannukset ovat kohtuulliset ja elinkaarikustannukset tavanomaista alhaisemmat.

Ekotehokkaassa rakennuttamisessa on käytössä mm. kuori ja kasetti -konsepti. Sen mukaan liikerakennus jaetaan kiinteistökuoreen ja vaihtumaan liiketoimintakasettiin, joiden kestoikä on erilainen. Kustannukset pystytään näin kohdistamaan joko kiinteistöön tai liiketoimintaan, mikä helpottaa investointien ohjaamista ja hallitsemista. Keskeistä on kiinteistön kuoren monikäyttöisyys ja järjestelmien muunneltavuus.

Keskon ekotehokas rakennuttamismalli sai kunniamaininnan kiinteistö- ja rakennusalan ympäristökilpailun Vuoden ympäristöteko -sarjassa vuonna 2001.

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito

Keskon omistamien ja vuokraamien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta vastaa ABB Kiinteistöpalvelut Oy, jolle Kesko myi omistamansa Kestra Kiinteistöpalvelut Oy:n vuoden 2000 lopussa.

Kiinteistökannan sijoittuminen 12/2001

1. Pohjois-Suomi

Myyvälätilat	99 000 m ²
Toimisto- ja varastotilat	25 000 m ²
Muut tilat	15 000 m ²

2. Itä-Suomi

Myyvälätilat	186 000 m ²
Toimisto- ja varastotilat	19 000 m ²
Muut tilat	11 000 m ²

3. Länsi-Suomi

Myyvälätilat	100 000 m ²
Toimisto- ja varastotilat	6 000 m ²
Muut tilat	6 000 m ²

4. Lounais-Suomi

Myyvälätilat	134 000 m ²
Toimisto- ja varastotilat	11 000 m ²
Muut tilat	1 000 m ²

5. Etelä-Suomi

Myyvälätilat	271 000 m ²
Toimisto- ja varastotilat	197 000 m ²
Muut tilat	49 000 m ²

Ruokakesko

Ruokakesko toimii ruokakaupan liiketoimintamallien kehittäjänä sekä tukku- ja vähittäiskauppana Suomessa ja lähialueilla. Ruokakauppa on Keskon toimialoista suurin. Ruokakeskon tavoitteena on olla Suomen paras ruoan ja muiden päivittäistavaroitten markkinoija ja ruokakaupan osaaja. Tehokkuus perustuu toiminnan asiakaslähtöisyyteen sekä logistisen ketjun hallintaan ja jatkuvaan kehittämiseen. Ruokakesko vastaa K-ruokakauppojen verkoston kehittämisestä ja kauppiaresursseista.

Toimitusjohtaja Kalervo Haapaniemi

Markkina-asema ja kilpailuedut

Ruokakesko Oy:n keskeiset liiketoiminnot ovat ruokakauppojen ketjutoiminta, suurtalouskauppa (HoReCa) ammatti-asiakkaille sekä Baltian maiden tukku- ja vähittäiskauppa.

Ruokakeskon vahvuuksia

- kyky hyödyntää vähittäis- ja suurtalouskaupan synergiaetuja sekä Suomessa että Baltiassa
- K-ruokakaupat ovat Suomen tunnetuimpia kaupan merkkejä
- K-ketjujen tarjonta kattaa erilaiset asiakasryhmät ja maan eri alueet. K-ruokakaupaverkosto on Suomen kattavin
- kansainvälinen ostoyhteistyö
- vahvat omat merkkituotteet Suomen markkinoilla, etenkin Pirkka-tuotteet, joita on noin 850

Tytäryhtiö Kespro Oy tarjoaa Suomessa toimitus- ja noutotukkipalveluja. Sen asiakkaita ovat mm. ravintolat, suurtaloudet, huoltamot, kioskit, leipomot ja teollisuus.

Kesko on mukana AMS (Associated Marketing Services) -yhteistyössä Euroopan johtavien päivittäistavaraketjujen kanssa. Kesko on myös WorldWide Retail Exchange -kauppapaikan osakas. WWRE on internetissä toimiva business to business -markkinapaikka. Yhteistyö mahdollistaa maailmanlaajuisen ostoyhteistyön.

Suomi

Keskon omat merkkituotteet ovat Suomen markkinoilla tunnettuja. Niistä merkittävin on Pirkka, jonka tunnettuus Suomessa on lähes 100 prosenttia. Siihen liitetään positiivinen hinta- ja laatu-mielikuva. Muita omia merkkituotteita ovat mm. Rico-hedelmät ja -vihannekset, Costarica ja Euro Shopper.

Ruokakeskon hankinta on keskitetty sekä vähittäiskauppa- että suurkulutus-tuotteiden osalta Osto-yksikköön.

K-ruokakauppoja on Suomessa vajaat 1 200. Suurimpia ovat K-citymarket-hypermarketit, joita on 42 ja K-supermarketit. K-citymarket-tavarataloissa myydään sekä päivittäis- että käyttötavaroita: K-kauppias vastaa ruokakaupasta ja Citymarket Oy käyttötavara-kaupasta. Muita K-ruokakauppoja ovat K-marketit, K-extrat ja K-pikkolot.

Vuonna 2001 K-ruokakauppojen markkinaosuus Suomessa oli noin 37 % (v. 2000 37,6 %). Suomessa Ruokakeskon erityisvahvuutena on kauppias-yrittäjyys.

Baltia

Ruokakeskolla on Latviassa yksi Citymarket ja Virossa kolme SuperNetto-myymläätä, jotka muutetaan Citymarketeiksi. Lisäksi Ruokakesko omistaa Viron suurimman halpamyymäläketjun, Säästemarketin, jolla oli vuodenvaihteessa 33 kauppa. Ketju ostettiin toukokuussa 2001. Ruokakeskon markkinaosuus Viron ruokakaupasta on noin 15 %.

Keskolla on Tallinnan Jürissa helmikuussa 2001 avattu 15 000 neliömetrin logistiikkakeskus, joka tukee Keskon oman vähittäiskaupaverkoston rakentamista ja toimii maahantuontivarastona. Samalla se tarjoaa myös Viron elintarviketeollisuudelle tehokkaan jakelu- ja vientikanavan.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Ruokakeskon tavoitteet

- Suomessa lähtökohtana on koko maan kattava myymäläverkosto, johon kuuluu suuryksiköitä, lähikauppoja ja uusia myymälöitä kaupunkien keskustoissa
- Kespro investoi merkittävästi verkkoliiketoimintaan ja rakentaa Suomen markkinoille ruokakaupan laajimman internet-palvelun: uuden ajan tukut Jyväskylän ja Vantaan kokemusten pohjalta

- Baltiassa noin 25 % osuus päivittäistavaramarkkinoista (arvo vuonna 2001 arviolta 4,2 miljardia euroa)
- Viroon rakennetaan oma kattava ruokakaupaverkosto ja Latviaan 4-5 hypermarketin ketju pääkaupunki Riikaan
- uusissa rakennushankkeissa otetaan huomioon ympäristönäkökohdat ja ihmisten luontaiset kulkureitit

Kansainvälisessä päivittäistavara-kaupassa on tehty merkittäviä yrityskauppoja. Valtaosassa Euroopan maita ruokamarkkinat eivät kasva. Fuusioiden rinnalla on yleistynyt myös ostovolyymin kasvattaminen yhteistyöllä. Ostojen keskitäminen on päivittäistavara-kaupalle tärkeää, kun toimitaan yhä suurempien ja harvalukuisempien kansainvälisten tavaramerkkien kanssa. Uudet kaupunkilähikaupat panostavat perinteisen tarjonnan lisäksi valmisruokiin. Verkkoliiketoiminnan kehittäminen on yksi Ruokakeskon painopistealue erityisesti tukku-asiakkaille.

Vähittäiskaupan rakennemuutos jatkuu. Suuryksiköt kasvattavat edelleen osuuttaan markkinoista. Alle 400 neliömetrin myymälöiden aukioloaikojen laajentaminen on kuitenkin edistynyt niiden myyntimahdollisuuksia selvästi. Myös hintakilpailu kaupparyhmien välillä lisääntyy. Mahdollisilla uusilla tuoteryhmillä, kuten viineillä ja lääkkeillä on suuri merkitys päivittäistavara-kauppojen myynnin kasvun kannalta.

Jatkossa Ruokakeskon kasvu tulee sekä vahvistuvasta asemasta Suomen markkinoilla että laajentumisesta Baltiaan. Myyntiä kasvattavat myös uudet tuotteet ja tuoteryhmät sekä tuotekehitys ja verkkoliiketoiminta. Liikevoiton odotetaan edelleen hieman paranevan uuden ketju-toimintamallin ansiosta. Laajentuminen Baltiassa luo pohjaa liikevaihdon kasvun kautta tulevalle tuloksen kasvulle.

Ruokakeskon liiketyypit

Vuosi 2001

Ruokakeskon liikevaihto oli 3 433 milj. euroa, mikä oli 0,6 % pienempi kuin vuonna 2000. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 2,7 %. Liikevoitto oli 40,0 milj. euroa (41,0 milj. euroa). Ruokakeskon tulos sisältää 6,5 milj. euroa arvonalisäveropalautusta. Keskeisimmät syyt liikevoiton pienentymiseen ovat uuden ketjutoiminnan käynnistyskulut, liiketoiminnan laajentuminen Baltian maissa sekä panostukset kauppapaikkaverkostoon.

Ruokakeskon kokonaisinvestoinnit olivat 90,6 milj. euroa. Investoinnit kauppapaikkaverkostoon olivat 77,4 milj. euroa. Ruokakeskon henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 5 482 henkilöä.

Vuonna 2001 avattiin 15 uutta K-ruokakauppaa, joista merkittävimmät olivat K-citymarketit Kauppakeskus Isossa Omenassa Espoossa ja Forssassa. Alkuvuonna 2002 on avattu K-citymarketit Lohjalla ja Vaasassa. Suurimmat työn alla Suomessa olevat kohteet ovat K-citymarketit Helsingin Ruoholahteen, Keminmaalle, Vihdin Nummelaan ja Espoon Leppävaaraan sekä K-supermarketit Helsingin Arabianrantaan, Mikkeliin, Loimaalle ja Paimioon. Vuoden 2001 aikana kaikkiaan 94, lähinnä pientä K-ruokakauppaa lopetti toimintansa.

Ruokakeskon tytäryhtiö Carrols Oy sopi tammikuun 2002 lopussa Carrols-hampurilaisketjun liiketoimintojen myynnistä Burger-In-konsernin omistamalle tytäryhtiölle. Kauppa tuli voimaan 1.3.2002. Kaupassa siirtyivät Carrols-tuotemerkit ja Carrols-ketjun ravintolatoiminnat.

Helmikuussa 2002 Ruokakesko päätti uudistaa ketjukonseptejaan ja keskittyä Suomessa jatkossa viiteen vähittäiskauppaketjuun. Kolme ketjuista on valtakunnallista: K-citymarket, K-supermarket ja K-market. Lisäksi kaupunkikeskustoissa kehitetään K-pikkolo-ketjua sekä lähiöissä ja maaseudulla K-extra-ketjua.

RUOKAKESKO

Liikevaihto vuonna 2001	milj. euroa	Kehitys, %
Lähikesko	1 008	-7,6
Marketkesko	1 140	-0,3
Citymarket Oy	396	8,8
Kespro	736	-3,1
Kesko Eesti AS	44	48,2
Säästumarket	43	-
SIA Kesko Food Latvia	4	-
Carrols Oy	26	-12,2
Muut ./. eliminoinnit	36	
Yhteensä	3 433	-0,6
Liikevoitto	40,0	
Keskimääräinen sidottu pääoma		
Pysyvät vastaavat	191,8	
Vaihto-omaisuus	169,0	
Saamiset	272,3	
./. Koroton vieras pääoma	-398,1	
./. Pakolliset varaukset	-	
Sidottu pääoma	235,0	
Sidotun pääoman tuotto	17 %	

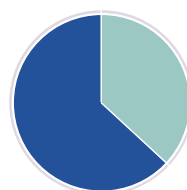
K-RYHMÄN RUOKAKAUPAT VUONNA 2001

	Lukumäärä	Myynti, (sis.alv) milj. euroa
K-citymarket	42	1 271
K-supermarket	123	1 232
K-market	251	930
K-lähikauppa*	238	393
K-extra	276	242
Rimi*	46	90
K-pikkolo	8	11
K-kauppa-auto	42	18
Muu päivittäistavarakauppa	131	100
Kotimaa yhteensä	1 157	4 287
Säästumarket, Viro	33	74
Supernetto, Viro	3	34
Citymarket, Latvia	1	5
Ruokakaupat yhteensä	1 194	4 400
K-ryhmän fast-food-ketjut		
Carrols**	71	58
Drop Coffee Shop**	3	1
Fast-food-kauppa yhteensä	74	59

* K-lähikaupat ja Rimit yhdistetään lähivuosiin K-market-, K-extra- ja K-pikkolo-ketjuihin.

** Ruokakesko myi Carrols-hampurilaisketjun toiminnot helmikuussa 2002 ja Drop Coffee Shop -konseptista on päätetty luopua.

Suomen ruokatavaroiden vähittäiskauppa 2001 (arvio)

■ K-ryhmä 37 %
■ Muut 63 %

Suurtalouskaupassa Keskon osuus on noin 24 %.

Rautakesko

Rautakesko kehittää K-rauta- ja Rautia-ketjuja sekä Yrityspalvelua ja vastaa niiden markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, verkostosta ja kauppiaresursseista. Suomen lisäksi Rautakeskolla on kauppoja Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Venäjällä.

Toimitusjohtaja Matti Halmesmäki

Rautakauppa on yksi Keskon painopistealoista. Rautakeskon tavoitteena on kasvattaa Pohjoismaiden ja Baltian johtavaksi rautakauppaketjuksi.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Rautakeskon vahvuuksia

- K-raudan, Rautian ja Yrityspalvelun ketjukonseptit ja niiden vahva markkina-asema
- suorat hankintayhteydet kotimaisiin ja ulkomaisiin tavarantoimittajiin sekä EuroMat-ostoyhteistyö (www.euro-mat.com)
- verkoston kattavuus Suomessa
- vahvat päätuotealueet:
 - rakennustarvikkeet
 - sisustus ja talotekniikka
 - työvälineet, pienrauta, piha ja puutarha
- Suomessa Rautakeskon erityisvahvuutena on kauppiasryittäjyys

Suomi

K-ryhmän ketju-uudistuksessa Suomessa K-rauta- ja Rautia-ketjuissa tapahtui lukuisia muutoksia. K-rauta-ketju on myynniltään jonkin verran suurempi. Suomessa K-rauta- ja Rautia-kauppojen markkinaosuus vuonna 2001 oli yhteensä noin 37 %

Suomessa on 45 K-rautaa. Ne panostavat laajaan tuotevalikoimaan, johon kuuluu rakennustarvikkeiden lisäksi mm. sisustamiseen ja puutarhanhoitoon liittyviä tuotteita. Asiakaslupauksensa mukaisesti K-rauta tarjoaa ideoita ja ratkaisuja. K-raudassa palvelujen rooli korostuu tuotteiden rinnalla.

Rautia-ketjuun kuuluu 99 liikettä, joiden keskeinen kilpailuetu on paikallinen markkinatuntemus. Rautia on Suomen kattavin rautakauppaketju. Rautia-kauppojen tuotevalikoima palvelee erityisesti rakentajia, korjaajia ja rakennusalan ammattilaisia. Monessa Rautia-kaupassa

on lisäksi maatalouskauppaa osana palvelukonseptia.

Rautakeskon Yrityspalvelun asiakkaita ovat rakennusliikkeet, teollisuus ja muut ammattiasiakkaat.

Ruotsi

Ruotsissa on tällä hetkellä 10 K-rautaa. Seuraava avataan keväällä Södertäljeen. K-rautojen kilpailuetuna on laaja, monipuolinen tuotevalikoima ja asiakkaille tarjottavat palvelukokonaisuudet.

Baltia

Rautakesko on Viron markkinajohtaja neljällä vähittäismyymälällään sekä maanlaajuisella tukkukauppatoiminnalla. Rautakesko on omistanut maan suurimman rautakauppaketjun kevästä 2000 lähtien. Kaikki Ehitusmaailm-myymälät muutetaan K-rauta-konseptin mukaisiksi. Viron rakennustarvikekaupasta Rautakeskon markkinaosuus on noin 22 %.

Latviassa Rautakeskolla on koko maan kattava tukkumyyntiverkosto.

Venäjä

Venäjällä Rautakeskolla on tukkuvarasto Moskovassa.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Rautakeskon tavoitteet

- Pohjoismaiden ja Baltian markkinajohtaja

Kansainvälinen kilpailu lisääntyy Suomessa ja myös Pohjoismaissa ja Baltiassa rautakauppa kansainvälistyy. Lisääntyvän kilpailun odotetaan lisäävän kokonaismarkkinoita Rautakeskon toiminta-alueella. Rautakeskon liikevaihdon kasvu on voimakasta erityisesti Ruotsissa ja Baltiassa. Rautakeskon keskeinen tavoite on kannattavuuden parantaminen.

Painopistealueita ovat

- kustannusten alentaminen ketju-toimintaa tehostamalla ja uusilla toimintamalleilla, esimerkkinä yhteistyö varastotoiminnoissa Suomen Posti Oy:n kanssa ja lvi-hankintayhteistyö Onninen Oy:n kanssa
- kilpailukyvyyn parantaminen ostovolyymia kasvattamalla, suoria hankintayhteyksiä kehittämällä sekä myyntitoimintaa monipuolistamalla
- ketjun tietojärjestelmän uusimisella parannetaan ketjun ohjausta ja tiedonhallintaa
- sähköisen kaupankäynnin kehittäminen erityisesti yritysasiakkaiden ja pienurakoitsijoiden kanssa

Suomi

Suomessa tulevaisuudennäkymiä vahvistavat kotitalouksien ja yrittäjien melko alhainen velkaantumisaste, vakaa korkokanta sekä muuttoliike. Rakentaminen keskittyy kasvukeskuksiin. Rautakaupan kokonaismarkkinat Suomessa ovat noin 5,4 miljardia euroa, eikä niiden odoteta juuri kasvavan. Rakentamisessa kasvun painopiste on korjaamisessa ja remontoimisessa.

Sekä K-rauta- että Rautia-kauppoja uudistetaan, niin että molemmat ketjut toimivat uusituin myymälöin vuonna 2004. Kauppiasreserviä vahvistetaan koulutusohjelmalla. Yrityspalvelun painopisteenä on sähköisen kaupan kehittäminen. Ammattiasiakkaille tarkoitettua extranetistä (www.k-yrityspalvelu.com) on tilattavissa noin 4 500 tuotetta.

Ruotsi

Tavoitteena on Ruotsissa noin 25 K-raudan ketju, jolla saavutetaan noin 10 % markkinaosuus. Vuonna 2002 avataan uudet K-raudat Göteborgiin ja Södertäljeen.

Baltia

Vuonna 2002 Virossa avataan uudet myymälät Tallinnassa ja Pärnussa. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan markkina-johtajuutta.

Latviassa Riikaan avataan keväällä 2002 ensimmäinen K-rauta.

Vuosi 2001

Rautakeskon liikevaihto oli 746 milj. euroa ja se aleni 5,1 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 13,9 %. Kotimaassa asuinrakentamisen väheneminen laski Rautakeskon ketjujen ja erityisesti Yrityspalvelun myyntiä rakennusliikkeille ja alan teollisuudelle. Liikevoitto oli 4,3 milj. euroa (6,4 milj. euroa). Liikevoittoa alensivat ulkomaan toiminnan laajentumisesta aiheutuvat kustannukset erityisesti Ruotsissa ja ketjutoiminnan käynnistäminen kotimaassa.

Rautakeskon investoinnit olivat 22,9 milj. euroa. Rautakeskon henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 1 201 henkilöä.

Vuonna 2001 Suomessa keskityttiin sekä K-rauta- että Rautia-kauppojen uusimiseen. Helsingin Ruoholahdessa avataan K-rauta huhtikuussa 2002. Ruotsissa avattiin uudet K-rautat Helsingborgiin ja Luulajaan. Virossa avattiin uusi kauppa Tartossa ja Tallinnan Lasnamäen myymälä uudistettiin.

RAUTAKESKO

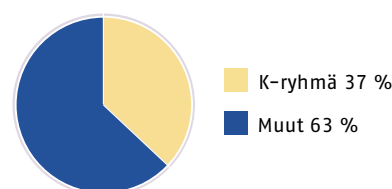
Liikevaihto vuonna 2001	milj. euroa	Kehitys, %
Rautakesko	482	-7,0
Yrityspalvelu	160	-7,9
K-rauta AB	49	11,5
AS Fanaal, Viro	36	-
A/S Fanaal, Latvia	15	-
Muut ./ eliminoinnit	4	-
Yhteensä	746	-5,1
Liikevoitto	4,3	
Keskimääräinen sidottu pääoma		
Pysyvät vastaavat	37,6	
Vaihto-omaisuus	48,1	
Saamiset	69,8	
./ Koroton vieras pääoma	-81,4	
./ Pakolliset varaukset	-0,1	
Sidottu pääoma	74,0	
Sidotun pääoman tuotto	6 %	

K-RYHMÄN RAUTAKAUPAT VUONNA 2001

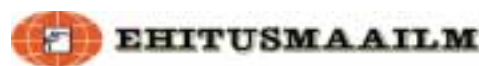
	Lukumäärä	Myynti, (sis.alv) milj. euroa
K-rauta*	45	478
Rautia*	99	460
Muut K-asiakasrautakaupat	47	45
Kotimaa yhteensä	191	983
K-rauta, Ruotsi	9	60
Ehitusmaailm (AS Fanaal), Viro	4	43
Buvniecības Pasaule (A/S Fanaal), Latvia	1	18
Ulkomaat yhteensä	14	121
Rautakaupat yhteensä	205	1 104

* K-rauta-kaupoista 5 ja Rautia-kaupoista 40 on samalla K-maatalouskauppoja

Suomen rautatavaroiden vähittäiskauppa 2001 (arvio)

Rautakeskon liiketyypit

Maatalouskesko

Maatalouskesko Oy hankkii ja myy maatalouden tuotantotarvikkeita ja koneita sekä käy viljakauppaa. Maatalouskesko toimii kotimaan lisäksi Baltiassa. Maatalouskeskon tytäryhtiö Konekesko Oy hankkii ja myy omalla myyntiverkostollaan raskaskoneita ammatti- ja hyötykäyttöön sekä pienkoneita, veneitä ja veneilytarvikkeita kuluttajille.

Toimitusjohtaja Matti Halmesmäki

Markkina-asema ja kilpailuedut

Maatalouskauppa

Maatalouskeskon vahvuudet

- tuotevalikoiman, palveluiden ja jälki-markkinoinnin kattavuus
- oman alueensa ja paikalliset olosuhteet tuntevat K-maatalouskauppiat

K-maatalousketjun asiakkaita ovat maatalousyrittäjät. Maatalouskesko ja noin 110 maatalouskauppaa muodostavat yhdessä K-maatalousketjun. Suomessa K-ryhmän osuus maatalouskaupan markkinoista oli vuonna 2001 noin 35 %.

Maatalouskeskon edustamia tärkeimpiä tuotemerkkejä ovat Deutz-Fahr- ja Same-traktorit, Claas-leikkuupuimurit sekä Tume- ja Elho-työkoneet.

Maatalous- ja konekauppaa Baltiassa harjoittavat Kesko Agro Eesti AS Virossa, SIA Kesko Agro Latvia Latviassa ja UAB Kesko Agro Lietuva Liettuassa.

Konekauppa

Konekeskon vahvuudet

- koko Suomen kattava, tuotelinjakohtainen myynti- ja huoltoverkosto
- vahvat merkkituotteet ja kansainväliset, alan johtavat päämiehet

Konekesko Oy markkinoi omalla myyntiorganisaatiollaan kuorma-autoja, maarakennuskoneita, trukkeja, varastokalusteita sekä teollisuus- ja ympäristökoneita urakoitsijoille, teollisuudelle ja muille ammattikäyttäjille. Pienkoneita ja veneilyalan tuotteita markkinoidaan kuluttajille K-ryhmän vähittäiskauppatyökalujen, Kesmotors-verkoston ja veneilyn erikoisliikkeiden kautta. Yamarin-veneiden myynnistä yli 70 % suuntautuu muihin Pohjoismaihin. Konekesko organisoiki edustamilleen tuotteille koko markkina-alueen kattavan huolto- ja varaosapalvelun.

Konekeskon edustamia tunnetuimpia tuotemerkkejä ovat MAN-kuorma-autot,

Case-, Fiat-Hitachi- ja Kobelco-maarakennuskoneet, BT-, TCM- ja Daewoo-trukit, Manitou-kurrottajat, Mecalux-varastokalusteet, Kubota-pientraktorit ja -ajoleikkurit, LM-Trac-kiinteistökoneet, Yamaha-perämootorit, Yamarin-veneet, Lynx-moottorikelkat ja MBK-skootterit.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Maatalouskeskon ja

Konekeskon tavoitteet

- kasvaa johtavaksi maatalous- ja konekauppaketjeksi Suomessa ja Baltiassa
- hyvin käynnistyneiden verkkokaupparatkaisujen kehittäminen ja laajentaminen
- kasvun kautta tapahtuva taloudellisen tuloksen parantaminen

Maatalouskesko

Maatalouskaupan markkinat ovat pysyneet Suomessa noin 1,7 miljardin euron tasolla. Maatilojen tilakoko kasvaa ja samalla niiden lukumäärä laskee edelleen lähivuosina. Osa viljelijöistä kehittää kuitenkin voimakkaasti tuotantoaan, joten maataloustuotannon ja -investointien odotetaan säilyvän nykyisellä tasolla.

Latvian Riikaan avattiin keväällä 2001 uusi maatalous- ja konekauppakeskus. Viron Tallinnaan ja Liettuan Vilnaan avataan myös maatalous- ja konekauppakeskukset vuonna 2002.

Maatalouskeskon www.k-raitti.com -extranetpalvelu on laajentunut. Syyskuussa 2001 siihen liitettiin varaosien sähköinen kauppakanava. Varaosaweb-palvelua käyttävät Maatalouskeskon ja Konekeskon ketjuasiakkaat eli K-maataloudet, K-raudat ja Rautiat sekä varaosien ja vapaa-ajan koneiden jälleenmyyjät ja huoltoverkosto. Tarjolla ovat kaikki Maatalouskeskon ja Konekeskon edustamat tuotemerkit ja varaosat eli yhteensä noin 345 000 nimikettä.

Samassa palvelussa sijaitseva Viljajweb on Suomen johtava viljakaupan sähköinen markkinapaikka. Se tarjoaa viljelijöille apuvälineitä viljakaupan hallintaan mm. ajankohtaisen hinta- ja markkinatiedon avulla. Viljajwebissä asiakas voi hoidata koko viljakauppansa, ostaa viljaa tai tehdä eräkohtaisia vastatarjouksia.

Vaihtokonekaupassa internetin merkitys on suuri. Maatalouskeskon www.vaihtokone.com -palvelussa asiakas voi etsiä itselleen sopivan koneen noin 2000 vaihtokoneen tarjonnasta. Tarjonta kattaa 60 tuoteryhmää moottorikelkoista rakennuskoneisiin. Vaihtokonekauppaan johtaneista asiakaskontakteista noin 30 % tapahtuu internetin kautta.

Konekesko

Raskaskoneiden kysyntä seuraa teollisuuden ja rakentamisen suhdanteita, joten koneinvestointien ei ennakoida lähivuosina merkittävään kasvuun vielä 2002. Vapaa-ajankoneiden markkinoiden ennakoidaan säilyvän vuoden 2001 tasolla.

Parhaiten Konekeskon tuoteryhmistä kehittyi vuonna 2001 MAN-kuorma-auton myynti, 30 %. Myös maarakennuskonemyynti Venäjälle ja Yamarin-veneiden vienti ylitti odotukset.

Kokonaismarkkinat eivät Suomessa kasva, mutta laajentunut tuotevalikoima parantaa Konekeskon myynnin kasvumahdollisuuksia.

Vuosi 2001

Maatalouskeskon liikevaihto oli 699 milj. euroa. Liikevaihdon 11,8 % kasvu oli odotettua parempi. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 5,6 %. Liikevoitto oli 6,2 milj. euroa (4,5 milj. euroa). Tulosta paransivat tytäryhtiöt Konekesko Oy, K-Maatalousyhtiöt Oy ja Kesko Agro Eesti A/S. Tulosta rasittivat tietojärjestelmien ja sähköisen kaupankäynnin kehityskulut ja käynnistyskulut Baltiassa.

Maatalouskeskon investoinnit olivat 2,0 milj. euroa. Maatalouskeskon henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 700 henkilöä.

Maatalouskesko aloitti toukokuussa saksalaisten Deutz-Fahr-traktoreiden maahantuonnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa.

Parhaiten Konekeskon tuoteryhmistä kehittyi MAN-kuorma-autojen myynti, 30 %. Ne saavuttivat 7,9 % markkinaosuuden. Myös maarakennuskonemyynti Venäjälle ylitti odotukset. Konekesko toimitti 20 raskasta Kobelco-kaivinkonetta Baltic Construction Companylle.

Konekesko solmi vuoden 2001 lopulla sopimuksen Fiat-Hitachi-maarakennuskoneiden myynnistä Suomessa ja Baltian maissa. Tavoitteena on saavuttaa Fiat-Hitachilla yli 10 % markkinaosuus koko alueella.

Toukokuussa avattiin maatalous- ja konekauppa Riikaan. Syksyllä perustettiin Liettuaan tytäryhtiö UAB Kesko Agro Lietuva, jonka myyntitoiminnot käynnistyivät alkuvuodesta 2002.

MAATALOUSKESKO

Liikevaihto vuonna 2001	milj. euroa	Kehitys, %
Maatalouskesko	478	5,1
Konekesko	140	11,4
K-maatalousyhtiöt Oy	159	19,3
Kesko Agro Eesti AS	20	141,6
SIA Kesko Agro Latvia	19	111,4
.l. eliminoinnit	-117	-
Yhteensä	699	11,8
Liikevoitto	6,2	
Keskimmääinen sidottu pääoma		
Pysyvät vastaavat	8,2	
Vaihto-omaisuus	85,8	
Saamiset	75,5	
.l. Koroton vieras pääoma	-95,4	
.l. Pakolliset varaukset	-0,6	
Sidottu pääoma	73,5	
Sidotun pääoman tuotto	8 %	

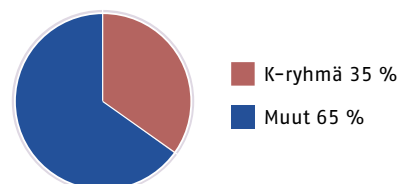
K-RYHMÄN MAATALOUSKAUPAT VUONNA 2001

	Lukumäärä	Myynti, (sis.alv) milj. euroa
K-maatalous*	109	445
Kotimaa yhteensä	109	445
Kesko Agro Eesti, ml. sivuliikkeit	5	20
Kesko Agro Latvia	2	19
Kesko Agro Lietuva**		-
Maatalouskaupat yhteensä	116	484

* K-maatalouskaupoista 5 on samalla K-rauta-kauppoja ja 40 Rautia-kauppoja.

** auennut maaliskuussa 2002

Suomen maataloustavaroiden vähittäiskauppa 2001 (arvio)

Maatalouskeskon liiketyypit

K-MAATALOUS

KESMOTORS

KOTIPIHA

Keswell

Keswell Oy on erikoistunut käyttötavarakauppaan. Sen kauppaketjut ovat tunnettuja, vahvan aseman Suomessa hankkineita vähittäiskauppaketjuja. Keswell kehittää liiketoimintamalleja ja kauppaverkoston, ohjaa kauppaketjuja sekä huolehtii tavaroiden hankinnasta, logistiikasta ja ketjumarkkinoinnista. Suurin tytäryhtiö Anttila Oy on Suomen suurimpia käyttötavaroiden vähittäiskauppiaita.

Toimitusjohtaja Matti Laamanen

Markkina-asema ja kilpailuedut

Keswellin vahvuuksia

- tunnetut käyttötavarakaupan ketju-konseptit Suomessa
- koko Suomen kattava kauppa-paikkaverkosto
- useita vahvoja tavara-aloja: kodin-tekniikka, urheiluvälineet, kengät, vaatteet, kodintuotteet ja sisustus-tarvikkeet
- postimyyntin osaaminen verkko-kaupan tukena
- kansainvälinen ostoyhteistyö, mm. Intersport International urheilukaupassa, EP: International kodintekniikkakaupassa

Anttila

Anttila Oy on Keswellin suurin tytäryhtiö. Anttila keskittyy erikoistavarakauppaan neljällä konseptillä: Anttila, Kodin Ykkönen, Anttila postimyynti ja www.netanttila.com. Anttila-tavarataloja on 27 eri puolella Suomea. Sisustukseen erikoistuneita Kodin Ykkönen -tavarataloja on seitsemän. Verkkokaupan myydyimmät tuotealueet ovat kodin elektroniikka, elokuvat sekä tietotekniikka ja multimedia. Anttilan postimyynti toimii Suomessa, Virossa ja Latviassa.

Anttila otti ensimmäisenä suomalaisena vähittäiskaupan yrityksenä käyttöönsä ISO 14001 -standardiin perustuvan ympäristöjärjestelmän vuoden 2001 aikana. Järjestelmä sertifioidaan kaikissa Anttiloissa, Kodin Ykkösissä ja Hämeenkyllän keskusvarastolla asteittain vuosien 2002-2004 aikana. Anttila kuuluu kansainväliseen IDGS-tavarataloryhmään (Intercontinental Group of Department Stores).

Urheilukauppa

Intersport ja Kesport on eriytetty omiksi liiketyypeikseen. Intersport-ketjun kau-

pat sijaitsevat kaupunkien ydinkeskustoissa tai kauppakeskuksissa. Ne osallistuvat valtakunnalliseen markkinointiin. Kesport-kaupat ovat puolestaan pienempien taajamien johtavia urheilukauppoja ja keskittyvät paikalliseen markkinointiin. Keswell kehittää urheilukaupan liiketyyppejä yhteistyössä kansainvälisen Intersport Internationalin kanssa.

Keswell Oy:n tytäryhtiö Interwell Oy on urheilualan vähittäiskauppayhtiö, jolla on Intersport megastore -kauppa Helsingin Mikonkadulla ja uusi Intersport shop & rental pilottikauppa Levin hiihtokeskuksessa. Keswellissä Intersport- ja Kesport-kauppoja palveleva ketjuyksikkö on Urheilukesko. Intersport-ketju on urheilukaupan markkinajohtaja Suomessa.

Kodintekniikkakauppa

Musta Pörssi on Suomen tunnetuimpia kodintekniikkaketjuja. Musta Pörssi on kansainvälisen ElectronicPartner: International osto-organisaation jäsen. EP: International edistää jäsentensä liiketoimintaa yhteisötoilla, puitesopimuksilla ja yhtenäisellä tiedonhallinnalla. Yhteistyö vahvistaa Mustan Pörssin kilpailuaseimia suomalaisilla markkinoilla, jotka ovat kiinnostaneet myös suuria kansainvälisiä kodintekniikan ketjuja.

Keswell Oy:n tytäryhtiö Jättipörssi Oy on kodintekniikka-alan vähittäiskauppayhtiö, jonka Musta Pörssi -kaupat toimivat Espoossa, Lahdessa ja Vantaalla. Lappeenrannassa toimii Lappeenrannan Pörssipartneri Oy. Keswellissä Musta Pörssi -kauppoja palveleva ketjuyksikkö on Musta Pörssi Kesko.

Academica Oy tarjoaa informaatioteknologian tuotteiden kokonaispalvelua yrittäjäsasiakkaille ja on alansa edelläkävijä Suomessa. Academica Oy jatkaa panostustaan business-to-business-verkko-kauppaan.

Kenkäkauppa

K-kenkä ja Andiamo ovat K-ryhmän kenkäkauppaketjuja. Andiamo-ketjun täydellinen uudistaminen jatkuu vuoden 2002 loppuun. Kenkäala on matalan kasvun ala, joten korostettua huomiota kiinnitetään perustoimintojen, kuten palvelun jatkuvaan parantamiseen. Vuoden 2001 aikana pienimmät K-kengät muutettiin Kenkäexperteiksi.

Andiamo panostaa trendejä seuraaviin kuluttajiin ja K-kenkä klassista tyylikkyyttä ja mukavuutta arvostaviin kuluttajiin. Keswell Oy:n omistama Motorfeet Oy on kenkäalan vähittäiskauppayhtiö, jolla on kaksi kauppa: Andiamo-kauppa toimii Helsingin Forumissa ja K-kenkä-kauppa Raumalla. Keswellissä K-kenkiä ja Andiamoja palveleva ketjuyksikkö on Kenkäkesko.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Keswellin tavoitteet

- ketju-uudistuksella lisää kilpailukykyä
- kasvua haetaan kodin sisustamis-, urheilu- ja kodintekniikkakaupasta sekä sähköisestä kaupasta
- voimakkaimmin kehitetään myyntipinta-alaltaan laajoja kauppoja: Kodin Ykkönen -sisustustavaratalot, Intersport megastore -urheilukaupat ja Musta Pörssi Maailma -kodintekniikkakaupat
- edelläkävijyys sähköisessä, kuluttajille suunnatussa käyttötavarakaupassa

Tunnusomaista käyttötavarakaupan kehitykselle on voimakas ketjuuntumisen sekä kansainvälisten ketjujen määrän ja markkinaosuuden kasvu Suomessa. Konseptit uudistuvat nopeasti ja ovat entistä tarkemmin kohdennettuja. Suurissa kaupungeissa kilpailu parhaista kauppapaikoista on kovaa ja vuokrat ovat korkealla tasolla.

Keswellin liiketyypit

ANTTILA

NETANTTILA.COM

Kodin
YKKÖNEN

INTERSPORT

kesport

Käyttötavara-kaupan ennustetaan kasvavan lähivuosina nopeammin kuin vähittäiskaupan keskimäärin. Kulutus-käyttäytyminen monipuolistuu ja pirstaloituu. Kuluttajat ovat aiempaa vaativampia ja hakevat elämyksiä pelkkien tuotteiden sijasta. Merkkien ja brändien merkitys säilyy korkeana ja tuotteiden elinkaari lyhenee edelleen. Erilaiset aineettomat palvelut kasvattavat osuuttaan kulutuksesta. Myös sähköinen kauppa jatkaa kasvuaan.

Käynnissä olevalla ketju-uudistuksella Keswell Oy parantaa ketjujensa kilpailukykyä nopeasti muuttuvassa kilpailutilanteessa. Painopisteenä ovat asiakaslähtöiset ketjukonseptit, yhtenäiset tavara- ja palveluvalikoimat ja tehokkaat liiketoimintaprosessit.

Vuosi 2001

Keswellin liikevaihto oli 695 milj. euroa ja se laski 4,3 %. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 2,9 %, kun vertailuvuoden lukuihin sisältynyt erikoisvaatekauppa otetaan huomioon. Liiketappio oli 5,9 milj. euroa (7,8 milj. euroa).

Keswellin investoinnit olivat 12,9 milj. euroa. Keswellin henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 2 519 henkilöä.

Anttila-konsernin liikevaihto oli 464 milj. euroa ja se kasvoi 3,2 %. Anttila-konsernin liiketappio oli 1,4 milj. euroa ja se oli selvästi edellistä vuotta pienempi (6,3 milj. euroa).

Urheilukaupan myynti kehittyi selvästi edellisvuotta paremmin ja kauppapaikkaverkosto kehittyi myönteisesti. Urheilukeskon liikevaihto kasvoi 5,5 %. Vuoden lopussa Intersport- ja Kesport-kauppoja oli yhteensä 85.

Musta Pörssi Keskon liikevaihto oli 16,7 % edellisvuotta pienempi. Ketjutoimintauudistuksen yhteydessä kymmenen Musta Pörssi -kauppaa siirtyi K-ryh-

KESWELL		
Liikevaihto vuonna 2001	milj. euroa	Kehitys, %
Anttila-konserni	464	3,2
Urheilukesko	104	5,5
Musta Pörssi Kesko	87	-16,7
Kenkäkesko	27	-6,5
Muut tytäryhtiöt	24	-13,7
./. eliminoinnit	-11	-
Yhteensä	695	-4,3
Liikevoitto	-5,9	
Keskimääräinen sidottu pääoma		
Pysyvät vastaavat	63,8	
Vaihto-omaisuus	113,1	
Saamiset	97,7	
./. Koroton vieras pääoma	-114,6	
./. Pakolliset varaukset	-	
Sidottu pääoma	160,0	
Sidotun pääoman tuotto	-4 %	

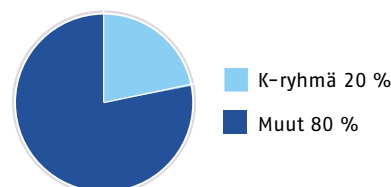
K-RYHMÄN KÄYTTÖTAVARA- KAUPAT VUONNA 2001		
	Lukumäärä	Myynti, (sis.alv) milj. euroa
Anttila-tavaratalo	27	360
Kodin Ykkönen -sisustustavaratalo	7	126
Anttila postimyynti ja NetAnttila		74
Intersport	58	193
Kesport	27	18
Musta Pörssi	51	139
K-kenkä	33	24
Andiamo	27	26
Kenkäexpertti	48	14
Muu käyttötavara-kauppa	25	9
Käyttötavara-kaupat yhteensä	303	983

män ulkopuolelle. Yhteensä Mustia Pörssiä oli vuoden lopussa 51.

Kenkäkeskon liikevaihto laski 6,5 %. K-kenkä-ketjussa oli vuoden lopussa 33 kauppa, Andiamo-ketjussa 27 kauppa ja Kenkäexpertti-ryhmässä 48 kauppa.

Vuoden 2001 merkittävimmät kauppapaikkainvestoinnit olivat Lahteen, Lappeenrantaan, Ouluun, Turkuun ja Vantaan Tammistoon avatut Musta Pörssi Maailma -kodintekniikkatavaratalot sekä Kuopioon, Lappeenrantaan, Tampereelle ja Turkuun avatut Intersport megastore-urheilukaupat.

Suomen käyttötavaroitten vähittäiskauppa 2001 (arvio)

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat on johtava suomalainen, kansainvälisesti toimiva kauppahuone, jolla on yli 20 tytäryhtiötä tai edustustoa ulkomailla. Kaukomarkkinat on erikoistunut kansainväliseen tekniseen kauppaan, maailman johtavien merkkituotteiden maahantuontiin ja tukkukauppaan sekä korkealaatuisen optiikan maahantuontiin, valmistukseen ja markkinointiin.

Toimitusjohtaja Hannu Närhi

Markkina-asema ja kilpailuedut

Kaukomarkkinoiden vahvuuksia

- Suomen johtava teknisen kaupan ammattilainen usealla alalla
- kansainvälisessä kaupassa strategiana on keskittyä erityisosaamista ja paikallistuntemusta vaativille markkina-alueille, joilla valmistajien kynnys oman myyntiyhtiön perustamiseen on korkea
- laaja kansainvälinen verkosto; tuntemusta Kiinasta, Puolasta, Venäjältä ja Keski-Euroopan maista
- edustaa Suomessa tunnettuja kulutustavaroiden tuotemerkkejä

Kansainvälinen tekninen kauppa

Kansainvälinen tekninen kauppa on Kaukomarkkinoiden suurin liiketoiminta-alue ja vahvimpia osaamisalueita. Kaukomarkkinat on viime vuosina kasvanut Suomen johtavaksi teknisen kaupan ammattilaisiksi. Teknisen kaupan keskeisiä tuotealueita ovat koneet, raaka-aineet ja tarvikkeet, elintarvike-, metsä-, elektroniikka-, muovi- sekä pakkausteollisuuden tuotteet. Kaukomarkkinat toimii Kiinassa, Venäjällä, Puolassa, Saksassa, Unkarissa, Baltiassa ja Ruotsissa. Baltiassa ja Ruotsissa myydään myös kulutuselektroniikkaa ja kelloja.

Vuonna 2000 ostettu Telko Oy markkinoi suomalaiselle teollisuudelle raaka-aineita, tarvikkeita, koneita ja laitteita sekä tarvittavia huolto-, varaosa- ja asennuspalveluja. Myös Telko laajentaa toimintaansa Suomen ulkopuolelle. Leipurien Tukku on Suomen markkinoilla johtava leipurien raaka-aine-, kone- ja laitetuottaja. Lisäksi se on saavuttanut vakaan aseman Baltiassa, Puolassa ja Pietarin alueella. Kauko-Elektroniikka toimittaa teollisuudelle tuotantoautomaatiokonei-

ta, mittaus- ja testauslaitteita sekä mm. videovalvontajärjestelmiä.

Merkkitavarat

Kaukomarkkinat tuo Suomeen maailman johtavia merkkituotteita. Kolme päätoimialaa ovat kodinelektroniikka, urheilu ja kellot. Tunnetuimpia tuotemerkkejä ovat adidas, Citizen, Panasonic, Technics, Rodenstock, Silhouette, Polaroid. Suomessa adidas-tuotteiden myynnistä vastaa Adidas Suomi Oy, josta Kaukomarkkinat omistaa puolet ja adidas puolet.

Tähti Optikko -ketju on optisen alan merkkituoteketju. Kolmannes liikkeistä on Kaukomarkkinoiden omia, kaksi kolmannesta yhteistyökumppaneiden liikkeitä. Ketju kattaa koko maan ja siihen kuuluu yli 100 optikkoliikettä.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Kaukomarkkinoiden tavoitteet

- olla toimialoillaan johtava tavarantoinnittaja ja palvelu tasapuolisesti kaikkia asiakkaita
 - kasvaa kannattavasti ja säilyttää edelläkävijyyttä erikoistumisalueillaan
- Panasonicin teollisuuselektroniikan myynti on kehittynyt hyvin. Elektroniikkateollisuuden kasvu Suomessa lisää tuotanto-, testaus- ja mittausjärjestelmien myyntiä. Intotel Oy:n osto syksyllä 2001 kasvatti merkittävästi näiden tuoteryhmien myyntiä. Myös videovalvontajärjestelmien myynnin arvioidaan kasvavan.

Venäjän tilanne parantaa kansainvälisen kaupan näkymiä. Jatkuessaan Venäjän positiivinen talouskehitys luo mahdollisuuksia uusien tuotteiden kaupalle. Kiinan jäsenyys Maailman Kauppajärjestössä (WTO) parantaa toimintaedellytyksiä maassa.

Digitalisointi vauhdittaa kulutuselektroniikan myyntiä. Kuvan ja äänen digitalisointi vauhdittaa kulutuselektroniikan myyntiä tulevina vuosina. Maailman suurin kulutuselektroniikan valmistaja Matsushita/Panasonic on myös johtavia

KAUKOMARKKINAT

Liikevaihto vuonna 2001, milj. euroa	Kehitys, %
291	-1,2
Liikevoitto, milj. euroa	6,8
Keskimääräinen sidottu pääoma, milj. euroa	
Pysyvät vastaavat	55,4
Vaihto-omaisuus	39,7
Saamiset	46,2
./. Koroton vieras pääoma	-37,8
./. Pakolliset varaukset	-0,5
Sidottu pääoma	103,0
Sidotun pääoman tuotto	7 %

laajakuva- ja digitaalitelevioiden sekä DVD-laitteiden valmistajia.

Tavoitteena on kasvattaa Tähti Optikko -ketjun markkinaosuutta sekä hankkimalla uusia yhteistyökumppaneita että ostamalla toimivia optikkoliikkeitä.

Vuosi 2001

Kaukomarkkinat-konsernin liikevaihto oli 291 milj. euroa, mikä oli 1,2 % vähemmän kuin edellisvuonna. Konsernin liikevoitto oli 6,8 milj. euroa (4,5 milj. euroa). Investoinnit olivat 11,9 milj. euroa. Kaukomarkkinoiden henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 873 henkilöä.

Liikevaihtoaan kasvattivat eniten Telko, joka edellisvuonna oli vain osan vuotensa konsernissa sekä Leipurien Tukku ja Kiinan kauppa. Suurimmat pudotukset olivat telekommunikaatiotuotteiden, kodintekniikan ja toimistoautomaation myynnissä. Konsernin liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 52,0 %.

Kaukomarkkinat-konserni julkaisee oman vuosikertomuksensa suomeksi ja englanniksi.

K-ryhmän optikkaketju

VW-Auto

VW-Auto Oy tuo maahan Volkswagen- ja Audi-henkilöautoja sekä Volkswagen-hyötyautoja. Tytäryhtiö Auto-Span Oy vastaa Seat-henkilöautojen maahan-tuonnista ja markkinoinnista. Lisäksi yhtiöt tuovat autoihin tarvittavat alkuperäisvaraosat ja lisävarusteet sekä kouluttavat huolto- ja korjaamo-verkoston henkilökuntaa omassa koulutuskeskuksessa.

Myyntistä kuluttajille vastaa itsenäisten piirimyyjien verkosto, yhteensä 56 myyntipistettä. Autojen huolto- ja korjaamotoimintaa harjoittaa lisäksi 34 huoltopistettä.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Suomen autokaupan kokonaismarkkinat laskivat jyrkästi vuonna 2001. Henkilöautojen kokonaisrekisteröinti laski lähes 19 % 109 000 autoon. Hyötyautojen rekisteröinnit laskivat samana aikana runsaan prosentin.

VW-Auton vahvuudet

- edustaa vahvoja eurooppalaisia tuotemerkkejä
- laaja merkki- ja monipuolinen mallivalikoima
- johtava asema dieselhenkilöautojen markkinoilla
- vahva itsenäisten yrittäjien vähittäismyyntiverkosto

Volkswagen-mallisto on säilyttänyt asemansa sekä henkilö- että hyötyautojen kärkimerkkien joukossa Suomessa. Volkswagen-henkilöautot sijoittuivat viime vuoden rekisteröintitilastossa kolmanneksi 9,4 % markkinaosuudella. Pakettiautoissa Volkswagen oli toisella sijalla 18,7 % markkinaosuudella.

Kokonaismarkkinoiden laskusta huolimatta Audeja rekisteröitiin uuden Audi A4 -mallin vauhdittamana edellisvuotta enemmän. Audin markkinaosuus nousi ennätykselliseen 2,0 %:iin. Seatin markkinaosuus laski 1,9 %:iin. Seat säilytti kuitenkin vahvan asemansa dieselautojen markkinoilla.

VW-Auton varaosakauppa kasvoi lähes 9 % edellisvuodesta. Hyvän kehityksen mahdollisti piirimyyntiverkoston huoltokapasiteetin kasvattaminen.

Kaikkien VW-Auto-konsernin myymien uusien autojen takuu-aika pitenee marraskuun alusta yhdestä vuodesta kahteen vuoteen. Kahden vuoden takuu koskee myös alkuperäisvaraosia, -vaihto-osia ja -tarvikkeita.

Volkswagen- ja Audi-liikkeissä on toteutettu VW-Auton ja Autoalan Keskusliiton yhteinen ympäristöohjelma. Tällä hetkellä ovat vuorossa Seat-piirimyyntiliikkeet. VW-Auto-konsernin automallisto täyttää jo nyt muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vuonna 2006 voimaan tulevat EU4-päästövaatimukset.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

VW-Auton tavoitteet

- kukin merkki omassa kilpailuryhmänsä johtavien merkkien joukossa

- kansainvälisten konseptien soveltaminen Suomen markkinoille
- merkierikoistumisella asiantuntevaa palvelua ja lisääntyvää asiakastytyväisyyttä

Piirimyyntiverkostossa on aloitettu Volkswagen-laatuohjelmien auditointit. Tavoitteena on, että kaikki liikkeet ovat mukana laatuohjelmassa viimeistään vuonna 2003.

Lähitulevaisuuden haasteita autokaupalle ovat liikenteestä poistettavien autojen romutusdirektiivin vaatimukset ja kierrätyksen toteutus Suomessa.

Vuonna 2002 odotetaan autokaupan kokonaiskysynnän edelleen laskevan.

VW-AUTO

Liikevaihto vuonna 2001, milj. euroa	Kehitys, %
391	-18,8
Liikevoitto, milj. euroa	14,2
Keskimääräinen sidottu pääoma, milj. euroa	
Pysyvät vastaavat	23,1
Vaihto-omaisuus	57,6
Saamiset	12,7
./. Koroton vieras pääoma	-32,8
./. Pakolliset varaukset	-4,7
Sidottu pääoma	55,9
Sidotun pääoman tuotto	25 %

Toimitusjohtaja Erkki Sillantaka

Epävarmuutta henkilöautomarkkinoille aiheuttaa suhdanteiden lisäksi edelleen jatkuva keskustelu käytettyjen ja uusien autojen mahdollisista veromuutoksista. Myös piirimyyjien toimintaympäristöön vaikuttava EU-ryhmäpoikkeusasetus uudistetaan syksyllä.

Volkswagen lanseeraa alkuvuodesta uuden Polo-mallin Suomen markkinoille. Loppuvuodesta mallisto laajenee myös edustus- ja maastoautoluokkiin.

Internet mahdollistaa autokaupassa aiempaa laajemman ja syvällisemmän tuote- ja palvelutiedon antamisen asiakkaille, mikä nopeuttaa päätöksentekoa varsinaisessa kaupantekovaiheessa.

Alkuvuodesta käyttöön otettava extranet nopeuttaa ja tehostaa tiedonvälitystä maahantuonnin ja piirimyyntiverkoston välillä.

Vuosi 2001

VV-Auto-konsernin liikevaihto oli 391 milj. euroa. Liikevaihto laski 18,8 %. Liikevoitto oli 14,2 milj. euroa (17,8 milj. euroa). Investoinnit olivat 6,1 milj. euroa. VV-Auton henkilömäärä oli vuonna 2001 keskimäärin 113 henkilöä.

Suomen autokaupan kokonaismarkkinat laskivat jyrkästi. Uusia henkilöautoja rekisteröitiin 18,7 ja hyötyautoja 1,1 % edellisvuotta vähemmän. Suhdanteiden lisäksi keskustelu käytettyjen ja uusien autojen mahdollisista veromuutoksista vähensi kysyntää.

Vuonna 2001 piirimyyjäverkoston kautta toimitettiin asiakkaille lähes 18 000 uutta autoa.

VV-Auto-konsernin maahantuomien merkkien osuus uusien henkilöautojen kokonaisrekisteröinneistä oli yhteensä 13,3 %.

Hallituksen toimintakertomus

Konsernin liikevaihto vuonna 2001 oli 6 214 milj. euroa, mikä on 1,5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (6 308 milj. euroa). Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä oli 85,7 milj. euroa (125,8 milj. euroa). Tulos osaketta kohden oli 0,61 euroa (1,00 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 14,93 euroa (15,31 euroa).

Markkinakatsaus

Suomen tukkukaupan myynnin määrä kasvoi tammi-marraskuussa 2001 ennakkotietojen mukaan 3,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vähittäiskaupan kasvu oli 4,4 %.

Kaupan keskusliiton suhdannekyselyssä tukkukaupan ilman autokauppaa arvioidaan vuonna 2002 kasvavan 3,0 % ja vähittäiskaupan 3,5 %.

Vuoden 2001 kuluttajahintojen voimuutos oli 2,6 %. Vuonna 2002 kuluttajahintojen ennustetaan nousevan noin 1,5 %. Kuluvana vuonna yksityisen kulutuksen ennustetaan kasvavan 2,5 % ja yksityisten investointien noin 1 %. Tilastokeskuksen kuluttajabarometrin mukaan Suomen kuluttajien luottamus sekä oman että Suomen talouden suotuisaan kehitykseen vahvistui tammikuussa 2002.

Talouskehitys Baltiassa on jatkunut suotuisana. Euroopan unionin ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa vuonna 2002 Virossa noin 4,7 %, Latviassa noin 4,5 % ja Liettuassa noin

3,5 %. Kaupan rakennemuutos etenee vauhdilla ja ketjuuntuneen vähittäiskaupan osuus kokonaisymyynnistä kasvaa. Päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvon ennustetaan nousevan 4,5 miljardiin euroon kuluvan vuoden aikana.

Ruotsin asuinrakennusinvestointien kasvuksi arvioidaan noin 3 % ja muiden rakennusinvestointien noin 10 %. Yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan nopeutuvan vuonna 2002 edelliseen vuoteen verrattuna.

Liikevaihto ja tulos

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto vuonna 2001 oli 6 214 milj. euroa, mikä on 1,5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (6 308 milj. euroa). Liikevaihdon lasku johtuu osaksi hinnoittelukäytännön muutoksesta. Osana ketjutoiminnan uudistusta Kesko alensi vuoden 2001 alusta tukkumyyntihintojaan K-kauppiaille. Uuden hinnoittelumallin arvioitu vaikutus liikevaihdon laskuun on vuosi-

tasolla koko konsernissa noin 2 prosenttiyksikköä ja Ruokakeskon osalta runsaat 3 prosenttiyksikköä. Muutos ei kuitenkaan heikentänyt liiketoiminnan tulosta, sillä aiemmin tukkuhintoihin sisältyneitä palveluita veloitetaan erillisinä palvelumaksuina kauppiailta.

Viennin ja ulkomaisen toiminnan osuus liikevaihdosta vuonna 2001 oli 6,3 %.

Tulos

Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 85,7 milj. euroa (125,8 milj. euroa). Se on 1,4 % liikevaihdosta (2,0 %). Liikevoitto oli 76,8 milj. euroa (116,7 milj. euroa). Liikevoittoon sisältyy käyttömaksuuden ja liiketoiminnan myyntivoittoja ja -tappioita sekä arvonalennuspoistoja yhteensä 13,2 milj. euroa (22,9 milj. euroa). Konsernin liikevoiton laskuun vaikuttivat myynnin kehityksen ohella ketjutoiminnan uudistamiseen liittyvät noin 9,0 milj. euron lisäpanostukset.

Liikevaihto toimialoittain

	1-12/2001 Milj. euroa	1-12/2000 Milj. euroa	Muutos, %	10-12/2001 Milj. euroa	10-12/2000 Milj. euroa
Ruokakesko	3 433	3 453	-0,6	939	903
Rautakesko	746	786	-5,1	162	179
Maatalouskesko	699	625	11,8	173	155
Keswell	695	726	-4,3	224	223
VV-Auto	391	482	-18,8	84	84
Kaukomarkkinat	291	294	-1,2	75	88
Muut yksiköt - eliminoinnit	-41	-58	-	4	-4
Konserni yhteensä	6 214	6 308	-1,5	1 661	1 628

K-Plus Oy:lle palautettu arvonlisävero korkoineen ylitti 7,7 milj. eurolla konserniyhtiöille samasta asiasta jälkiverotuksin määrätyn arvonlisäveron veronlisäyksiin. Arvonlisäveropalautuksen tulosvaikutus on kohdistettu toimialoille, josta Ruokakeskon osuus on 6,5 milj. euroa.

Eläkekulut ovat 18,3 milj. euroa suuremmat kuin edellisvuonna, jolloin Keskon Eläkekassan hyvät sijoitustuotot vähensivät sen veloittamaa eläkevakuutusmaksua. Sijoitustoimintaa harjoittavan Sincera Oy:n liiketulos oli 3,4 milj. euroa edellisvuotta huonompi.

Konsernin nettorahoitustuotot olivat 8,9 milj. euroa (9,0 milj. euroa).

Tulos osaketta kohden oli 0,61 euroa (1,00 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 14,93 euroa (15,31 euroa).

Liikevaihto ja tulos loka-joulukuussa

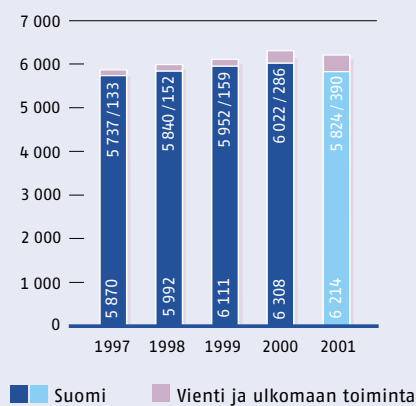
Konsernin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 1 661 milj. euroa, mikä on 2,1 % enemmän kuin

edellisenä vuonna (1 628 milj. euroa). Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä loka-joulukuussa oli 29,7 milj. euroa (35,4 milj. euroa). Konsernin liikevoitto oli 27,8 milj. euroa (35,9 milj. euroa), johon sisältyy arvonlisäveron palautuksen vaikutusta 7,7 milj. euroa. Tulos osaketta kohden oli 0,14 euroa (0,29 euroa).

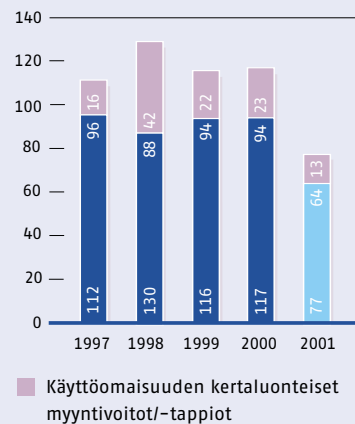
Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 206,4 milj. euroa (246,9 milj. euroa) eli 3,3 % (3,9 %) liikevaihdosta. Kauppa- paikkojen rakennuksiin, kalustoihin ja tietotekniikkaan investoitiin 160,3 milj. euroa. Keskon ja tytäryhtiöiden tukkutoiminnan kiinteistöihin, kalustoihin ja tietotekniikkaan investoitiin 46,1 milj. euroa.

Konsernin liikevaihto, milj. euroa

Konsernin liikevoitto, milj. euroa

Liikevoitto toimialoittain

	1-12/2001 Milj. euroa	1-12/2000 Milj. euroa*	Muutos, %	10-12/2001 Milj. euroa	10-12/2000 Milj. euroa
Ruokakesko	40,0	41,0	-2,2	24,2	15,6
Rautakesko	4,3	6,4	-32,9	-1,5	-3,7
Maatalouskesko	6,2	4,5	38,5	-1,6	-2,9
Keswell	-5,9	-7,8	24,5	15,1	7,5
VW-Auto	14,2	17,8	-20,3	1,8	1,8
Kaukomarkkinat	6,8	4,5	52,0	1,2	0,7
Yhteiset toiminnot	11,2	50,3	-78,0	-11,4	16,9
Konsernin liikevoitto	76,8	116,7	-34,3	27,8	35,9
Rahoitusnetto	8,5	8,5	1,6	2,1	-0,7
Osakkuusyhtiöt	0,4	0,6	-31,6	-0,2	0,2
Voitto ennen satunnaisia eriä	85,7	125,8	-31,9	29,7	35,4

Toimialojen liikevoiton esitystapaa muutettiin vuoden 2001 alussa. Kiinteistötoimintojen konsernin kiinteistöistä veloittama vuokra on muiden toimialojen vuokratuluna. Kiinteistöjen liikevoitto sisältyy yhteisten toimintojen liikevoittoon. Yhteiset toiminnot sisältävät myös muiden yhteisten toimintojen nettokustannukset tai -tuotot sekä konsernierä, mm. konsernijohdon kulut ja konserniaktiivien poistoja.

*) Vuoden 2000 luvut on muutettu vertailukelpoisiksi vastaamaan muuttunutta esitystapaa.

Rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta oli 209,0 milj. euroa ja investointien rahavirta yhteensä -118,7 milj. euroa. Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 53,6 % (54,7 %). Korollinen nettovelka oli 172,8 milj. euroa (227,3 milj. euroa). Likvidit varat olivat 126,9 milj. euroa (77,4 milj. euroa).

Konsernin rakenne

Kesko Oyj:n kaupallinen liiketoiminta siirrettiin perustetuille tytäryhtiöille. Päivittäistavaraliiketoiminta siirtyi Ruokakesko Oy:öön ja käyttötavara-liiketoiminta Keswell Oy:öön 1.4.2001 alkaen. Rautakaupan liiketoiminta siirtyi Rautakesko Oy:öön, maatalouskaupan liiketoiminta siirtyi Maatalouskesko Oy:öön ja konekaupan liiketoiminta Maatalouskesko Oy:n tytäryhtiöön Konekesko Oy:öön 1.10.2001 alkaen.

Kesko-konserniin muodostettiin 1.1.2001 johtoryhmä, jonka jäsenet edustavat yhtiön toimivaa johtoa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii pääjohtaja Matti Honkala ja jäseniä ovat Kalervo Haapaniemi, Matti Halmesmäki, Erkki Heikkinen, Juhani Järvi, Matti Laamanen, Riitta Laitasalo sekä 31.5.2001 asti Jouko Tuunainen.

Henkilökunta

Konsernin henkilökunta oli keskimäärin 11 544 (11 099) henkeä. Toimialoittain henkilökunta jakaantui alla olevan taulukon mukaisesti.

Henkilömäärää lisäsi mm. Ruokakeskon laajeneminen Baltiassa sekä Rautakeskon laajeneminen Virossa ja Ruotsissa. Henkilöstöä vähensi puolestaan palvelu- ja tukitoimintojen ulkoistaminen. Keväällä myytiin mm. konsernin it-yhtiön Tietokesko Oy:n osake-enemmistö (80 %) TietoEnator Oyj:lle, mikä vähensi konsernin henkilömäärää 171 hengellä. Konsernin ulkomaisissa toimipaikoissa työskenteli 1 551 henkilöä (938).

Toimialojen kehitys

Ruokakesko

Ruokakeskon liikevaihto oli 3 433 milj. euroa, mikä oli 0,6 % pienempi kuin vuonna 2000. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 2,7 %. Viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi kuitenkin mm. hyvin sujuneen joulumyynnin ansiosta 4,1 % vertailukauteen nähden. Liikevoitto oli 40,0 milj. euroa (41,0 milj. euroa). Ruokakeskon tulos sisältää 6,5 milj. euroa arvonnalisäveropalautusta. Keskeisimmät syyt liikevoiton pienentymiseen ovat

uuden ketjutoiminnan käynnistyskulut, liiketoiminnan laajentuminen Baltian maissa sekä panostukset kauppapaikkaverkostoon.

Ruokakeskon kokonaisinvestoinnit olivat 90,6 milj. euroa. Investoinnit kauppapaikkaverkostoon olivat 77,4 milj. euroa.

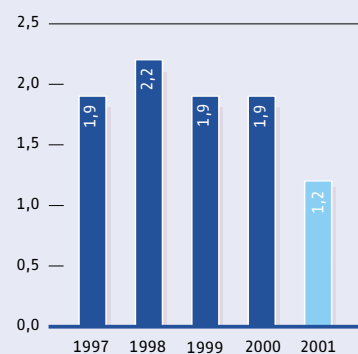
Siirtyminen uuden ketjutoimintamallin mukaiseen hinnoitteluun ja maksurakenteeseen pienensi Ruokakeskon liikevaihtoa noin 3 prosenttiyksikköä. Ketjutoiminta on kokonaisuutena käynnistynyt lähes suunnitelmien mukaan. Ruokakeskon myynnin kehityksessä eri ketjuille ja kauppoille on suuria eroja. Vähittäiskaupassa parhaiten myynti kasvoi K-supermarket-ketjussa, 8,1 %. Päivittäistavaroiden kokonaisymyynti kasvoi Suomessa noin 5-6 %. K-ruokakauppoja oli Suomessa vuoden 2001 lopussa yhteensä 1 159.

Käyttötavara-kauppaa K-citymarket-tavarataloissa harjoittavan Citymarket Oy:n liikevoitto oli 2,7 milj. euroa (11,2 milj. euroa). Liikevoiton laskuun olivat syynä suunniteltua alhaisempi myynnin kehitys, voimakas investointiohjelma sekä heijastusvaikutukset alkuvuoden ketjutoiminnan käynnistysongelmista.

Henkilökunta	1-12/2001	1-12/2000	31.12.2001
Ruokakesko	5 482	4 896	7 654
Rautakesko	1 201	1 040	1 343
Maatalouskesko	700	664	761
Keswell	2 519	2 639	3 607
VV-Auto	113	107	113
Kaukomarkkinat	847	799	866
Muut	682	954	644
Yhteensä	11 544	11 099	14 988

Vertailuluvut on muutettu organisaatiota vastaaviksi. Keskimääräistä henkilökulua laskettaessa osa-aikaiset on muunnettu kokoaikaisiksi työtuntien suhteessa.

Konsernin liikevoitto liikevaihdosta, %

Vähittäiskauppaverkoston rakentaminen Baltiassa eteni suunnitelmien mukaan. Ruokakesko toimii Baltiassa hard discounter- eli halpamyymälä ja supermarket-ketjuilla. Toukokuussa Ruokakesko osti Virossa toimivan Säästumarket-halpamyymäläketjun. Vuodenvaihteessa ketjulla oli jo 33 kauppaa. Lisäksi Ruokakeskolla on Virossa 3 SuperNetto-kauppaa, jotka muutetaan Citymarketeiksi. Ruokakeskon osuus Viron päivittäistavara-kaupasta on noin 15 %. Latvian ensimmäinen Citymarket avattiin Riassa syyskuun lopulla ja toinen avataan maaliskuussa 2002. Ruokakesko tavoittelee Baltiassa noin 25 %:n markkinaosuutta tällä hetkellä noin 4,2 miljardin euron päivittäistavaramarkkinoista.

Suurtaalous-, kioski-, huoltamo- ja ravintola-asiakkaita palvelevan Kespro Oy:n vertailukelpoinen liikevaihto laski 3,1 %. Vuoden aikana on avattu uuden konseptin mukaiset tukut Vantaan Tammistossa ja Lahdessa. Ne poikkeavat perinteisestä tukkumyynnistä ja noutotukuista aukioloaikojen, valikoiman runsauden, internet-palvelun ja toimitusnopeuden osalta. Noutotukkuja oli vuoden lopussa 18.

Rautakesko

Rautakeskon liikevaihto oli 746 milj. euroa ja se aleni 5,1 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 13,9 %. Kotimaassa asuinrakentamisen väheneminen laski Rautakeskon ketjujen ja erityisesti Yrityspalvelun myyntiä rakennusliikkeille ja alan teollisuudelle. Liikevoitto oli 4,3 milj. euroa (6,4 milj. euroa). Liikevoittoa alensivat ulkomaan toiminnan laajentumisesta aiheutuvat kustannukset erityisesti Ruotsissa ja ketjutoiminnan käynnistäminen kotimaassa. Investoinnit olivat 22,9 milj. euroa.

K-rauta-ketjuun kuului vuoden 2001 lopussa 45 kauppaa ja Rautia-ketjuun 99 kauppaa. Ketjutoimintauudistuksen yhteydessä 5 kauppaa siirtyi K-ryhmän ulkopuolelle. Näiden kauppojen vaikutus myyntiin oli noin 6,4 milj. euroa.

Rautakesko sopi lokakuussa logistiikkayhteistyön käynnistämisestä Suomen Posti Oyj:n kanssa. Perustettu yhteisyritys on tuottanut vuoden 2002 alusta K-rauta- ja Rautia-ketjujen sekä Rautakeskon Yrityspalvelun keskusvarastoinnin ja siihen liittyvät varastopalvelut. Posti omistaa yhteisyrityksestä 60 % ja Rautakesko 40 %.

Ruotsissa K-rauta AB:n liikevaihto oli 48,5 milj. euroa ja se kasvoi 11,5 %

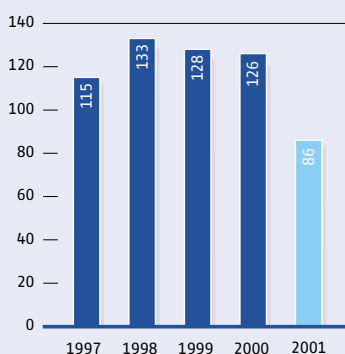
(valuuttamääräinen kasvu oli 22,8 %). Vuoden 2001 lopussa K-rautoja oli Ruotsissa 10. Vuonna 2002 avataan uudet K-rautat Göteborgiin ja Södertäljeen. Ruotsin rautakauppatoiminta oli tappiollista. Viron Fanaal AS:n liikevaihto oli 36,0 milj. euroa ja Latvian Fanaal A/S:n liikevaihto 15,2 milj. euroa. Myymälöitä on Virossa neljä ja Latviassa yksi. Latvian ensimmäinen K-rauta avataan keväällä Riassa ja Tallinnassa on käynnistetty uuden K-raudan rakentaminen Haaberstiin.

Maatalouskesko

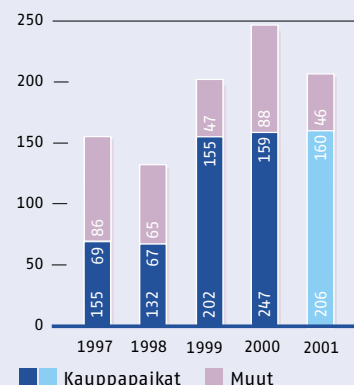
Maatalouskeskon liikevaihto oli 699 milj. euroa. Liikevaihdon 11,8 % kasvu oli odotettua parempi. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus liikevaihdosta oli 5,6 %. Liikevoitto oli 6,2 milj. euroa (4,5 milj. euroa). Tulostaan paransivat tytäryhtiöt Konekesko Oy, K-Maatalousyhtiöt Oy ja Kesko Agro Eesti A/S. Tulosta rasittivat tietojärjestelmien ja sähköisen kaupankäynnin kehityskulut ja käynnistyskulut Baltiassa. Maatalouskeskon investoinnit olivat 2,0 milj. euroa.

Kotimaan maatalouskaupan liikevaihto kasvoi 8,3 %. Kasvuun vaikutti lähinnä edellisvuoden hyvän sadon ansiosta kasvanut viljakauppa. Syksyn 2001 viljasato jäi määrältään ja laadul-

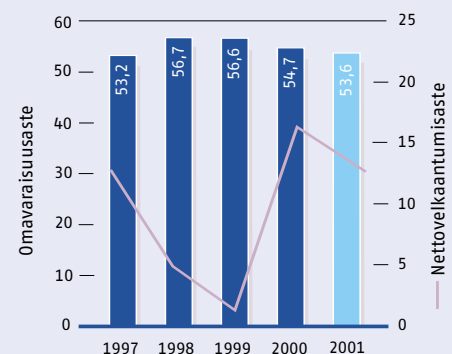
Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa

Konsernin investoinnit, milj. euroa

Konsernin omavaraisuus- ja nettovelkaantumisaste, %

taan odotettua heikommaksi, joten viljakaupan odotetaan vähenevän. Maatalouskesko aloitti toukokuussa saksalaisten Deutz-Fahr-tractoreiden maahantuonnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa. K-maatalouskauppoja oli vuoden lopussa 110.

Konekeskon liikevaihto kasvoi 11,4 %. Myynnin kasvu kuitenkin hidastui vuoden lopulla. Konekesko solmi vuoden lopulla sopimuksen Fiat-Hitachi maarakennuskoneiden myynnistä Suomessa ja Baltian maissa. Tavoitteena on yli 10 %:n markkinaosuus.

Viron ja Latvian maatalous- ja konekauppa on edennyt suunnitellusti. Toukokuussa avattiin maatalous- ja konekauppa Riikaan. Syksyllä perustettiin Liettuun tytäryhtiö UAB Kesko Agro Lietuva, jonka toiminta käynnistyi alkuvuonna 2002. Tallinnassa sekä Vilnassa avataan tänä keväänä uudet täyden palvelun maatalous- ja konekaupat. Maatalouskeskon tavoitteena on Baltian maatalousmarkkinoiden markkinajohtajuus.

Keswell

Keswellin liikevaihto oli 695 milj. euroa ja se laski 4,3 %. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 2,9 %, kun vertailuvuo-

den lukuihin sisältynyt erikoisvaatekauppa otetaan huomioon. Liiketappio oli 5,9 milj. euroa (7,8 milj. euroa). Loka-joulukuussa Keswellin liikevoitto oli 15,1 milj. euroa (7,5 milj. euroa). Investoinnit olivat 12,9 milj. euroa.

Anttila-konsernin liikevaihto oli 464,3 milj. euroa ja se kasvoi 3,0 %. Postimyynnin kasvu oli 11,2 % ja erityisesti Virossa sen markkinaosuus kasvoi. NetAnttila ylitti selvästi myyntitavoitteensa. Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen myynti kasvoi 21,7 % mm. edellisvuonna avatun kahden uuden tavaratalon ansiosta. Anttila-tavaratalojen käyttötavaramyynti laski 2,4 %. Anttila-konsernin liiketappio oli 1,4 milj. euroa ja se oli selvästi edellisistä vuotta pienempi (6,3 milj. euroa). Anttila-tavaratalojen liikevoitto oli 2,2 milj. euroa. Loka-joulukuussa Anttila-konsernin liikevoitto oli 14,1 milj. euroa. Koko vuoden tulosta rasitivat vuoden 2000 lopulla avatun kolmen tavaratalon käynnistämiskustannukset ja panostukset verkkokauppaan. Anttila-tavarataloja oli vuoden lopussa 27 ja Kodin Ykkönen -sisustustavarataloja 7.

Urheilukaupan myynti kehittyi selvästi edellisvuotta paremmin ja kaup-

papaikkaverkosto kehittyi myönteisesti. Vuoden aikana avattiin neljä uutta Intersport megastore -kauppaa. Intersport-ketjun myynnin kasvu oli 7,1 %. Urheilukeskon liikevaihto kasvoi 5,5 %. Vuoden lopussa Intersport- ja Kesport-kauppoja oli yhteensä 85.

Musta Pörssi Keskon liikevaihto oli 16,7 % edellisvuotta pienempi. Musta Pörssi -ketjun vähittäismyynti laski selvästi edellisvuodesta lähinnä vähentyneen televisio- ja matkapuhelinkaupan vuoksi. Ketjutoimintaudistuksen yhteydessä kymmenen Musta Pörssi -kauppaa siirtyi K-ryhmän ulkopuolelle. Vuonna 2001 avattiin viisi uutta Musta Pörssi Maailma -kodintekniikkatavarataloa ja kaksi uutta Musta Pörssi -kauppaa. Yhteensä Mustia Pörssijä oli vuoden lopussa 51.

Kenkäkeskon liikevaihto laski 6,5 %. Osasta K-kenkä-ketjun kauppaa muodostettiin uusi Kenkäexpertti-ryhmä. K-kenkä-ketjussa oli vuoden lopussa 33 kauppaa, Andiamo-ketjussa 27 kauppaa ja Kenkäexpertti-ryhmässä 48 kauppaa.

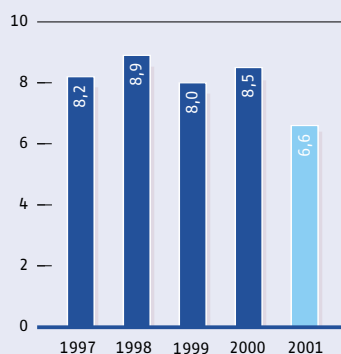
VV-Auto

VV-Auto-konsernin liikevaihto oli 391 milj. euroa. Liikevaihto laski 18,8 %. Liikevoitto oli 14,2 milj. euroa (17,8 milj. euroa). Investoinnit olivat 6,1 milj. euroa.

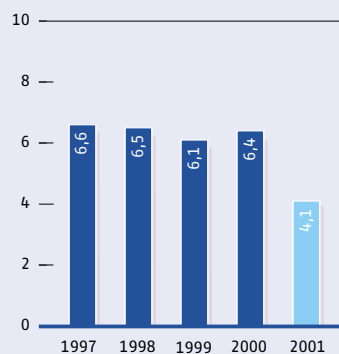
Suomen autokaupan kokonaismarkkinat laskivat jyrkästi. Uusia henkilöautoja rekisteröitiin 18,7 ja hyötyautoja 1,1 % edellisvuotta vähemmän. Epävarmuutta henkilöautomarkkinoille aiheutti suhdanteiden lisäksi keskustelu käytettyjen ja uusien autojen mahdollisista veromuutoksista.

VV-Auto-konsernin maahantuomien merkien osuus uusien henkilöautojen kokonaisrekisteröinneistä oli 13,3 %. Volkswagen-henkilöautot saavuttivat 9,4 % markkinaosuuden. Pakettiauto-

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto, %

Konsernin oman pääoman tuotto, %

jen kaupassa Volkswagen saavutti 18,7 % markkinaosuuden. Pikku-busseissa Volkswagen on edelleen markkinajohtaja 62,7 % markkinaosuudella.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat-konsernin liikevaihto oli 291 milj. euroa, mikä oli 1,2 % vähemmän kuin edellisvuonna. Konsernin liikevoitto oli 6,8 milj. euroa (4,5 milj. euroa). Investoinnit olivat 11,9 milj. euroa.

Liikevaihtoaan kasvattivat eniten Telko, joka edellisvuonna oli vain osan vuotta konsernissa sekä Leipuriin Tuku ja Kiinan kauppa. Suurimmat pudotukset olivat telekommunikaatiotuotteiden, kodintekniikan ja toimistoautomaation myynissä. Konsernin liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 52,0 %. Toimintaprosesseja kehittämällä on pystytty vähentämään kustannuksia niin, että koko konsernin vertailukelpoiset kustannukset olivat edellisvuotta pienemmät.

Kaukomarkkinat osti syyskuussa Intotel Oy:n koko osakekannan. Yhtiön liikevaihto vuonna 2000 oli 5,8 milj. euroa.

Osake ja osakemarkkinat

Kesko Oyj:n osakepääoma on 180 426 800 euroa. Osakekannasta 35,2 % on A-osakkeita ja 64,8 % B-osakkeita.

Yhtiön A-osakkeen pörssikurssi oli vuoden 2000 lopussa 16,95 euroa ja vuoden 2001 lopussa 15,00 euroa, missä oli laskua 11,5 %. B-osakkeen pörssikurssi oli vuoden 2000 lopussa 10,75 euroa ja vuoden 2001 lopussa 10,30 euroa. Laskua oli 4,2 %. HEX-yleisindeksi laski vuonna 2001 32,4 % ja HEX-portfolioideksi 22,3 %. Kaupan toimialaindeksi sen sijaan nousi vuoden aikana 13,4 %.

Katsauskauden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 476 milj. euroa ja B-osakkeiden 602 milj. euroa eli koko osakekannan markkina-arvo oli 1 078 milj. euroa.

Helsingin Pörssissä A-osakkeita vaihdettiin vuoden 2001 aikana 1,2 milj. kpl ja vaihtoarvo oli 20,5 milj. euroa. B-osakkeita vaihdettiin 14,2 milj. kpl ja vaihtoarvo oli 139,1 milj. euroa.

Kesko ja euro

Kesko siirtyi käyttämään kirjanpitovaltuutana euroa vuoden 2002 alussa. Varastotuotteiden hinnat pidettiin markkoina 31.12.2001 asti. Euroon siirtyminen tapahtui Keskossa hallitusti.

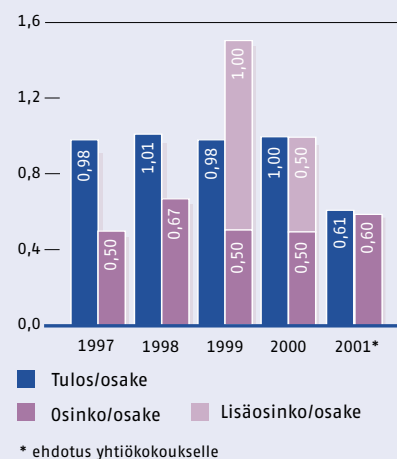
Keskeisiä tapahtumia

Keskon ja noin 1 450 K-kauppiaan välinen ketjutoiminnan uudistus otettiin käyttöön vuoden 2001 alusta. Uuden ketju- tai asiakassopimuksen hyväksyi yli 98 % K-kauppiaista. Yhteistoimintaa tehostetaan koko toimintaketjun ohjauksessa.

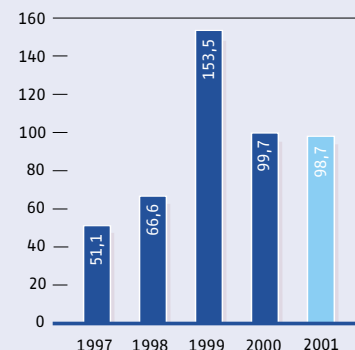
Kesko Oyj sai 10.4.2001 tiedoksi haasteet yhdeksältä irtisanotulta Citymarket-kauppiaalta, joista yksi perui kanteensa myöhemmin. Haasteissaan kauppiaat vaativat ensisijaisesti Keskon velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimuksenvastaisista irtisanomisista yhteensä noin 13,8 milj. euroa. Kesko sai lisäksi 6.9.2001 tiedoksi haasteet neljältä irtisanomaltaan Andiamo-kauppiaalta, jotka vaativat ensisijaisesti Keskon velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimuksenvastaisista irtisanomisista yhteensä noin 0,9 milj. euroa. Kesko kiistää kaikki sitä vastaan esitetyt vaatteet perusteettomina ja katsoo, että sillä on ollut laillinen peruste irtisanoa sopimukset.

Kesko Oyj myi TietoEnator Oyj:lle osake-enemmistön (80 %) it-alan tytäryhtiöstään Tietokesko Oyj:stä, joka on

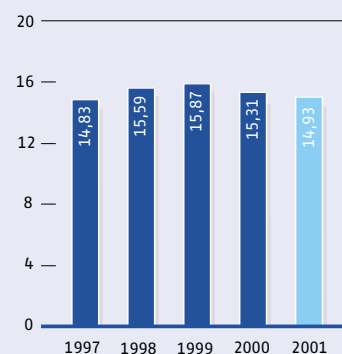
Tulos/osake ja osinko/osake, euroa

Osinko/tulos, %

Oma pääoma/osake, euroa

jatkanut konsernin tietotekniikkapalvelujen tuottamista osakkuusyhtiönä 1.6.2001 alkaen.

Kesko julkisti 4.5.2001 ensimmäisen yhteiskunnallisen vastuun raporttinsa. Se pohjautuu kansainvälisen Global Reporting Initiative -organisaation suositukseen. Lokakuussa Kesko palkittiin Suomen parhaana ympäristö- ja yhteiskuntavastuun kokonaisraporttina.

Kilpailuvirasto myönsi vuoden 2001 aikana määräaikaiset poikkeusluvut Kesko-konsernin kauppaketjujen määrahinnoittelulle.

Kesko avasi 15.10.2001 uuden kuluttajille suunnatun internet-portaalin, jonka nimi on www.plussa.com. K-ryhmän aiempi K-netti.com-palvelu sekä Pirkka.fi-sivut yhdistettiin uuteen portaaliin.

Konserniin kuuluva K-plus Oy sai 13.11.2001 tehdyllä päätöksellä palautusta liikaa maksetusta arvonlisäverosta. Palautettava määrä korkoineen ylitt

tää 7,7 milj. eurolla sen jälkiverotuksen veronlisäyksineen, joka aiemmin kohdistettiin erälle konserniin kuuluville yhtiöille.

Kesko ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki EBRD sopivat 20.12.2001 yhteistyöstä kahdessa kiinteistöyhtiössä Baltiassa. Yhtiöiden yhteenlaskettu osakepääoma tulee olemaan 34 miljoonaa euroa. Lisäksi EBRD järjestää 50 miljoonan euron lainan, jolla rahoitetaan ensisijaisesti kiinteistöprojekteja Virossa ja Latviassa. EBRD:n omistusosuudeksi Viron ja Latvian kiinteistöyhtiöistä on sovittu 19,9 %.

Ruokakeskon tytäryhtiö Carrols Oy sopi tammikuun 2002 lopussa Carrols-hampurilaisketjun liiketoimintojen myynnistä Burger-In-konsernin omistamalle tytäryhtiölle. Kauppa tulee voimaan 1.3.2002 sopimuksen mukaisten ehtojen täytyttyä. Kaupassa siirtyvät Carrols-tuotemerkit ja Carrols-ketjun ravintolatoiminnot.

Tulevaisuuden näkymät

Keskon ja kauppiaiden yhteistoimintaa merkittävästi tehostava ketju-uudistus on pääosin toteutettu ja uudistuksen myönteiset vaikutukset alkavat näkyä. Keskon investointitoiminta säilyy aktiivisena sekä kotimaassa että Baltiassa.

Vuonna 2002 Kesko-konsernin liikevaihdon arvioidaan kasvavan kotimaassa vähintään markkinoiden kasvun verran.

Toteutettujen tehostamistoimien ja konsernin rakenteen keventämisen ansiosta Kesko-konsernin liikevoiton ilman kertaluontoisia eriä ennakoidaan kasvavan edellisvuoteen verrattuna.

VOITONJAKOESITYS

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat
Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat
joista tilikauden voitto on

837 257 662,44 euroa
742 734 053,66 euroa
80 977 792,62 euroa

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osakkaille jaetaan osinkoa
0,60 euroa osakkeelta
Hallituksen käyttöön varataan yleishyödyllisiin
tarkoituksiin lahjoituksina jaettavaksi

54 128 040,00 euroa
250 000,00 euroa

Omaan pääomaan jätetään

688 356 013,16 euroa

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.		KONSERNI				KESKO OYJ			
		Viite	2001		2000		2001		2000
		milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
Liikevaihto	1	6 214,1	100,0	6 307,6	100,0	1 812,0	100,0	4 956,2	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	398,5	6,4	335,5	5,3	244,6	13,5	388,4	7,8
Materiaalit ja palvelut	3	-5 438,8	87,5	-5 552,6	87,9	-1 691,3	93,3	-4 670,5	94,2
Henkilöstökulut	4,5	-333,6	5,3	-315,6	5,0	-59,1	3,3	-105,6	2,1
Poistot ja arvonalentumiset	6, 13, 14, 15	-114,7	1,9	-119,1	1,9	-34,5	1,9	-47,9	1,0
Liiketoiminnan muut kulut	7	-650,7	10,5	-539,9	8,6	-237,1	13,1	-452,6	9,1
Osuus osakkuusyhtiötuloksista		2,0	0,0	0,8	0,0	-		-	
Liikevoitto		76,8	1,2	116,7	1,9	34,6	1,9	68,0	1,4
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	8	0,4	0,0	0,6	0,0	-		-	
Rahoitustuotot ja -kulut	8	8,5	0,2	8,5	0,1	48,5	2,7	12,9	0,2
Voitto ennen satunnaisia eriä		85,7	1,4	125,8	2,0	83,1	4,6	80,9	1,6
Satunnaiset erät	9	-		-		18,6	1,0	19,6	0,4
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		85,7	1,4	125,8	2,0	101,7	5,6	100,5	2,0
Tilinpäätössiirrot	10	-		-		13,6	0,8	14,7	0,3
Voitto ennen veroja		85,7	1,4	125,8	2,0	115,3	6,4	115,2	2,3
Tuloverot	12	-29,5	0,5	-34,6	0,6	-34,3	1,9	-34,9	0,7
Vähemmistöosuus		-1,3	0,0	-0,7	0,0	-		-	
Tilikauden voitto		54,9	0,9	90,5	1,4	81,0	4,5	80,3	1,6

Tase

TASE 31.12.		KONSERNI				KESKO OYJ			
	Viite	2001		2000		2001		2000	
		milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
VASTAAVAA									
Pysyvät vastaavat									
Aineettomat hyödykkeet	13								
Konserniliikearvo		90,7		61,7		-		-	
Muut pitkävaikutteiset menot		85,4		85,6		23,4		42,8	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		6,2		1,4		-		1,3	
		182,3	7,1	148,7	5,8	23,4	1,2	44,1	1,8
Aineelliset hyödykkeet	14								
Maa- ja vesialueet		156,0		150,9		107,4		109,1	
Rakennukset ja rakennelmat		521,3		530,3		360,4		372,4	
Koneet ja kalusto		160,2		182,1		13,7		76,8	
Muut aineelliset hyödykkeet		6,9		5,7		4,1		4,3	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		30,6		13,8		17,0		10,1	
		875,0	34,1	882,8	34,3	502,6	26,8	572,7	23,1
Sijoitukset	15								
Osuudet saman konsernin yrityksissä		-		-		670,7		561,7	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		-		-		0,1		6,3	
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		38,7		29,1		30,5		25,8	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		2,0		0,2		-		-	
Muut osakkeet ja osuudet		91,5		105,4		17,6		70,9	
Muut saamiset		18,4		18,2		18,2		18,2	
		150,6	5,9	152,9	6,0	737,1	39,5	682,9	27,5
Vaihtuvat vastaavat									
Vaihto-omaisuus									
Valmiit tuotteet/tavarat		510,8	19,9	536,2	20,9	-		166,2	6,7
Saamiset									
Pitkäaikainen	16								
Myyntisaamiset		0,1		0,1		-		-	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		21,3		21,7		21,3		21,6	
Lainasaamiset		67,2		70,2		-		0,1	
		88,6	3,5	92,0	3,6	21,3	1,1	21,7	0,9
Lyhytaikainen	16								
Myyntisaamiset		530,7		518,0		36,6		397,2	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		-		-		434,1		437,4	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		8,6		11,4		8,2		11,0	
Lainasaamiset		5,6		53,5		2,5		51,0	
Muut saamiset		16,0		17,7		2,1		5,1	
Siirtosaamiset		72,0		79,6		18,0		40,5	
		632,9	24,6	680,2	26,5	501,5	26,8	942,2	38,0
Rahoitusarvopaperit									
Muut arvopaperit		49,3	1,9	30,0	1,1	49,3	2,6	29,0	1,2
Rahat ja pankkisaamiset		77,6	3,0	47,4	1,8	37,8	2,0	20,8	0,8
Vastaavaa		2 567,1	100,0	2 570,2	100,0	1 873,0	100,0	2 479,6	100,0

TASE 31.12.		KONSERNI				KESKO OYJ			
	Viite	2001		2000		2001		2000	
		milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
VASTATTAVAA									
Oma pääoma	17								
Osakepääoma		180,4		180,4		180,4		180,4	
Ylikurssirahasto		142,7		142,7		142,7		142,7	
Arvonkorotusrahasto		1,9		2,0		1,1		1,2	
Muut rahastot									
Muut rahastot		249,4		249,0		243,4		243,4	
Edellisten tilikausien voitto		717,4		716,1		418,3		428,5	
Tilikauden voitto		54,9		90,5		81,0		80,3	
		1 346,7	52,4	1 380,9	53,7	1 067,0	57,0	1 076,6	43,4
Vähemmistöosuus		16,4	0,6	16,0	0,6	-		-	
Tilinpäätössiirtojen kertymä									
Poistoero	13, 14, 15	-		-		213,0		246,0	
Vapaaehtoiset varaukset	18							4,4	
Muut varaukset		-		-		-		4,4	
		-		-		213,0	11,4	250,4	10,1
Pakolliset varaukset									
Muut pakolliset varaukset	11, 19	10,5	0,4	12,0	0,5	1,1	0,0	1,8	0,1
Vieras pääoma									
Laskennallinen verovelka	20, 23	62,1	2,4	60,7	2,4	-		-	
Pitkäaikainen	21, 23								
Joukkovelkakirjalainat		-		-		-		-	
Optiolainat		0,2		0,2		-		-	
Lainat rahoituslaitoksilta		60,8		63,5		3,2		3,2	
Eläkelainat		6,9		-		-		-	
Muut velat		2,5		0,3		-		1,3	
		70,4	2,8	64,0	2,5	3,2	0,2	4,5	0,2
Lyhytaikainen	22, 23								
Lainat rahoituslaitoksilta		22,7		16,6		-		1,3	
Eläkelainat		0,8		-		-		-	
Saadut ennakot		22,0		16,3		0,9		3,4	
Ostovelat		603,1		584,1		13,1		501,2	
Velat saman konsernin yrityksille		-		-		408,7		324,8	
Velat omistusyhteisyrityksille		19,6		13,6		17,6		13,6	
Muut velat		259,6		289,6		132,1		251,6	
Siirtovelat		133,2		116,4		16,3		50,4	
		1 061,0	41,4	1 036,6	40,3	588,7	31,4	1 146,3	46,2
Vastattavaa		2 567,1	100,0	2 570,2	100,0	1 873,0	100,0	2 479,6	100,0

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA, MILJ. EUROA	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikevoitto	76,8	116,7	34,6	68,0
Oikaisut liikevoittoon				
Suunnitelman mukaiset poistot	104,5	114,2	32,8	48,3
Muut oikaisut	-0,7	-8,9	-7,9	-7,6
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys/vähennys (-/+)	10,8	-66,3	449,9	1,9
Vaihto-omaisuus, lisäys/vähennys (-/+)	25,4	-43,7	166,0	1,0
Koroton lyhytaikainen velka, lisäys/vähennys (+/-)	22,5	57,4	-544,8	4,4
	58,7	-52,6	71,1	7,3
Maksetut korot ja maksut	-14,1	-14,8	-32,9	-26,3
Saadut korot	18,4	17,9	29,3	30,5
Saadut osingot	5,0	4,1	36,0	6,1
Maksetut verot	-39,6	-47,7	-32,3	-42,8
Liiketoiminnan rahavirta	209,0	128,9	130,7	83,5
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-149,1	-207,3	-31,3	-118,5
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	53,3	77,8	31,2	61,4
Investoinnit muihin sijoituksiin	-0,2	-36,4	-0,2	-36,4
Luovutusvoitot muista sijoituksista	15,2	5,8	13,8	4,9
Myönnettyt lainat	-2,0			-0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut		1,0	6,2	1,6
Ostetut tytäryhtiöt	-40,8	-8,2	-30,2	-12,6
Myydyt tytäryhtiöt	10,8	0,3	10,8	0,3
Ostetut osakkuusyhtiöt	-6,2	-3,1	-4,9	-3,0
Myydyt osakkuusyhtiöt	0,3	2,4	0,2	1,1
Investointien rahavirta	-118,7	-167,7	-4,4	-101,4
Rahoituksen rahavirta				
Lyhytaikaisten lainojen nostot		9,8		52,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-11,6		-18,0	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	9,0	1,1	-1,3	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2,7	-6,4		-3,7
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys(+)	52,8	-21,2	3,6	-107,6
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys(+)	3,4	-2,9	0,5	3,1
Maksetut osingot	-90,2	-135,3	-90,2	-135,3
Saadut ja maksetut konserniavustukset			18,6	19,6
Fuusioerät				-4,1
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet rahavarat			-1,6	
Muut	-1,5	0,6	-0,7	0,0
Rahoituksen rahavirta	-40,8	-154,3	-89,1	-176,0
Rahavarojen muutos	49,5	-193,1	37,2	-193,9
Rahavarat 1.1.	77,4	270,5	49,9	243,8
Rahavarat 31.12.	126,9	77,4	87,1	49,9

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Kesko Oyj:n lisäksi kaikki tytäryhtiöt, mukaan lukien 42 kiinteistöyhtiötä.

Kesko Oyj:n ja konsernin tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Kesko Oyj:stä, Satamakatu 3, 00016 KESKO.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernin sisäiset omistussuhteet on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja vastaavan oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu osittain käyttöomaisuuteen ja osittain esitetty konserniliikearvona ja poistettu suunnitelman mukaisin poistoin. Konsernissa liikearvot poistetaan 5-15 vuodessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhtiöiden oikaisematomien erillistilinpäätösten tilikauden tuloksesta ja muista oman pääoman eristä vähemmistöosuuksien mukaisesti.

Muuntoerot

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoerot on kirjattu edellisten tilikausien voittoon.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset, joissa omistusosuus on 20-50 %, on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus kiinteistöosakkuusyhtiöiden ja liiketoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään ennen liikevoittoa. Osuus Vähittäiskaupan Takaus Oy:n ja Valluga-sijoitus -konsernin tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Tilikauden aikana perustettiin Interwell Oy, Jättipörssi Oy, Kesped AS, Konekesko Oy, Lappeenrannan Pörssipartneri Oy, UAB Kesko Agro Lietuva sekä viisi kiinteistöosake-

yhtiötä. Ostettiin Intotel Oy, Kinnisvaravalduse AS, Mika Pukkila Oy ja Optikko Hakula Auli Martin Oy sekä neljä kiinteistöosakeyhtiötä. Tilikauden aikana myytiin Metex CZ s.r.o sekä enemmistöosuudet Oy Metex Trading Ltd:stä ja Tietokesko Oy:stä.

Tilikauden aikana fuusioitiin Kaukomarkkinat Oy:hyn Kauko II Oy ja Näpikö Oy. Virsu Oy:hyn fuusioitiin Oy Finn-Turk Ab ja RK-TEK Oy:hyn RK-TEK Service Oy sekä Satakunnan Näkö- ja Piilolasikeskus Oy:hyn Noormarkun Näkökeskus Oy.

Tilikauden aikana on purettu Harjavallan Näkökeskus Oy, Kauko Elektroniikka Oy, Löytis Oy, Ab Nykarleby Syncenter - Uudenkaarlepyyn Näkökeskus Oy, Satakunnan Silmälasi-keskus Oy, Satakunnan Näkö- ja Piilolasikeskus Oy ja Tremont Oy.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Suunnitelman mukaiset käyttöomaisuuden poistot on laskettu tasapoistona käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta.

Poistoaikoina on käytetty	
Rakennukset	33 vuotta
Rakennusten ainesosat	8 vuotta
Koneet ja kalusto	8 vuotta
tai koneet ja kalusto vuoden	
1999 hankinnoista alkaen	25 %:n menojäännöspoisto
Kuljetuskalusto	5 vuotta
Tietotekniset kalustot	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
ja muut pitkävaikutteiset menot	5-14 vuotta

Vuokrattavien autojen ja koneiden poistot on laskettu käyttöajan ja todennäköisen luovutushinnan perusteella. Maa-alueista ei ole tehty poistoja.

Kaukomarkkinat-konsernista ja Anttila Oy:stä syntynyt konserniliikearvo poistetaan viidessätoista vuodessa tasa-poistoin.

Muut liikearvot poistetaan 5-10 vuodessa. Poistoajaksi on määritetty liiketoiminnan vakiintuneisuuden ja alan kehitysnäkymien perusteella. Suunnitelman mukaiset poistot ja poistoero vastaavat EVL-poistoja.

Poistoerot on käsitelty emoyhtiössä tilinpäätössiirtoina. Konsernissa poistoerot on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset erät on muutettu Suomen markkoiksi ja euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keski-kurssin mukaan. Jos saaminen tai velka on sidottu kiinteään kurssiin, sitä on käytetty muuntamisessa.

Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset

Korkojohdannaissopimukset

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat kirjataan tilikauden aikana korkotuotoiksi tai -kuluksi sulkemispäivän mukaan. Tilinpäätöksessä avoimet korkoterminit, -futuurit, -optiot ja swap-sopimukset arvostetaan markkinahintoihin. Realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta. Mahdolliset arvostustappiot kirjataan korkokuluiksi.

Valuuttajohdannaissopimukset

Terminisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keski-kurssiin. Termiinien kurssierot kirjataan ostoja suojaavien valuuttatermiinien osalta tuloslaskelmasa ostojen oikaisueriin ja rahoituksellisia eriä suojaavien termiinien osalta rahoituseriin.

Avoimet optiosopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä markkina-arvoon. Optiosopimusten arvostuserät samoin kuin erääntyneiden optioiden preemiot ja tulokset sisältyvät tuloslaskelmassa kurssieroihin.

Osakejohdannaissopimukset

Avoimet osakejohdannaissopimukset arvostetaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti markkinahintaan siten, että positiokohtaisesti tilinpäätöspäivän realisoitumattomat arvostustappiot kirjataan kuluksi, mutta realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta.

Eläkevakuutusmaksut

Vuotuiset vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin. Kesko Oyj:n ja toimialayhtiöiden henkilökunnan eläkevakuutukset on järjestetty Keskon Eläkekassan kautta, jonka lisäetuja myöntävä A-osasto on suljettu 9.5.1998.

Konsernin muiden tytäryhtiöiden henkilökunnan eläkevakuutukset on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Konsernissa eläkeikäsi on sovittu 60 tai 62 vuotta tehtävään liittyvänä eläkeikänsä osalle johtajana tai muuna esimiehenä toimivista henkilöistä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
1. Liikevaihto				
Toimialoittain				
Ruokakesko	3 433	3 453	712	3 139
Rautakesko	746	786	505	693
Maatalouskesko	699	625	461	581
Keswell	695	726	121	533
VW-Auto	391	482	-	-
Kaukomarkkinat	291	294	-	-
Muut - eliminoinnit	-41	-58	13	10
Yhteensä	6 214	6 308	1 812	4 956
Ulkomaan toiminta				
Ruokakesko	103	50	-	1
Rautakesko	106	88	8	9
Maatalouskesko	75	37	31	27
Keswell	18	12	-	0
VW-Auto	16	20	-	-
Kaukomarkkinat	71	79	-	-
Muut - eliminoinnit	1	0	-	-
Yhteensä	390	286	39	37
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Palvelukorvaukset	317,2	179,6	100,2	257,0
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	15,0	20,7	11,5	14,1
Vuokratuotot	31,0	29,0	124,4	36,3
Muut	35,3	106,2	8,5	81,0
Yhteensä	398,5	335,5	244,6	388,4
3. Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	5 333,5	5 522,1	1 666,2	4 584,0
Varaston muutos	30,0	-41,6	-5,7	1,0
Ulkopuoliset palvelut	75,4	72,1	30,8	85,6
Yhteensä	5 438,9	5 552,6	1 691,3	4 670,6
4. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin, toimialoittain				
Ruokakesko	5 482	4 896	441	1 786
Rautakesko	1 201	1 040	350	457
Maatalouskesko	700	664	322	429
Keswell	2 519	2 639	35	304
VW-Auto	113	107	-	-
Kaukomarkkinat	847	799	-	-
Muut - eliminoinnit	682	954	216	271
Yhteensä	11 544	11 099	1 364	3 247

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
5. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	267,4	267,6	46,6	99,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	40,0	21,6	7,5	-2,6
Muut henkilösivukulut	26,2	26,4	5,0	9,2
Yhteensä	333,6	315,6	59,1	105,6
Johdon palkat ja palkkiot				
Hallintoneuvoston palkat	-	0,0	-	0,0
Toimitusjohtajien palkat	3,7	3,8	0,4	0,4
Hallitusten palkat	0,4	0,9	0,2	0,9
Yhteensä	4,1	4,7	0,6	1,3
6. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	104,6	114,2	32,7	48,3
Arvonalentumiset, pysyvät vastaavat	0,7	-1,8	1,8	-0,4
Konserniliikkeen poisto	9,4	6,7	-	-
Yhteensä	114,7	119,1	34,5	47,9
7. Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	193,3	190,8	109,6	181,2
Markkinointikulut	195,2	149,7	43,4	117,8
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	81,3	50,9	32,7	59,5
Tietoliikennekulut	69,9	39,6	25,4	38,8
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	3,5	10,1	1,0	5,4
Muut liikekulut	107,5	98,8	25,0	49,9
Yhteensä	650,7	539,9	237,1	452,6
8. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyrityksien tuloksista	0,4	0,6	-	-
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	48,4	4,9
Omistusyhteisyrityksiltä	-	-	0,2	-
Muilta	7,3	5,1	2,0	3,5
Osinkotuotot yhteensä	7,3	5,1	50,6	8,4
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Muilta	1,3	1,3	1,3	1,3
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	23,3	20,2
Muilta	26,7	23,1	14,0	15,1
Korkotuotot yhteensä	28,0	24,4	38,6	36,6
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-21,5	-16,5
Muille	-26,8	-21,0	-19,2	-15,5
Korkokulut yhteensä	-26,8	-21,0	-40,7	-32,0
Yhteensä	8,9	9,1	48,5	13,0

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
9. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät				
Saadut konserniavustukset	-	-	56,7	34,2
Annetut konserniavustukset	-	-	-38,0	-14,6
Yhteensä	-	-	18,7	19,6
10. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	9,2	14,7
Jälleenhankintavarausten muutokset	-	-	4,4	-
Yhteensä	-	-	13,6	14,7
11. Pakollisten varausten muutokset				
Tyhjien tilojen vastaiset vuokramenot	-1,5	-0,6	-0,6	0,3
Takaustappiot	-	-	-	-
Takuuvaraukset	0,8	0,7	-0,4	0,4
Lisäeläkevastuut	-0,1	-0,1	-	-
Lopetettujen liiketoimintojen vastaiset menot	0,9	-6,7	0,9	-
Muut muutokset	-1,6	2,7	-0,6	0,5
Yhteensä	-1,5	-4,0	-0,7	1,2
12. Tuloverot				
Tuloverot satunnaisista eristä	-	-	-5,4	-5,7
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-28,2	-43,9	-28,9	-29,2
Laskennallisen verovelan muutos	-1,4	9,3	-	-
Yhteensä	-29,6	-34,6	-34,3	-34,9
TASEEN LIITETIEDOT				
13. Aineettomat hyödykkeet				
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	90,5	79,1	-	-
Lisäykset	38,4	7,0	-	-
Vähennykset	0,0	4,4	-	-
Hankintameno 31.12.	128,9	90,5	-	-
Kertyneet poistot 1.1.	28,8	17,7	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	4,4	-	-
Tilikauden poisto	9,4	6,7	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	38,2	28,8	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	90,7	61,7	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	196,6	198,4	100,6	86,8
Lisäykset	21,5	39,3	2,3	12,8
Vähennykset	-57,1	-42,5	-65,1	-1,6
Siirrot erien välillä	3,7	1,4	2,3	2,6
Hankintameno 31.12.	164,7	196,6	40,1	100,6

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Kertyneet poistot 1.1.	111,0	126,8	57,8	51,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-49,5	-41,6	-47,0	-1,0
Tilikauden poisto	17,8	25,8	6,0	7,6
Kertyneet poistot 31.12.	79,3	111,0	16,8	57,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	85,4	85,6	23,3	42,8
Ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	1,4	0,0	1,3	0,0
Lisäykset	6,8	1,8	-	1,3
Vähennykset	-0,2	-	-1,3	-
Siirrot erien välillä	-1,8	-0,4	-	-
Hankintameno 31.12.	6,2	1,4	0,0	1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,2	1,4	0,0	1,3
14. Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	149,2	145,1	108,5	103,6
Lisäykset	10,0	14,0	1,5	11,1
Vähennykset	-6,6	-13,5	-3,4	-7,2
Siirrot erien välillä	1,7	3,6	0,2	1,0
Hankintameno 31.12.	154,3	149,2	106,8	108,5
Arvonkorotukset	1,7	1,7	0,6	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	156,0	150,9	107,4	109,1
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	713,7	726,7	498,6	470,7
Lisäykset	29,6	38,9	9,8	61,3
Vähennykset	-22,5	-112,0	-9,3	-44,7
Siirrot erien välillä	10,8	60,1	2,0	11,3
Hankintameno 31.12.	731,6	713,7	501,1	498,6
Kertyneet poistot 1.1.	202,2	238,4	126,2	117,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-10,0	-64,0	-2,4	-7,7
Tilikauden poisto	32,6	27,8	16,9	16,8
Kertyneet poistot 31.12.	224,8	202,2	140,7	126,2
Arvonkorotukset	14,5	18,8	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	521,3	530,3	360,4	372,4
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	519,7	593,6	290,2	263,4
Lisäykset	72,0	64,2	4,3	29,6
Vähennykset	-292,5	-151,9	-273,8	-4,8
Siirrot erien välillä	4,8	13,8	1,6	2,0
Hankintameno 31.12.	304,0	519,7	22,3	290,2

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Kertyneet poistot 1.1.	337,6	416,0	213,4	191,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-246,4	-138,0	-214,1	-0,9
Tilikauden poisto	52,6	59,6	9,3	23,1
Kertyneet poistot 31.12.	143,8	337,6	8,6	213,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	160,2	182,1	13,7	76,8
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	12,1	9,0	8,3	7,3
Lisäykset	2,3	2,8	0,1	1,2
Vähennykset	-2,5	-1,5	-2,2	-1,2
Siirrot erien välillä	0,0	1,8	0,5	1,0
Hankintameno 31.12.	11,9	12,1	6,7	8,3
Kertyneet poistot 1.1.	6,4	4,5	4,0	3,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2,6	1,0	-2,0	-0,3
Tilikauden poisto	1,2	0,9	0,6	0,7
Kertyneet poistot 31.12.	5,0	6,4	2,6	4,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,9	5,7	4,1	4,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	13,8	28,7	10,1	23,6
Lisäykset	40,1	8,8	13,4	4,5
Vähennykset	-4,1	-3,5	-	-18,0
Siirrot erien välillä	-19,2	-20,2	-6,5	-
Hankintameno 31.12.	30,6	13,8	17,0	10,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	30,6	13,8	17,0	10,1
Pysyvien vastaavien arvonorotukset				
Maa- ja vesialueet	1,7	1,7	0,6	0,6
Rakennukset ja rakennelmat	14,5	18,8	-	-
Osakkeet ja osuudet	0,6	0,6	0,6	0,7
	16,8	21,1	1,2	1,3

Arvonkorotuksia on tehty konsernissa maa-alueisiin, rakennuksiin ja osakkeisiin, joiden arvon on arvioitu nousseen pysyvästi hankintamenoa oleellisesti suuremmaksi.

15. Sijoitukset

Osuudet konserniyrityksissä

Hankintameno 1.1.	-	-	628,9	618,9
Lisäykset	-	-	256,1	12,6
Vähennykset	-	-	-146,7	-2,6
Siirrot erien välillä	-	-	-0,3	-
Hankintameno 31.12.	-	-	738,0	628,9
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	67,3	67,3
Arvonlennukset	-	-	1,8	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-1,8	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	67,3	67,3
Arvonkorotukset	-	-	0,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	670,8	561,7

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	28,7	33,3	25,4	24,6
Lisäykset	6,2	1,1	4,9	3,0
Osuus tilikauden tuloksesta	3,9	-0,3	-	-
Vähennykset	-0,7	-5,0	-0,4	-2,4
Siirrot erien välillä	0,2	-0,4	0,3	0,2
Hankintameno 31.12.	38,3	28,7	30,2	25,4
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-	-
Arvonkorotukset	0,4	0,4	0,3	0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	38,7	29,1	30,5	25,8
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	107,3	76,6	72,1	42,1
Lisäykset	0,6	50,7	0,5	49,6
Vähennykset	-11,5	-20,5	-53,9	-19,4
Siirrot erien välillä	0,2	0,5	-	-0,2
Hankintameno 31.12.	96,6	107,3	18,7	72,1
Kertyneet poistot 1.1.	2,1	0,8	1,4	0,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2,4	-	-	-
Arvonlennukset	0,8	1,3	-	0,8
Kertyneet poistot 31.12.	5,3	2,1	1,4	1,4
Arvonkorotukset	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	91,5	105,4	17,5	70,9
Omistetut pörssiosakkeet				
	kirjanpitoarvo milj. euroa	pörssi-arvo milj. euroa	kirjanpitoarvo milj. euroa	pörssi-arvo milj. euroa
Kiinteistösijoitus Oyj Citycon	29,7	20,0	6,8	4,6
Rautakirja Oyj A	35,8	28,9	-	-
Yhteensä	65,5	48,9	6,8	4,6

Kiinteistösijoitus Oyj Citycon osakkeet on arvostettu 80 prosenttiin yhtiön osakekohtaisesta omasta pääomasta.

Rautakirja Oyj:n osakkeet on esitetty hankintahintaisena. Niiden hankinta-arvo 55,25 euroa ja ostonoteeraus 31.12. oli 44,61 euroa.

Kauppapaikkaosakkeet asunto- ja kiinteistöyhtiöissä (66 liikehuoneistoa) olivat kirjanpitoarvoltaan 64,6 milj. euroa.

TASEEN LIITETIEDOT

	konsernin omistusosuus-%	emoyhtiön omistusosuus-%
Konserniyritykset		
Center-yhtiöt Oy, Helsinki (kons.)	91,0	91,0
FIM-mainos Oy, Helsinki	100,0	100,0
Hämeenkyllän Kauppa Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
K-instituutti Oy, Helsinki	90,0	90,0
K-linkki Oy, Helsinki	100,0	100,0
K-Luotto Oy, Helsinki	100,0	100,0
K-Plus Oy, Helsinki	100,0	100,0
K-Rahoitus Oy, Helsinki	100,0	100,0
Kaukomarkkinat Oy, Espoo (kons.)	100,0	100,0
Kauppiaitten Kustannus Oy, Helsinki	91,0	91,0
Kesped Oy, Helsinki	100,0	100,0
Kestra Kiinteistöpalvelut Oy, Helsinki	100,0	100,0
Keswell Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Maatalouskesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Patria Media Oy, Helsinki (kons.)	99,0	88,1
Rautakesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Ruokakesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Sincera Oy, Helsinki	100,0	100,0
Suneva Oy, Helsinki	100,0	100,0
Suomen Rich Coffee Oy, Helsinki	100,0	100,0
VV-Auto Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Osakkuusyrietykset		
Tietokesko Oy, Helsinki	20,0	20,0
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki (kons.)	39,0	39,0
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	34,3	34,3
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	30,0	30,0

	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä				
Pääomalainat	2,0	0,2	-	-
Muut saamiset				
Kiinteistösijoitus Oyj Citycon, pääomalaina	18,2	18,2	18,2	18,2
Muut	0,2	-	-	-
Yhteensä	18,4	18,2	18,2	18,2

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
16. Saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Sijoitukset				
Saamiset	-	-	0,1	6,3
Yhteensä	-	-	0,1	6,3
Lyhytaikainen				
Myyntisaamiset	-	-	7,9	56,7
Lainasaamiset	-	-	424,5	377,5
Siirtosaamiset	-	-	1,8	3,2
Yhteensä	-	-	434,2	437,4
Yhteensä	-	-	434,3	443,7
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Pitkäaikainen				
Lainasaamiset	21,2	21,7	21,2	21,6
Yhteensä	21,2	21,7	21,2	21,6
Lyhytaikainen				
Myyntisaamiset	1,6	0,7	1,2	0,5
Lainasaamiset	7,0	10,7	7,0	10,5
Siirtosaamiset	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	8,6	11,4	8,2	11,0
Yhteensä	29,8	33,1	29,4	32,6
Siirtosaamiset				
Kauppahintasaamisia	8,1	19,7	-	-
Vuosialennuksia	4,3	11,4	0,0	10,2
Mainosrahatuottoja	4,4	13,7	-	13,4
Muut	55,2	34,8	18,0	16,9
Yhteensä	72,0	79,6	18,0	40,5
17. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	180,4	180,4	180,4	180,4
Osakepääoma 31.12.	180,4	180,4	180,4	180,4
Ylikurssirahasto 1.1.	142,7	142,7	142,7	142,7
Ylikurssirahasto 31.12.	142,7	142,7	142,7	142,7
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2,0	1,4	1,2	1,2
Arvonkorotusrahaston muutos	-0,1	0,6	-0,1	0,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1,9	2,0	1,1	1,2
Muut rahastot 1.1.	249,0	237,8	243,4	243,4
Muiden rahastojen muutos	0,4	11,2	-	-
Muut rahastot 31.12.	249,4	249,0	243,4	243,4

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	806,6	869,8	508,8	564,1
Osingonjako	-90,2	-135,3	-90,2	-135,3
Siirto lahjoitusvaroihin	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Osakkuusyhtiöoikaisu	1,7	-6,0	-	-
Muuntoerot	0,0	-0,9	-	-
Siirto muihin rahastoihin	-0,4	-11,2	-	-
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	717,4	716,1	418,3	428,5
Tilikauden voitto	54,9	90,5	81,0	80,3
Oma pääoma yhteensä	1 346,7	1 380,9	1 066,9	1 076,6
Laskelma jakokelpoisista varoista				
Muut rahastot	249,2	248,8	243,4	243,4
Edellisten tilikausien voitto	717,3	716,1	418,3	428,5
Tilikauden voitto	54,9	90,5	81,0	80,3
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-178,7	-190,1	-	-
Konserniviennit	-5,4	-5,4	-	-
Yhteensä	837,3	860,0	742,7	752,2
Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen		vasta-arvo,		
	kpl	euroa	milj. euroa	milj. mk
A-osakkeet	31 737 007	2	63,5	377,4
B-osakkeet	58 476 393	2	116,9	695,3
Yhteensä	90 213 400		180,4	1 072,7
Osakkeiden äänimäärät:	ääniä			
A-osake	10			
B-osake	1			
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	-	-	212,9	246,0
Vapaaehtoiset varaukset	-	-	-	4,4
Yhteensä	-	-	212,9	250,4
19. Pakolliset varaukset				
Tyhjien toimitilojen vastaiset vuokramenot	1,6	3,1	0,2	0,8
Takaustappiot	0,3	0,3	-	-
Takuuvaraukset	5,3	4,5	-	0,4
Lisäeläkevastuut	0,3	0,4	-	-
Lopetettujen liiketoimintojen vastaiset menot	1,0	0,1	0,9	-
Muut pakolliset varaukset	2,0	3,6	-	0,6
Yhteensä	10,5	12,0	1,1	1,8
20. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
jaksotuseroista	17,3	23,5	-	-
Laskennalliset verovelat				
tilinpäätössiirroista	-76,5	-81,2	-	-
jaksotuseroista	-2,9	-3,0	-	-
Yhteensä	-62,1	-60,7	-	-

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
21. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	-	-	-
Eläkelainat	3,6	-	-	-
Yhteensä	3,6	-	-	-
Optiolaina (Tuko Oy) 1994–2001	0,2	0,2	-	-
Hämeenkylässä Kauppa Oy:n (ent. Tuko Oy) liikkeellä oleva pääomalainamuotoinen optiolaina. Merkintäaika 3.6.–1994–3.6.2001.				
22. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Optiolaina 1996–2002				
korko 4%				
0,1	0,1	0,1	0,1	
Lainaan liittyy 1 325 000 kpl optioita, joista jokainen oikeuttaa merkitsemään yhden Keskon B-osakkeen ajalla 1.12.1999–30.4.2002.				
Velat saman konsernin yrityksille				
Saadut ennakot	-	-	50,6	14,8
Ostovelat	-	-	0,1	10,3
Muut velat	-	-	357,3	293,2
Siirtovelat	-	-	0,6	6,5
Yhteensä	-	-	408,6	324,8
Velat omistusyhteisyrityksille				
Saadut ennakot	0,0	0,5	-	0,5
Ostovelat	0,4	0,1	-	0,1
Muut velat	17,7	12,7	17,6	12,7
Siirtovelat	1,5	0,3	-	0,3
Yhteensä	19,6	13,6	17,6	13,6
Siirtovelat				
Henkilöstökulut	44,3	52,3	1,5	20,6
Mainoskulut	2,5	11,5	-	11,5
Verot	16,4	15,5	11,0	5,7
Muut	70,0	37,1	3,8	12,6
Yhteensä	133,2	116,4	16,3	50,4
23. Korottomat velat				
Laskennallinen verovelka	62,1	60,7	61,7	72,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,0	0,3	-	-
Lyhytaikainen vieras pääoma	831,6	795,6	84,9	623,3
Yhteensä	893,7	856,6	146,6	695,9

MUUT LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
24. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,3	-	-
Annetut kiinnitykset	7,5	1,6	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-
Annetut kiinnitykset	-	-	-	-
Ostovelat	4,2	10,7	0,7	0,9
Muut lyhytaikaiset velat	3,0	3,4	0,3	3,3
Yhteensä	7,2	14,1	1,0	4,2
Annetut kiinnitykset	16,8	11,7	16,8	11,7
Muut kiinnitykset	3,8	3,8	2,0	2,0
Velat yhteensä	7,3	14,4	1,0	4,2
Annetut kiinnitykset yhteensä	28,1	17,1	18,8	13,7
Velat, joiden vakuudeksi on annettu Osakkeita				
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-
Pantatut osakkeet	-	-	-	-
Ostovelat	-	2,6	-	2,6
Muut lyhytaikaiset velat	1,7	11,1	1,7	11,1
Pantatut osakkeet	15,5	73,0	15,5	73,0
Velat yhteensä	1,7	13,7	1,7	13,7
Pantatut osakkeet yhteensä	15,5	73,0	15,5	73,0
Kiinteistökiinnitykset				
Omasta puolesta	28	17	19	14
Konserniyritysten puolesta				
Osakkuusyritysten puolesta				
Johdon puolesta				
Osakkeenomistajien puolesta				
Muiden puolesta				
Irtaimistokiinnitykset				
Omasta puolesta	0			
Konserniyritysten puolesta				
Osakkuusyritysten puolesta				
Johdon puolesta				
Osakkeenomistajien puolesta				
Muiden puolesta				
Pantit				
Omasta puolesta	18	77	16	73
Konserniyritysten puolesta			3	
Osakkuusyritysten puolesta				
Johdon puolesta				
Osakkeenomistajien puolesta				
Muiden puolesta				
Takaukset				
Omasta puolesta	26	22		
Konserniyritysten puolesta			122	92
Osakkuusyritysten puolesta				
Johdon puolesta				
Osakkeenomistajien puolesta	1	1	1	1
Muiden puolesta	2	2	2	2

MUUT LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2001	2000	2001	2000
Muut vastuut ja vastuusitoumukset				
Omasta puolesta	71	62	44	45
Konserniyritysten puolesta			0	57
Osakkuusyritysten puolesta				
Johdon puolesta				
Osakkeenomistajien puolesta				
Muiden puolesta				
Leasingvastuut				
Vuoden sisällä erääntyvät	8	9	0	0
Myöhemmin erääntyvät	20	14	1	1

MUUT LIITETIEDOT	KONSERNI				KESKO OYJ			
	2001	käypä arvo	2000	käypä arvo	2001	käypä arvo	2000	käypä arvo
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut								
Kohde-etuuksien arvot 31.12. Korkejohdannaiset								
Termiini- ja futuurisopimukset	8	0,0	4	0,0	8	0,0	4	0,0
Optiosopimukset								
Ostetut								
Asetetut								
Koronvaihtosopimukset	11	0,0			22	0,0		
Valuuttajohdannaiset								
Termiini- ja futuurisopimukset	113	-1,3	57	0,4	140	-1,1	57	0,4
Optiosopimukset								
Ostetut	7	-0,2	10	-0,2	7	-0,2	10	-0,2
Asetetut			1	0,0	8	0,2	1	0
Valuutanvaihtosopimukset								
Osakejohdannaiset								
Termiini- ja futuurisopimukset								
Optiosopimukset								
Ostetut	1	0,0	2	-0,1				
Asetetut	0	0,0						

Kiinteistöjen myyntiin liittyvät varaukset

Tukon päivittäistavarakauppaan kuuluneiden kiinteistöjen myyntiin 7.2.1997 liittyvä hinnantarkistuskonkreettisuusmekanismi vuonna 2007. Näillä ei arvioida tulevan olemaan olennaisia vaikutuksia konsernin taloudelliseen asemaan.

Vireillä olevat merkittävimmät oikeudenkäynnit

Helsingin käräjäoikeudessa ovat vireillä kanteet, joissa

1. Kahdeksan entistä Citymarket-kauppiasta vaatii Kesko Oyj:n velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimusten vastaisista irtisanomisista ensisijaisesti yhteensä 13,8 milj. euroa. Toissijaisesti he vaativat, mikäli irtisanomiset todetaan tehdyiksi sopimusten mukaisesti, irtisanomisajan kohtuullistamista 24 kuukaudeksi sopimusten mukaisen 6 kuukauden irtisanomisajan sijasta ja erotuksen eli 18 kuukauden tuoton menetyksen korvaamista: yhteensä 10,3 milj. euroa. Lisäksi kantajat vaativat perusteettomiksi väittämiensä tukkuhintojen korottamisesta aiheutuneista vahingoista 1,4 milj. euroa. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaaditaan laillisine korkoineen.
2. Neljä entistä Andiamo-kauppiasta vaatii Kesko Oyj:n velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimusten vastaisista irtisanomisista ensisijaisesti yhteensä 0,9 milj. euroa. Toissijaisesti he vaativat, mikäli irtisanomiset todetaan tehdyiksi sopimusten mukaisesti, irtisanomisajan kohtuullistamista 24 kuukaudeksi sopimusten mukaisen 6 kuukauden sijasta ja erotuksen eli 18 kuukauden tuoton menetyksen korvaamista: yhteensä 0,6 milj. euroa. Lisäksi vaaditaan perittyjen markkinointi maksujen eli 0,09 milj. euron takaisinmaksua. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaaditaan laillisine korkoineen.

Kesko Oyj on kiistänyt kaikki edellä mainitut kanteet ja sitä vastaan esitetyt vaateet perusteettomina. Kanteiden käsittely jatkuu Helsingin käräjäoikeudessa.

Keskeiset kvartaalitunnusluvut

KONSERNIN TUNNUSLUVUT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	1-3/ 2000	4-6/ 2000	7-9/ 2000	10-12/ 2000	1-3/ 2001	4-6/ 2001	7-9/ 2001	10-12/ 2001
Liikevaihto, milj. €	1 455	1 655	1 570	1 628	1 432	1 585	1 536	1 661
Liikevaihdon muutos, %	-	-	-	-	-1,6	-4,2	-2,2	2,1
Liikevoitto, milj. €	11,9	33,9	35,0	35,9	-0,4	29,0	20,4	27,8
Liikevoitto, %	0,8	2,1	2,2	2,2	0,0	1,8	1,3	1,2
Rahoitustuotot/kulut, milj. €	2,9	6,3	0,4	-0,5	1,1	5,9	0,0	1,9
Voitto ennen sat. eriä, milj. e	14,8	40,2	35,4	35,4	0,7	34,9	20,4	29,7
Voitto ennen sat. eriä, %	1,0	2,4	2,3	2,2	0,1	2,4	1,3	1,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,1	10,7	9,6	10,3	1,3	9,3	6,5	9,0
Oman pääoman tuotto, %	2,9	8,2	7,4	7,8	0,2	7,3	5,1	4,1
Omavaraisuusaste, %	57,7	53,1	54,2	54,7	55,4	50,7	52,1	53,6
Investoinnit, milj. €	101,2	65,4	39,3	41,0	47,9	71,1	35,0	52,4
Tulos/osake, €	0,12	0,31	0,28	0,29	0,01	0,27	0,19	0,14
Oma pääoma/osake, €	15,89	14,72	15,01	15,31	15,31	14,59	14,79	14,93

TOIMIALOJEN LIIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN, MILJ. EUROA

	1-3/ 2000	4-6/ 2000	7-9/ 2000	10-12/ 2000	1-3/ 2001	4-6/ 2001	7-9/ 2001	10-12/ 2001
Ruokakesko	794	892	864	903	758	867	869	939
Rautakesko	163	231	213	179	172	220	192	162
Maatalouskesko	143	185	142	155	162	209	155	173
Keswell	164	160	179	223	154	146	171	224
VV-Auto	150	133	115	84	130	92	85	84
Kaukomarkkinat	66	64	76	88	73	67	76	75
Yhteiset toiminnot-eliminoinnit	-25	-10	-19	-4	-17	-16	-12	4
Konsernin liikevaihto	1 455	1 655	1 570	1 628	1 432	1 585	1 536	1 661

TOIMIALOJEN LIIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN, MILJ. EUROA

	1-3/ 2000	4-6/ 2000	7-9/ 2000	10-12/ 2000	1-3/ 2001	4-6/ 2001	7-9/ 2001	10-12/ 2001
Ruokakesko	-1,2	10,7	15,9	15,6	-4,2	12,3	7,7	24,2
Rautakesko	0,2	3,4	6,5	-3,7	-1,8	2,5	5,1	-1,5
Maatalouskesko	1,9	5,7	-0,2	-2,9	1,7	6,1	0,0	-1,6
Keswell	-10,9	-2,0	-2,4	7,5	-11,9	-4,9	-4,2	15,1
VV-Auto	7,5	5,3	3,2	1,8	5,5	3,5	3,4	1,8
Kaukomarkkinat	0,4	-0,4	3,8	0,7	1,5	0,8	3,3	1,2
Yhteiset toiminnot	14,0	11,2	8,2	16,9	8,8	8,7	5,1	-11,4
Konsernin liikevoitto	11,9	33,9	35,0	35,9	-0,4	29,0	20,4	27,8

Konserni numeroina

KONSERNI NUMEROINA, EUROT					
	1997	1998	1999	2000	2001
Tuloslaskelmatiedot					
Liikevaihto, milj. €	5 870	5 992	6 111	6 308	6 214
Liikevaihdon muutos-%	18,6	2,1	2,0	3,2	-1,5
Liiketoiminnan muut tuotot, milj. €	238	290	292	336	399
Materiaalit ja palvelut, milj. €	5 204	5 270	5 359	5 553	5 439
Henkilöstökulut, milj. €	302	321	317	316	333
Henkilöstökulut liikevaihdesta, %	5,2	5,4	5,2	5,0	5,3
Poistot ja arvonalentumiset, milj. €	99	101	113	119	115
Liiketoiminnan muut kulut, milj. €	391	460	496	540	651
Osuus osakkuusyhtiötuloksesta, milj. €			-2	1	2
Liikevoitto, milj. €	112	130	116	117	77
Liikevoitto liikevaihdesta, %	1,9	2,2	1,9	1,9	1,2
Rahoitustuotot ja -kulut, milj. €	3	3	12	9	9
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. €	115	133	128	126	86
Voitto ennen satunnaisia eriä liikevaihdesta, %	2,0	2,2	2,1	2,0	1,4
Voitto ennen veroja, milj. €	115	156	124	126	86
Voitto ennen veroja liikevaihdesta, %	2,0	2,6	2,0	2,0	1,4
Tuloverot, milj. €	27	42	39	34	30
Vähemmistöosuus, milj. €	0	0	0	-1	-1
Tilikauden voitto, milj. €	89	114	85	91	55
Tilikauden voitto liikevaihdesta, %	1,5	1,9	1,4	1,4	0,9
Tasetiedot					
Aineettomat hyödykkeet, milj. €	151	143	133	149	182
Aineelliset hyödykkeet, milj. €	918	886	865	883	875
Sijoitukset, milj. €	119	82	126	153	151
Vaihto-omaisuus, milj. €	461	495	492	536	510
Saamiset, milj. €	726	692	683	772	722
Rahoitusarvopaperit, milj. €	180	208	232	30	49
Rahat ja pankkisaamiset, milj. €	30	39	39	47	78
Osakepääoma, milj. €	152	152	180	180	180
Oma pääoma yhteensä, milj. €	1 338	1 407	1 432	1 380	1 347
Vähemmistöosuus, milj. €	30	27	16	16	16
Pakolliset varaukset, milj. €	21	19	16	12	11
Vieras pääoma, milj. €	1 196	1 092	1 106	1 162	1 193
Taseen loppusumma, milj. €	2 585	2 545	2 570	2 570	2 567
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	244	191	268	129	209
Korollinen vieras pääoma, milj. €	385	317	289	305	230
Korollinen nettovelka, milj. €	176	71	18	227	173
Tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto-%	6,6	6,5	6,1	6,4	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,2	8,9	8,0	8,5	6,6
Omavaraisuusaste, %	53,2	56,7	56,6	54,7	53,1
Nettovelkaantumisaste, %	12,9	4,9	1,3	16,3	12,7
Investoinnit, milj. €					
Investoinnit liikevaihdesta, %	2,6	2,2	3,3	3,9	3,3
Henkilökunta					
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana	10 672	11 172	10 993	11 099	11 544
Henkilökunta, 31.12., ml. osa-aikaiset			12 968	13 361	14 988

KONSERNI NUMEROINA, MARKAT					
	1997	1998	1999	2000	2001
Tuloslaskelmatiedot					
Liikevaihto, Mmk	34 902	35 629	36 333	37 503	36 947
Liikevaihdon muutos-%	18,6	2,1	2,0	3,2	-1,5
Liiketoiminnan muut tuotot, Mmk	1 417	1 725	1 738	1 995	2 370
Materiaalit ja palvelut, Mmk	30 939	31 333	31 856	33 014	32 338
Henkilöstökulut, Mmk	1 798	1 911	1 887	1 877	1 984
Henkilöstökulut liikevaihdosta, %	5,2	5,4	5,2	5,0	5,3
Poistot ja arvonalentumiset, Mmk	587	603	672	708	682
Liiketoiminnan muut kulut, Mmk	2 326	2 732	2 951	3 210	3 869
Osuus osakkuusyhtiötuloksesta, Mmk			-12	5	12
Liikevoitto, Mmk	667	775	693	694	456
Liikevoitto liikevaihdosta, %	1,9	2,2	1,9	1,9	1,2
Rahoitustuotot ja -kulut, Mmk	17	16	71	54	54
Voitto ennen satunnaisia eriä, Mmk	685	791	764	748	510
Voitto ennen satunnaisia eriä liikevaihdosta, %	2,0	2,2	2,1	2,0	1,4
Voitto ennen veroja, Mmk	685	926	737	748	510
Voitto ennen veroja liikevaihdosta, %	2,0	2,6	2,0	2,0	1,4
Tuloverot, Mmk	161	251	232	206	176
Vähemmistöosuus, Mmk	2	2	0	-4	-8
Tilikauden voitto, Mmk	526	677	505	538	326
Tilikauden voitto liikevaihdosta, %	1,5	1,9	1,4	1,4	0,9
Tasetiedot					
Aineettomat hyödykkeet, Mmk	897	852	791	884	1 084
Aineelliset hyödykkeet, Mmk	5 458	5 270	5 140	5 248	5 203
Sijoitukset, Mmk	710	487	752	909	895
Vaihto-omaisuus, Mmk	2 739	2 944	2 928	3 188	3 037
Saamiset, Mmk	4 320	4 112	4 061	4 592	4 290
Rahoitusarvopaperit, Mmk	1 069	1 235	1 377	179	293
Rahat ja pankkisaamiset, Mmk	176	229	231	282	462
Osakepääoma, Mmk	902	902	1 073	1 073	1 073
Oma pääoma yhteensä, Mmk	7 955	8 365	8 515	8 211	8 007
Vähemmistöosuus, Mmk	179	163	95	95	98
Pakolliset varaukset, Mmk	127	114	95	71	63
Vieras pääoma, Mmk	7 108	6 487	6 575	6 905	7 096
Taseen loppusumma, Mmk	15 369	15 129	15 280	15 282	15 264
Liiketoiminnan rahavirta, Mmk	1 453	1 138	1 592	767	1 243
Korollinen vieras pääoma, Mmk	2 290	1 884	1 718	1 812	1 782
Korollinen nettovelka, Mmk	1 045	421	110	1 352	1 028
Tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto-%	6,6	6,5	6,1	6,4	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,2	8,9	8,0	8,5	6,6
Omavaraisuusaste, %	53,2	56,7	56,6	54,7	53,1
Nettovelkaantumisaste, %	12,9	4,9	1,3	16,3	12,7
Investoinnit, Mmk					
Investoinnit liikevaihdosta, %	2,6	2,2	3,3	3,9	3,3
Henkilökunta					
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana	10 672	11 172	10 993	11 099	11 544
Henkilökunta, 31.12., ml. osa-aikaiset			12 968	13 361	14 988

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} \cdot / \cdot \text{tuloverot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} \cdot / \cdot \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sidotun pääoman tuotto-% (RONA)	=	$\frac{\text{liikevoitto}}{\text{sidottu pääoma (= taseen loppusumma} \cdot / \cdot \text{rahavarat} \cdot / \cdot \text{korottomat velat} \cdot / \cdot \text{pakolliset varaukset) keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} \cdot / \cdot \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} \cdot / \cdot \text{rahoitusarvopaperit} \cdot / \cdot \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Liiketoiminnan rahavirta	=	liikevoitto + poistot ja arvonalennukset ± nettokäyttöpääoman muutos ± rahoitustuotot ja -kulut · / · tuloverot	
Osakekannan markkina-arvo	=	tilinpäätöspäivän kurssi x osakkeiden lukumäärä	
Tulos/osake	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} \cdot / \cdot \text{tuloverot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{keskimääräinen oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde, (P/E)	=	$\frac{\text{tilinpäätöspäivän kurssi}}{\text{tulos/osake}}$	
Efektiiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tilinpäätöspäivän kurssi}}$	x 100
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	
A-osakkeen ja B-osakkeen tuotto	=	osakkeen kurssimuutos + osinkotuotot vuosituottona	

Tilintarkastuskertomus

Kesko Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Kesko Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2002

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Nikula
KHT

Mauno Tervo
KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakesarjat ja osakepääoma

Kesko Oyj:n osakekanta on jaettu A- ja B-osakesarjoihin. Yhtiön osakepääoma on 180 426 800 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 100 000 000 euroa ja enimmäismäärä 400 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai vähentää yhtiöjärjestystä muuttamatta.

A-osakkeiden lukumäärä on vähintään yksi (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta sekä B-osakkeiden lukumäärä vähintään (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä vähintään kaksi (2) ja enintään neljäsataa miljoonaa (400 000 000) kappaletta.

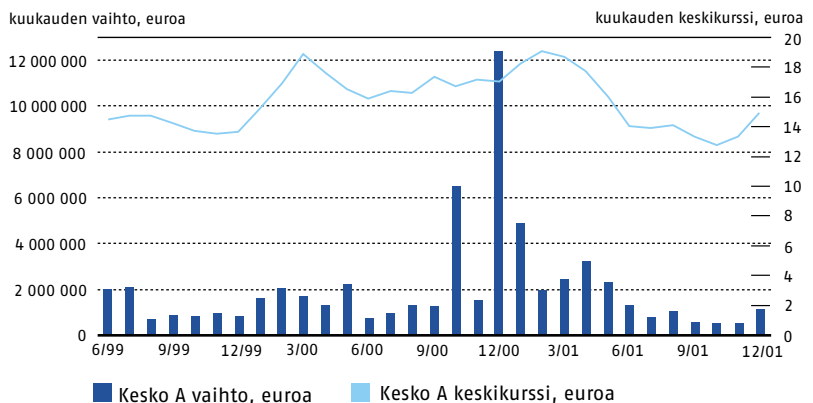
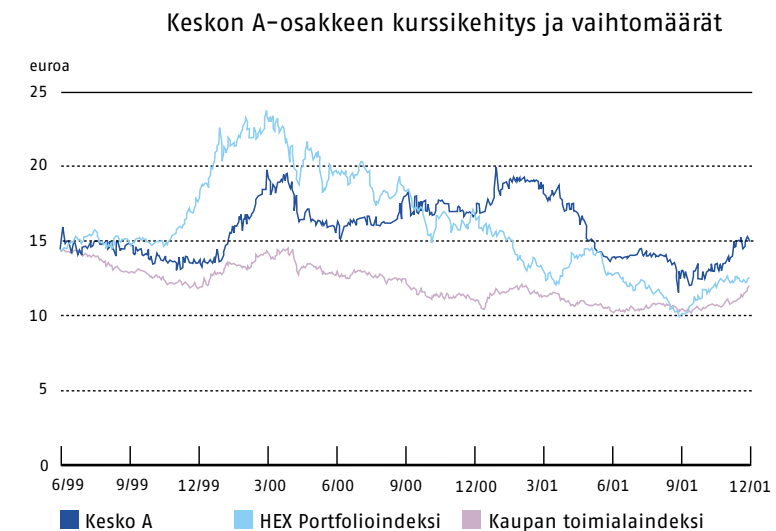
Osakkeiden yhteismäärä on 90 213 400 kpl, josta A-osakkeita on 31 737 007 kpl (35,2 %) ja B-osakkeita 58 476 393 kpl (64,8 %). Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2 euroa.

Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen. Osakkeet tuottavat yhtäläiset osinko-oikeudet.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, jota ylläpitää Suomen Arvopaerikeskus Oy.

Oikeus saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakepääomaa korotettaessa on vain sillä:

- joka on täsmäytyspäivänä merkitty osakkeenomistajaksi osakasluetteloon
- jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomis-

tajan arvo-osuustilille ja merkitty osakasluetteloon

- jos osake on hallintarekisteröity, sillä, jonka arvo-osuustilille osake on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

Pörssivaihto

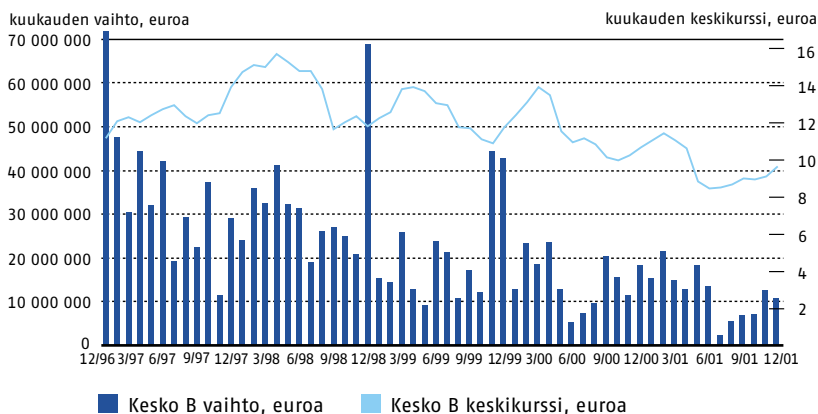
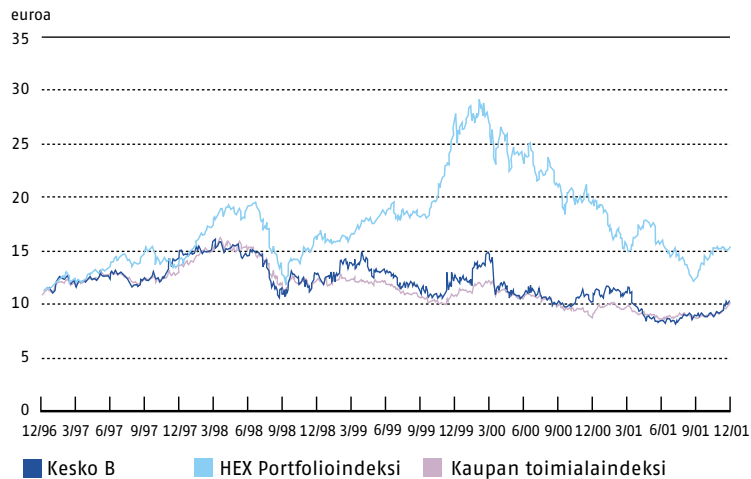
Kesko Oyj:n osakkeet on listattu HEX Helsingin Pörssissä, jossa kaupankäynti tapahtuu euroissa. Keskeiset Keskon osakkeiden kaupankäyntiä koskevat tiedot on alla olevassa taulukossa.

Kaupan toimialaindeksi nousi vuoden aikana 13,4 %, HEX-yleisindeksi laski

Keskon A- ja B-osakkeiden pörssikurssi ja vaihto vuonna 2001

Osake	Pörssikurssi, € 31.12.2000	Pörssikurssi, € 31.12.2001	Muutos, %	Alin kurssi, €	Ylin kurssi, €	Vaihtomäärä, 1 000 kpl	Vaihtoarvo, Milj. €	Suhteellinen vaihto, %
Kesko A	16,95	15,00	-11,5	11,50	20,00	1 234	20,5	3,8
Kesko B	10,75	10,30	-4,2	8,10	11,80	14 214	139,1	24,3

Keskon B-osakkeen kurssikehitys ja vaihtomäärät

32,4 % ja HEX-portfolioindeksi 22,3 %.

Vuoden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 476,1 miljoonaa euroa ja B-osakkeiden 602,3 miljoonaa euroa eli yhtiön markkina-arvo oli yhteensä 1 078,4 miljoonaa euroa.

Keskon osakkeiden hintojen ja myyntimäärien kehitystä voi seurata yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi.

Optiot

Vuoden 1996 optio-ohjelma

Kesko Oyj on vuonna 1996 laskenut liikkeeseen johtajistolle tarkoitetun 222 849 euron määräisen optiolainan.

Siihen liittyvillä optiotodistuksilla voidaan merkitä enintään 1 325 000 Kesko Oyj:n B-osaketta 10,01 euron kappalehintaan. Osakkeiden merkintäaika on 1.12.1999-30.4.2002 ja ne oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa ne on merkitty ja maksettu.

Vuoden 2000 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 10.4.2000 ylimmän ja keski johdon optio-ohjelman osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksia tarjottiin merkittäväksi vastikkeetta kahta lajia, B-optioita ja C-optioita. B-optioita laskettiin liikkeel-

le 3 825 000 kappaletta ja C-optioita 2 015 000 kappaletta eli yhteensä 5 840 000 kappaletta.

Jokainen B- ja C-optio oikeuttaa merkitsemään yhden Keskon B-osakkeen. Osakkeet ovat merkittävässä B-optioilla 1.11.2002 ja C-optioilla 1.11.2003 lähtien 31.3.2006 asti. Merkittäessä osakkeita B-optioiden perusteella osakkeen merkintähinta on Keskon B-osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin Pörssissä maaliskuussa 2000 lisättynä 15 % (15,97 euroa). Merkittäessä osakkeita C-optioiden perusteella osakkeen merkintähinta on vastaava keskimurssi maaliskuussa 2001 lisättynä 15 % (12,71 euroa). Osakkeen merkintähintaa alennetaan sen määräytymisjakson päättymisen jälkeen ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen osakekohtaisella määrällä. Optio-ohjelman piirissä on yli 500 henkilöä.

Kaiken kaikkiaan liikkeeseen lasketujen optio-oikeuksien nojalla voidaan merkitä yhteensä 7 165 000 B-osaketta, joiden osuus osakepääomasta olisi 7,36 % ja äänistä 1,87 %.

Hallituksen ja johtoryhmän optiot

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet eivät yhtiön pääjohtajaa lukuun ottamatta omista optioita.

Pääjohtaja ja hänen varamiehensä, Kalervo Haapaniemi, omistivat vuoden 2001 joulukuun lopussa yhteensä 275 000 optiota, jotka jakautuvat 50 000 vuoden 1996 optioon ja 225 000 vuoden 2000 B- ja C-optioon. Heidän omistusosuutensa on 3,77 % vuoden 1996 optioiden kokonaismäärästä ja 3,85 % vuoden 2000 B- ja C-optioiden kokonaismäärästä. Heidän omistamiensa optioiden nojalla merkittävien osakkeiden tuoma omistusosuus on 0,28 % osakepääomasta ja äänimäärä 0,07 % kaikista äänistä, kun kaikki merkintäoikeudet oletetaan käytetyiksi.

Johdon optio-omistus on eritelty hallituksen ja johtoryhmän esittelyn yhteydessä sivuilla 86-89.

Joulukuun 2001 loppuun mennessä optiotodistuksilla ei ole merkitty osakkeita. Yhtiöllä ei ole muita liikkeeseen-laskettuja vaihtovelkakirja- eikä optio-lainoja.

Hallituksen valtuudet

Hallituksella ei ole voimassaolevia valtuuksia osakepääoman korottamiseen eikä omien osakkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen. Kesko Oyj ei omista omia osakkeitaan.

Osinkopolitiikka

Kesko jakaa osinkoa osakekohtaisesta tuloksesta vähintään kolmanneksen tai puolet, jos omavaraisuusaste ylittää 50 %.

Osinkoehdotus

Kesko Oyj:n hallitus esittää yhtiökoukselle, että vuoden 2001 tuloksesta osinkoa jaettaisiin 54,1 miljoonaa euroa eli 0,60 euroa/osake, mikä on 98 % osakekohtaisesta tuloksesta. Viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana osinkoa on jaettu keskimäärin 93 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Osakkeenomistajat

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän Keskon omistajaluettelon mukaan osakkeenomistajia oli vuoden 2001 joulukuun lopussa 25 057. Hallintarekisteröityjen osakkeiden kokonaislukumäärä oli 16 360 126 ja osuus osakepääomasta 18,1 %. Näiden osakkeiden tuottama äänimäärä oli 16 510 921 eli 4,4 % koko äänimäärästä. Yksittäiset K-kauppiat omistivat osakemäärästä yhteensä 17,0 % ja äänimäärästä 35,1 %.

Perustietoja osakkeesta

A-osakkeen tunnus on KESAV
B-osakkeen tunnus on KESBV

Molempien osakesarjojen pörssierä on 100 osaketta.
Osakepääoma on 180 426 800 euroa
Osakkeiden lukumäärä on 90 213 400

- A-osakkeita on 31 737 007
- B-osakkeita on 58 476 393
- Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,00 euroa
- A-osakkeen verotusarvo (v. 2001) oli 10,71 euroa
- B-osakkeen verotusarvo (v. 2001) oli 7,21 euroa

Äänimäärät

- A-osake: 10 ääntä
- B-osake: 1 ääni

Luettelo Keskon suurimmista osakkeenomistajista on internet-osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajatietao.

Johdon osakeomistus

Keskon 1.1.2001 kautensa aloittaneen hallituksen jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt omistivat joulukuun 2001 lopussa 1 084 949 Keskon osaketta, mikä edustaa 1,20 % yhtiön koko osakekannasta ja 2,04 % äänistä.

Johdon osakeomistus on eritelty hallituksen ja johtoryhmän esittelyn yhteydessä sivuilla 86-89.

Liputusilmoitukset

Vuoden 2001 aikana yhtiölle ei tehty liputusilmoituksia. Yhtiön tiedossa ei ole osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia.

Viimeisimmät osakepääoman muutokset

Vuosi	Merkintä-aika	Merkintä/vaihtosuhte ja -hint	Muutos	Uusi osakepääoma
1989	22.5.-30.6.	U5:1 à 45 mk	150 000 000 mk	900 000 000 mk
1990	15.1.-20.2.	V5000:200 à 68 mk	2 434 000 mk	902 434 000 mk
1998	8.4.		- 300 000 mk	902 134 000 mk
1999	31.5.		28 700 000 €	180 426 800 €

U = uusmerkintä V = vaihtovelkakirjojen merkintä

20 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän perusteella 31.12.2001

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osuus äänimäärästä, %
1. Keskon Eläkekassa	3 520 705	3,90	9,09
2. K-kauppiasliitto ry	2 765 639	3,07	7,26
3. Vähittäiskaupan Takaus Oy	2 628 533	2,91	6,99
4. Kuntien Eläkevakuutus	1 604 600	1,78	0,43
5. Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,49	3,57
6. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	1 318 353	1,46	0,35
7. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	1 250 000	1,39	0,33
8. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 228 800	1,36	0,33
9. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 075 400	1,19	0,29
10. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	1 044 930	1,16	0,28
11. English Tearoom Oy Ab	1 008 400	1,12	0,27
12. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 000 000	1,11	0,27
13. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	812 625	0,90	1,71
14. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	809 000	0,90	0,22
15. Vakuutusosakeyhtiö Suomi	503 000	0,56	0,13
16. Fortumin Eläkesäätiö	455 000	0,50	0,12
17. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	400 200	0,44	0,11
18. LEL Työeläkekassa	394 300	0,44	0,10
19. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	394 000	0,44	0,10
20. Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	340 000	0,38	0,09

20 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän perusteella 31.12.2001

	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakemäärästä, %
1. Keskon Eläkekassa	34 161 070	9,09	3 520 705	3,90
2. K-kauppiasliitto ry	27 288 740	7,26	2 765 639	3,07
3. Vähittäiskaupan Takaus Oy	26 285 330	6,99	2 628 533	2,91
4. Valluga-sijoitus Oy	13 404 390	3,57	1 340 439	1,49
5. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	6 432 243	1,71	812 625	0,90
6. Ruokajätti Kalevi Sivonen Oy	2 274 000	0,61	281 400	0,31
7. A. Toivakka Oy	1 934 500	0,51	211 450	0,23
8. Mauri ja Nina Penttinen Ky	1 931 600	0,51	198 020	0,22
9. Ruokacity Myyrmäki Oy	1 790 000	0,48	188 000	0,21
10. Kuntien eläkevakuutus	1 604 600	0,43	1 604 600	1,78
11. Vesa Laakso Oy	1 555 000	0,41	173 500	0,19
12. Kotihalli Oy	1 481 500	0,39	247 600	0,27
13. Hannu Aaltonen Oy	1 417 800	0,38	141 780	0,16
14. K-kauppiasliiton Päivittäistavarakauppiasyhdistys ry	1 362 660	0,36	187 440	0,21
15. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	1 318 353	0,35	1 318 353	1,46
16. Jutor Oy	1 281 600	0,34	187 200	0,21
17. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	1 250 000	0,33	1 250 000	1,39
18. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 228 800	0,33	1 228 800	1,36
19. Sundman & Co-Holding Oy Ab	1 108 020	0,29	110 802	0,12
20. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 075 400	0,29	1 075 400	1,19

Osakeomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2001

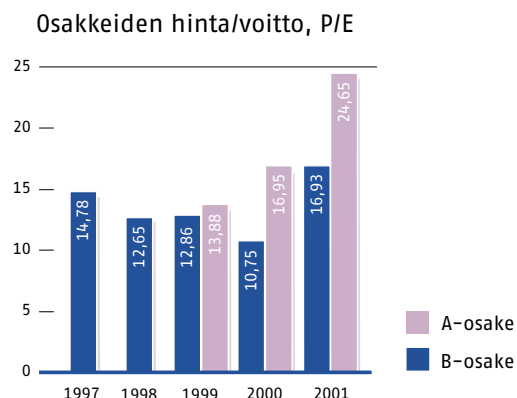
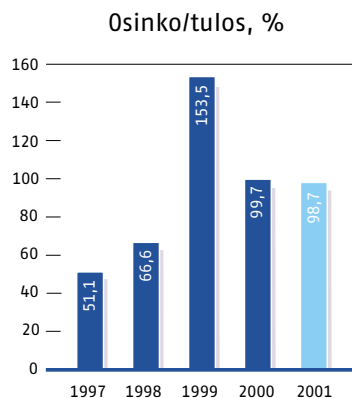
KAIKKI OSAKKEET	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	25 155 771	27,88
Julkiset yritykset	38 980	0,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 625 247	9,56
Julkisyhteisöt*	11 136 850	12,35
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	4 266 273	4,73
Kotitaloudet	24 247 836	26,88
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	16 742 443	18,56
Odotusluettelolla olevat	0	0,00
Vaihtamatta arvo-osuusjärjestelmään	0	0,00
Yhteensä	90 213 400	100,00

A-OSAKKEET	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	18 418 355	58,03	20,42
Julkiset yritykset	0	0,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 340 453	4,22	1,49
Julkisyhteisöt*	3 408 745	10,74	3,78
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	950 257	2,99	1,05
Kotitaloudet	7 599 594	23,95	8,42
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	19 603	0,06	0,02
Odotusluettelolla olevat	0	0,00	0,00
Vaihtamatta arvo-osuusjärjestelmään	0	0,00	0,00
Yhteensä	31 737 007	100,00	35,18

B-OSAKKEET	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	6 740 316	11,53	7,47
Julkiset yritykset	36 080	0,06	0,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7 284 794	12,46	8,08
Julkisyhteisöt*	7 728 105	13,22	8,57
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	3 316 016	5,67	3,68
Kotitaloudet	16 648 242	28,47	18,45
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	16 722 840	28,60	18,54
Odotusluettelolla olevat	0	0,00	0,00
Vaihtamatta arvo-osuusjärjestelmään	0	0,00	0,00
Yhteensä	58 476 393	100,00	64,82

* Julkisyhteisöt = esim. kunnat, Ahvenanmaan maakuntahallinto, työeläkelaitokset ja sosiaaliturvarahastot.

** Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt = mm. apurahoja jakavat säätiöt, edunvalvontajärjestöt ja erilaiset yleishyödylliset yhdistykset.

Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2001

KAIKKI OSAKKEET

Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus osakkaista, %	Osakkeita yhteensä	Osuus osakkeista, %
1 - 100	5 196	20,75	285 567	0,32
101 - 500	8 772	35,03	2 442 995	2,71
501 - 1 000	4 117	16,44	3 196 660	3,54
1 001 - 5 000	5 237	20,92	11 838 666	13,12
5 001 - 50 000	1 579	6,31	20 244 882	22,44
50 001 -	138	0,55	52 204 630	57,87
Yhteensä	25 039	100,00	90 213 400	100,00

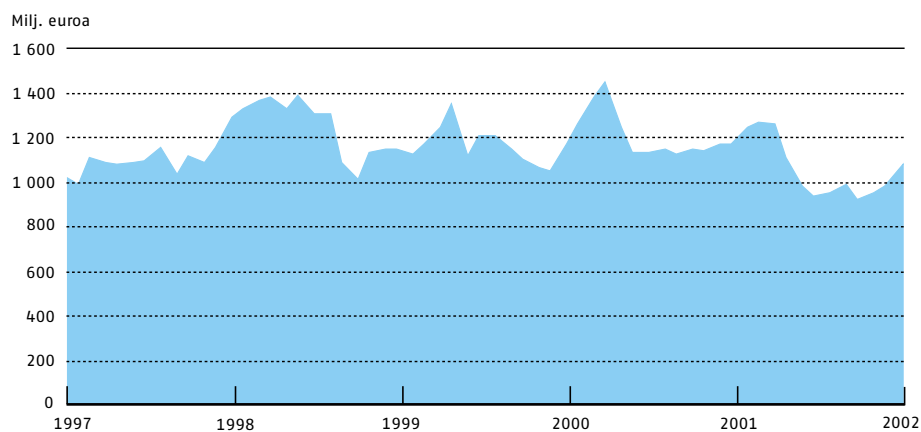
A-OSAKKEET

Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeiden omistajista, %	A-osakkeet yhteensä	Osuus A-osakkeista, %
1 - 100	711	14,17	35 141	0,11
101 - 500	988	19,69	271 032	0,85
501 - 1 000	684	13,63	557 230	1,76
1 001 - 5 000	1 710	34,08	4 275 019	13,47
5 001 - 50 000	874	17,42	11 700 933	36,87
50 001 -	50	1,00	14 897 652	46,94
Yhteensä	5 017	100,00	31 737 007	100,00

B-OSAKKEET

Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeiden omistajista, %	B-osakkeet yhteensä	Osuus B-osakkeista, %
1 - 100	5 153	23,27	283 540	0,48
101 - 500	8 541	38,57	2 368 445	4,05
501 - 1 000	3 757	16,97	2 895 157	4,95
1 001 - 5 000	3 861	17,44	8 209 548	14,04
5 001 - 50 000	759	3,43	9 497 398	16,24
50 001 -	71	0,32	35 222 305	60,23
Yhteensä	22 142	100,00	58 476 393	100,00

Keskon osakekannan markkina-arvo

Osakepääoma ja osakkeet					
	1997	1998	1999	2000	2001
Osakepääoma, milj. €	152	152	180	180	180
Osakkeiden lukumäärä 31.12., milj. kpl	90	90	90	90	90
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., milj. kpl	90	90	90	90	90
Keskimääräinen oikaistu lukumäärä vuoden aikana, milj. kpl	90	90	90	90	90
joista perus-/A-osakkeita, %	35	35	35	35	35
joista vaihto-/B-osakkeita, %	65	65	65	65	65
Osakekannan markkina-arvo, milj. €, A-osake			432	538	476
Osakekannan markkina-arvo, milj. €, B-osake	849	748	736	629	602
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	24 292	23 704	23 235	24 496	25 057
Pörssivaihto, milj. €					
A-osake			8	33	20
B-osake	415	382	248	177	139
Pörssivaihto, milj. kpl					
A-osake			1	2	1
B-osake	34	28	20	15	14
Suhteellinen vaihto, %					
A-osake			1,8	6,2	3,9
B-osake	58,2	47,8	34,8	26,1	24,3
Pörssivaihdon kehitys, %					
A-osake				240,9	-37,5
B-osake	-18,8	-17,7	-27,2	-25,1	-6,7
Osakkeen kurssi 31.12., €					
A-osake			13,60	16,95	15,00
B-osake	14,50	12,78	12,60	10,75	10,30
Osakkeen keskipurssi, €					
A-osake			14,22	16,85	16,57
B-osake	12,20	13,65	12,18	11,59	9,79
Vuoden ylin kurssi, €					
A-osake			16,00	19,90	20,00
B-osake	14,80	16,40	15,45	14,99	11,80
Vuoden alin kurssi, €					
A-osake			12,50	13,50	11,50
B-osake	10,68	10,09	10,50	9,61	8,10
Tulos/osake, €	0,98	1,01	0,98	1,00	0,61
Oma pääoma/osake, oikaistu, €	14,83	15,59	15,87	15,31	14,93
Osinko/osake, €	0,50	0,67	1,50	1,00	0,60*
Osinko tuloksesta, %	51,1	66,6	153,5	99,7	98,7
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	2,71	2,12	2,97	1,43	2,32
Hinta/voitto-suhde (P/E), A-osake			13,88	16,95	24,65
Hinta/voitto-suhde (P/E), B-osake	14,78	12,65	12,86	10,75	16,93
Efektiiivinen osinkotuotto, %, A-osake			11,0	5,9	4,0
Efektiiivinen osinkotuotto, %, B-osake	3,5	5,3	11,9	9,3	5,8
A-osakkeen tuotto (1.6.1999 alkaen)				18,3	8,6
B-osakkeen tuotto					
Viideltä viimeiseltä tilikaudelta	21,7	12,2	10,2	9,8	6,1
Kymmeneltä viimeiseltä tilikaudelta	12,3	8,1	5,7	8,2	11,0

* ehdotus yhtiökokoukselle

Hallintoperiaatteet – Corporate Governance

Kesko-konserni muodostuu emoyhtiö Kesko Oyj:stä ja sen tytäryhtiöistä. Kesko Oyj:n ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Kesko-konsernilla on neljä kaupallista tavara-alaa: ruoka-, rauta-, käyttötavarasekä maatalous- ja konekauppa. Kesko Oyj:n tavarakaupasta vastaavat toimialat on yhtiötetty Kesko Oyj:n täysin omistamiksi tytäryhtiöiksi. Ruokakesko Oy ja Keswell Oy aloittivat toimintansa 1.4.2001. Rautakesko Oy ja Maatalouskesko Oy sekä sen tytäryhtiö Konekesko Oy aloittivat toimintansa 1.10.2001. Jäljempänä toimialayhtiöillä tarkoitetaan Ruokakesko Oy:tä, Rautakesko Oy:tä, Maatalouskesko Oy:tä ja Keswell Oy:tä.

Kaukomarkkinat Oy ja VV-Auto Oy ovat Kesko Oyj:n täysin omistamia tytäryhtiöitä.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on osakeyhtiön ylin päätävä elin. Varsinaisen yhtiökokouksen tehtävänä on käsitellä sille yhtiöjärjestyksessä määrätyt asiat eli mm. tilinpäätöksen hyväksyminen ja voitonjaosta päättäminen. Keskon yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan mm. yhtiöjärjestyksen muuttaminen sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinta kuuluvat yhtiökokouksen yksinomaiseen toimivaltaan.

Hallitus

Kokoonpano ja toimikausi

Kesko Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään

viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suoritaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan hallitus valitsee keskuudestaan.

Tehtävät

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on vahvistanut kokouksessaan 3.1.2001 toimintaohjeen, johon on kirjattu hallituksen kokouskäytäntö sekä hallituksen tehtävät. Hallituksen tehtävänä on käsitellä ja päättää konsernin toimintaa koskevista periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävistä asioista. Kesko Oyj:n hallituksen tehtävänä on siten mm:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa toimialastrategiat
- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma ja budjetti
- käsitellä ja hyväksyä osavuosisatukset, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus
- vahvistaa konsernin investointisuunnitelma
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritysostoista tai -myynneistä sekä vastuusitoumuksista

- hyväksyä konsernin rahoituspolitiikka
- vahvistaa konsernitason riskienhallinta- ja raportointimenettely
- päättää konsernin johdon palkitsemis- ja kannustusjärjestelmästä
- päättää konsernirakenne ja -organisaatio
- laatia osinkopolitiikka ja vastata osakasarvon kehittymisestä
- nimittää yhtiön toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkaeduistaan
- päättää toimitusjohtajan sijaisen nimittämisestä
- päättää toimialayhtiöiden toimitusjohtajanimityksistä
- vastata muista hallitukselle osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä tai muualla säädetyistä tehtävistä

Kokoukset, palkkiot ja muut etuisuudet

Hallitus kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Kokouksen esittelijänä toimii Keskon pääjohtaja. Hallituksen jäsenille, yhtiön palveluksessa olevia henkilöitä lukuunottamatta, maksetaan seuraavat palkkiot:

- puheenjohtajan kuukausipalkkio 3 363,76 euroa/kk
- varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 2 186,44 euroa/kk
- jäsenen kuukausipalkkio 1 681,88 euroa/kk
- kokouspalkkio 420,47 euroa/kokous/henkilö

Lisäksi hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen Kesko Oyj:n yleisen matkustussäännön mukaisesti.

Hallituksen jäsenistä Kalevi Sivonen, Heikki Takamäki ja Jukka Toivakka ovat K-kauppiaita, joilla on normaalit liikesuhteet Kesko-konserniin.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Kesko Oyj:llä on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtiön operatiivista toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajasta käytetään nimitystä pääjohtaja. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen valitsee hallitus.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä ja samalla eroamisikä on 60 vuotta sekä täysimääräinen eläke 66 prosenttia eläkepalkasta. Toimitusjohtajan sijaisen vanhuuseläkeikä ja samalla eroamisikä on 60 vuotta ja eläke 60 prosenttia eläkepalkasta. Molempien palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on 6 kuukautta.

Toimialayhtiöiden hallitus

Toimialayhtiön hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- laatia toimialayhtiön strategia sekä vahvistaa toimintasuunnitelma ja budjetti
- määrittää toimialayhtiön ohjaus- ja raportointijärjestelmä
- käsitellä ja hyväksyä yhtiön tilinpäätös ja toimialan konserni-tilinpäätös

- päättää investoinneista, yritysostoista tai -myynneistä sekä vastuusitoumuksista konsernissa määriteltyjen investointirajojen puitteissa
- päättää toimialayhtiön johdon ja avainhenkilöiden palkitsemis- ja kannustusjärjestelmästä konsernin linjausten mukaan
- päättää toimialayhtiön organisaatiosta
- käsitellä Keskon hallitukselle esitettävät asiat
- vastata muista hallitukselle osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä tai muualla säädetyistä tehtävistä

Toimialayhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan Kesko-konsernin johtoon kuuluvista henkilöistä ja hallituksen puheenjohtajana toimii Kesko Oyj:n pääjohtaja. Toimialayhtiöiden hallituksissa on yhtiöjärjestyksen mukaisesti 3-5 jäsentä.

Toimialayhtiön toimitusjohtaja

Toimialayhtiön toimitusjohtaja vastaa toimialan operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä. Toimialajohtajan vastuulla ovat mm. toimialan myynnin ja markkinaosuuden kehitys, kannattavuus ja tehokkuus sekä investoinnit konsernin hallituksen määrittelemissä rajoissa.

Konsernijohtoryhmä

Kesko-konsernissa on konsernijohtoryhmä, jonka jäsenet edustavat konsernin ylintä johtoa. Konsernin johtoryhmä kokoontuu 8-10 kertaa vuodessa ja sen tehtäviin kuuluvat mm. konsernilaajuisten kehityshankkeiden sekä konsernitaseisten periaatteiden ja politiikkojen käsittely. Lisäksi johto-

ryhmää informoidaan mm. konsernin ja toimialayhtiöiden liiketoimintasuunnitelmista, tuloskehityksestä ja Kesko Oyj:n hallituksessa käsiteltävistä asioista, joiden valmisteluun se myös osallistuu.

Konsernijohtoryhmään kuuluvat:

- pääjohtaja, joka toimii puheenjohtajana
- pääjohtajan varamies, joka toimii varapuheenjohtajana
- taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja
- toimialayhtiöiden toimitusjohtajat
- hallintojohtaja
- viestintäjohtaja

Tilintarkastajat ja valvontajärjestelmä

Tilintarkastajat

Yhtiössä on vähintään yksi ja enintään kolme varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajien on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä.

Valvontajärjestelmä

Ylin vastuu kirjanpidosta ja varainhoidon valvonnasta kuuluu yhtiön hallitukselle. Kesko Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernissa noudatettavat sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikaudelta. Tämän lisäksi tilintarkastajat raportoivat hallitukselle hallinnon ja toimintojen juoksevasta tarkastuksesta.

Yhtiöllä on Riskienhallinta-yksikkö, jonka tehtävänä on arvioida ja varmistaa johdon riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien riittävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Riskienhallinta toimii sisäisen tarkastuksen ammatillisten toimintaperiaatteiden mukaisesti ja raportoi pääjohtajalle sekä hallitukselle. Investointeja koskeva päätöksentekojärjestys on organisaatiossa määritelty.

Yhtiön sisäpiiri

Kesko Oyj otti käyttöön 1.3.2000 Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton laatiman sisäpiiri-ohjeen. Hallitus on myös vahvistanut Kesko Oyj:n sisäpiiri-ohjeiston, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille, sekä määritellyt yhtiön sisäpiirihallinnon organisaation ja menettelytavat.

Kesko Oyj:n pysyvään sisäpiiriin luetaan lain mukaan seuraavissa asemissa olevat henkilöt:

- hallituksen jäsenet
- toimitusjohtaja
- toimitusjohtajan sijainen
- tilintarkastajat, ml. tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tarkastaja

Lisäksi Kesko Oyj:n pysyviä sisäpiiriläisiä ovat hallituksen määrittelemissä tehtävissä kulloinkin toimivat henkilöt.

Kesko Oyj:n sisäpiirirekisteriä ylläpitää Suomen Arvopaperikeskus Oy. Sisäpiiriläisten ajantasaiset omistustiedot ovat nähtävillä HEXGaten toimitiloissa Helsingissä osoitteessa Fabianinkatu 14 katutasossa.

Luettelo Kesko Oyj:n pysyvistä sisäpiiriläisistä ylläpidetään Keskon internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajatieto.

Keskon hallitus 31.12.2001

MATTI KALLIO

KEIJO SUILA

MATTI HONKALA

EERO KASANEN

Matti Kallio,
puheenjohtaja s. 1945
kauppaneuvos.
Kotihalli Oy, kotipaikka Helsinki.

Muut keskeiset tehtävät:
Vähittäiskaupan Ammattikasvatus-
säätiö: hallituksen jäsen, Vakuu-
tusosakeyhtiö Henki-Sampo:
hallintoneuvoston jäsen.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Omissa ja yhtiönsä
nimissä yhteensä 229 780 A-osa-
ketta ja 233 300 B-osaketta.

Keijo Suila,
varapuheenjohtaja s. 1945
vuorineuvos, ekonomi.
Finnair Oyj:n pääjohtaja,
kotipaikka Helsinki.

Muut keskeiset tehtävät:
Palvelutyönantajat ry: hallituksen
jäsen, Elisa Communications Oyj:
hallituksen puheenjohtaja,
Suomen Kulttuurirahasto: hallinto-
neuvoston jäsen, Suomen Messut
Osuuskunta: hallintoneuvoston
jäsen ja Vakuutusosakeyhtiö
Henki-Sampo: hallintoneuvoston
jäsen

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Ei omistuksia.

Matti Honkala, s. 1945
vuorineuvos, ekonomi.
Kesko Oyj:n pääjohtaja ja toimitus-
johtaja, kotipaikka: Kauniainen.

Muut keskeiset tehtävät:
Palvelutyönantajat ry: hallituksen
puheenjohtaja, Suomen Messut
Osuuskunta: hallituksen jäsen,
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö
Varma-Sampo: hallintoneuvoston
puheenjohtaja, Vakuutusosake-
yhtiö Henki-Sampo: hallinto-
neuvoston puheenjohtaja, Luotto-
kunta: hallintoneuvoston puheen-
johtaja, Kaupan Keskusliitto:
hallituksen varapuheenjohtaja,
Keskuskauppakamari: hallituksen
jäsen, Finpro: hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja, Kansainvälinen
kauppakamari (ICC): World Council,
jäsen, UGAL: hallituksen jäsen.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omis-
tus 31.12.2001: 2 000 Keskon B-
osaketta ja 200 000 optiota, jotka
oikeuttavat merkitsemään enin-
tään 200 000 Keskon B-osaketta.

Eero Kasanen, s. 1952
kauppatieteiden tohtori,
Doctor of Business
Administration.
Helsingin kauppakorkeakoulun
rehtori, kotipaikka Helsinki.

Muut keskeiset tehtävät:
Pohjola Rahastoyhtiö Oy: halli-
tuksen jäsen, Elcoteq Network
Oyj: hallituksen jäsen, Keski-
näinen vakuutusyhtiö Kaleva:
hallituksen jäsen, Helsingin
kauppakorkeakoulun Holding Oy:
hallituksen puheenjohtaja, Osuus-
pankkiryhmän tutkimussäätiö:
hallituksen jäsen, Suomen Kan-
sallisteatteri: hallituksen jäsen ja
Emil Aaltosen Säätiö: hallituksen
jäsen.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Ei omistuksia.

MAARIT NÄKYVÄ

KALEVI SIVONEN

HEIKKI TAKAMÄKI

JUKKA TOIVAKKA

Maarit Näkyvä, s. 1953

kauppatieteiden maisteri.
Sampo Oyj:n varatoimitusjohtaja,
vähittäis- ja yksityispankkitoiminta,
kotipaikka Espoo.

Muut keskeiset tehtävät:

Sampo Pankki Oyj: hallituksen
varapuheenjohtaja, Sampo
Rahastoyhtiöt Oy: hallituksen
varajäsen.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Ei omistuksia.

Kalevi Sivonen, s. 1949

talousneuvos, diplomikauppias.
Kauppias, K-citymarket Itäkeskus,
kotipaikka Vantaa.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Omissa, holhottavan-
sa ja yhtiönsä nimissä yhteensä
221 429 A-osaketta ja 60 400
B-osaketta.

Heikki Takamäki, s. 1947

diplomikauppias.
Kauppias, Rauta-Otra Nekala,
kotipaikka: Tampere.

Muut keskeiset tehtävät:

K-kauppiasliitto: puheenjohtaja,
Vähittäiskaupan Ammattikasvatus-
säätiö: hallituksen puheenjohtaja,
SV-Kauppiaskanava Oy: hallituk-
sen puheenjohtaja, Palvelu-
työnantajat ry: edustajiston jäsen.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Omissa ja yhtiönsä
nimissä yhteensä 89 470 A-osa-
ketta ja 37 120 B-osaketta.

Jukka Toivakka, s. 1962

kauppatieteiden maisteri.
Kauppias, K-citymarket Mikkeli,
kotipaikka Mikkeli.

Keskon osake- ja optio-omistus
31.12.2001: Omissa ja yhtiönsä
nimissä yhteensä 191 450 A-osa-
ketta ja 20 000 B-osaketta.

Konsernin johtoryhmä 31.12.2001

MATTI HONKALA

KALERVO HAAPANIEMI

MATTI HALMESMÄKI

ERKKI HEIKKINEN

Matti Honkala, s. 1945
vuorineuvos, ekonomi.
Kesko Oyj:n pääjohtaja ja toimitus-
johtaja, kotipaikka: Kauniainen.

Muut keskeiset tehtävät:

Palvelutyönantajat ry: hallituksen
puheenjohtaja, Suomen Messut
Osuuskunta: hallituksen jäsen,
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö
Varma-Sampo: hallintoneuvoston
puheenjohtaja, Vakuutusosake-
yhtiö Henki-Sampo: hallinto-
neuvoston puheenjohtaja, Luotto-
kunta: hallintoneuvoston puheen-
johtaja, Kaupan Keskusliitto:
hallituksen varapuheenjohtaja,
Keskuskauppakamari: hallituksen
jäsen, Finpro: hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja, Kansainvälinen
kauppakamari (ICC): World Council,
jäsen, UGAL: hallituksen jäsen.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omis-
tus 31.12.2001: 2 000 Keskon B-
osaketta ja 200 000 optiota, jotka
oikeuttavat merkitsemään enin-
tään 200 000 Keskon B-osaketta.

Kalervo Haapaniemi, s. 1947
kauppaneuvos,
kauppatieteiden maisteri.
Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja,
pääjohtajan varamies,
kotipaikka Espoo.

Muut keskeiset tehtävät:

Luottokunta: hallituksen jäsen,
Publicis International Oy: halli-
tuksen jäsen, Rautakirja Oyj:
hallituksen jäsen.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus
31.12.2001: 75 000 optiota, jotka
oikeuttavat merkitsemään enintään
75 000 Keskon B-osaketta.

Matti Halmesmäki, s. 1952
kauppatieteiden maisteri,
varatuomari.
Rautakesko Oy:n sekä Maatalous-
kesko Oy:n toimitusjohtaja,
kotipaikka Helsinki.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus
31.12.2001: 125 000 optiota, jotka
oikeuttavat merkitsemään enintään
125 000 Keskon B-osaketta.

Erkki Heikkinen, s. 1949
filosofian maisteri.
Viestintäjohtaja,
kotipaikka Helsinki.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus
31.12.2001: 100 Keskon B-osaketta
ja 75 600 optiota, jotka oikeuttavat
merkitsemään enintään 75 600
Keskon B-osaketta.

JUHANI JÄRVI

Juhani Järvi, s. 1952

kauppatieteiden maisteri.
Johtaja vastualueenaan talous ja rahoitus, kotipaikka Helsinki.

Muut keskeiset tehtävät:

Kiinteistösijoitusyhtiö Oyj Citycon: hallituksen varapuheenjohtaja.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus 31.12.2001: 75 000 optiota, jotka oikeuttavat merkitsemään enintään 75 000 Keskon B-osaketta.

MATTI LAAMANEN

Matti Laamanen, s. 1948

taloustieteiden maisteri, oikeustieteiden maisteri. Keswell Oy:n toimitusjohtaja, kotipaikka Kerava.

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus 31.12.2001: 1 000 Keskon B-osaketta ja 78 400 optiota, jotka oikeuttavat merkitsemään enintään 78 400 Keskon B-osaketta.

RIITTA LAITASALO

Riitta Laitasalo, s. 1955

kauppatieteiden maisteri. Hallintojohtaja, kotipaikka Espoo.

Muut keskeiset tehtävät:

Kaupan Työnantajaliitto ry: hallituksen jäsen

Kesko Oyj:n osake- ja optio-omistus 31.12.2001: 80 600 optiota, jotka oikeuttavat merkitsemään enintään 80 600 Keskon B-osaketta.

Varsinaiset tilintarkastajat vuonna 2001:

- KHT-yhteisö SVH PricewaterhouseCoopers Oy, Päävastuullisena tilintarkastajana Pekka Nikula, ekonomi, KHT
- Mauno Tervo, ekonomi, KHT

Kuukausittain päivitettävää luetteloa Kesko-konsernin johtoryhmän jäsenten osake- ja optio-omistuksista ylläpidetään Keskon internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajatieta.

Osoitteet ja tytäryhtiötiedot

Osoitteet 1.3.2002

KESKO OYJ

www.kesko.fi

KONSERNIJOHTO

Satamakatu 3, Helsinki
00016 Kesko
Valtakunnallinen puhelinnumero: 010 5311 (klo 7.30-18.00)
Telekopio: (09) 657 465
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kesko.fi

Aluekeskukset

Etelä-Suomi

Jokinientie 31
PL 152, 01301 Vantaa
Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 28517

Itä-Suomi

Päivärannantie 18
PL 46, 70701 Kuopio
Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 29020

Lounais-Suomi

Rydönnotko 1
PL 116, 20101 Turku
Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 21309

Länsi-Suomi

Jokipohjantie 28
PL 330, 33101 Tampere
Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 25448

Pohjois-Suomi

Äimäkuja 2
PL 16, 90401 Oulu
Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 30572

Ruokakesko Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Kalervo Haapaniemi Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 53030, Telekopio 01053 23486	5 482 (sis. tytäryhtiöt)	2 214

TYTÄRYHTIÖT

Citymarket Oy Toimitusjohtaja Antti Puhakka Satamakatu 3 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23492 www.citymarket.fi	2 160	396
---	-------	-----

Kesko Food AS

Toimitusjohtaja Maldar Mäesalu Põrguväljatee 3, Pildiküla, Harjumaa EE 75301, Viro Puhelin +372 605 9400, Telekopio +372 605 9401	247	44
--	-----	----

Kespro Oy Toimitusjohtaja Ari Virnes Sähkötie 1, Vantaa PL 15, 00016 Kesko Puhelin 010 53040, Telekopio (09) 851 4452 www.kespro.com	559	736
--	-----	-----

Kinnisvaravalduse AS/Kadaka Säästumarket AS

Toimitusjohtaja Maldar Mäesalu Ülemistetee 1 EE 11415 Tallinn, Viro Puhelin +372 605 0190, Telekopio +372 605 0191 www.smarket.ee	215	43
---	-----	----

SIA Kesko Food Latvia

Toimitusjohtaja Henrijs Fogels Lielirbes iela 29 LV-1046 Riga, Latvia Puhelin +371 706 4200, Telekopio +371 706 4201	73	4
---	----	---

Viking Coffee Oy

Toimitusjohtaja Raimo Ilveskero Tikkurilantie 5 PL 269, 01301 Vantaa Puhelin: 01053 28901, Telekopio: (09) 873 4034 www.costarica.fi	45	21
--	----	----

Rautakesko Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Matti Halmesmäki Vanha Porvoontie 229 PL 75, 01301 Vantaa Puhelin 010 53032, Telekopio (09) 857 4783	1 201 (sis. tytäryhtiöt)	137

TYTÄRYHTIÖT

AS Fanaal Toimitusjohtaja Peeter Raudsepp Tähetorni 100 A EE-11625 Tallinn, Viro Puhelin +372 6 257 501, Telekopio +372 6 257 563 www.ehitusmaailm.ee Sähköposti: fanaal@mail.emaailm.ee	314	36
--	-----	----

A/S Fanaal

Toimitusjohtaja Artis Bitenieks Rencenu iela 21 LV-1073 Riga, Latvia Puhelin +371 7 810 090, Telekopio +371 7 810 091 Sähköposti: fanaal@fanaal.lv	108	15
--	-----	----

K-rauta AB

Toimitusjohtaja Mikael Forss Bagarbyvägen 61 19134 Sollentuna, Ruotsi Puhelin +46 8 625 6960, Telekopio +46 8 625 6998 Sähköposti: etunimi.sukunimi@k-rauta.se www.k-rauta.se	297	49
--	-----	----

ZA0 Kestroy

Toimitusjohtaja Ilkka Sinkkonen Ul Ryabinovaya 43 A 121471 Moskova, Venäjä Puhelin +7095 447 1836 Telekopio +7095 913 9048, Sähköposti: sales@kestroy.ru www.kestroy.com	22	4
--	----	---

Maatalouskesko Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Matti Halmesmäki Tikkurilantie 10 PL 54, 01380 (01301) Vantaa Puhelin 010 53033, Telekopio (09) 857 4729	700 (sis. tytäryhtiöt)	122

K-ryhmän koetila	19	
Hahkialantie 30 14700 Hauho Puhelin: 010 53033, Telekopio: (03) 615 0230 www.k-koetila.fi		

TYTÄRYHTIÖT		
Kesko Agro Eesti AS	44	20
Toimitusjohtaja Tõnu Kelder Peterburi mnt 63 A EE-0014 Tallinna, Viro Puhelin +372 665 2965, Telekopio +372 665 2995 www.keskoagro.com		

K-maatalousyhtiöt Oy	178	159
Toimitusjohtaja Janne Eriksson Tikkurilantie 10 (PL 54) 01380 Vantaa (01301) Vantaa Puhelin 010 53033, Telekopio (09) 857 4729 www.k-maatalous.fi		

Konekesko Oy	187	35
Toimitusjohtaja Pekka Lahti Tikkurilantie 10 PL 54, 01380 (01301) Vantaa Puhelin 010 53034, Telekopio (09) 873 5700 www.konekesko.com		

SIA Kesko Agro Latvia	48	19
Toimitusjohtaja Peteris Stupans Vienibas Gatve 93 LV 1058 Riga, Latvia Puhelin +371 7 805 420, Telekopio +371 7 805 421 www.keskoagro.com		

UAB Kesko Agro Lietuva	1	
Toimitusjohtaja Janne Mäki Savanoriu pr. 191 2053 Vilnius, Liettua Puhelin +370 2 321 991, Telekopio +370 2 311 257		

Keswell Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Matti Laamanen Valimotie 17, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 53031, Telekopio 01053 39108	2 519 (sis. tytäryhtiöt)	383

TYTÄRYHTIÖT		
Academica Oy	29	13
Toimitusjohtaja Jaakko Ryttilä Isoniitynkujat 2 02270 Espoo Puhelin 01053 46482, Telekopio 01053 46490 www.academica.fi		

Anttila Oy	2 311	464
Toimitusjohtaja Matti Leminen Valimotie 17, Helsinki PL 1060, 00016 Kesko Puhelin 010 5343, Telekopio 01053 40109 www.anttila.fi		

Interwell Oy	31	6
Toimitusjohtaja Juha Nurminen Valimotie 17, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 01053 40950, Telekopio (09) 653 304		

Jättipörssi Oy	5	3
Toimitusjohtaja Arto Rasi Valimotie 17, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 01053 40920, Telekopio 01053 40929		

Motorfeet Oy	3	1
Toimitusjohtaja Hannele Eräjää Valimotie 17, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 01053 39300, Telekopio (09) 223 5645		

Kaukomarkkinat Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Hannu Närhi Kutojantie 4 PL 40, 02631 Espoo Puhelin (09) 5211, Telekopio (09) 521 6641 www.kaukomarkkinat.fi	873	291

VV-Auto Oy

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Toimitusjohtaja Erkki Sillantaka VV-Auto Oy/Auto-Span Oy Hitsaajankatu 7 B PL 80, 00811 Helsinki Puhelin: (09) 75 831, Telekopio: (09) 758 3267 www.volkswagen.fi , www.audi.fi , www.seat.fi	113	391

Muut tytäryhtiöt

	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Kesped Oy	204	100
Toimitusjohtaja Timo Kortelainen Jokiniementie 31 PL 47, 01301 Vantaa Puhelin 010 53050, Telekopio 01053 27021 www.kesped.fi		

K-Plus Oy/K-Luotto Oy	73/25	89/5
Toimitusjohtaja Eija Jantunen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 53020, Telekopio (09) 698 6952 www.plussa.com		

Talous ja rahoitus		
	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Johtaja Juhani Järvi Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 657 465	102	
Talous		
Talousjohtaja Teemu Kangas-Kärki Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 624 679		
Rahoitus		
Rahoitusjohtaja Heikki Ala-Seppälä Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 666 131		
Strateginen kehitys		
Strategisen kehityksen johtaja Lasse Mitronen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 624 679		
Lakiasiat		
Lakiasiaintohtaja Anne Leppälä-Nilsson Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23421		
Tietohallinto- ja logistiikkaohjaus		
Tietohallintojohtaja Eero Vesterinen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23460		
Kiinteistökesko		
Kiinteistöjohtaja Terho Kalliokoski Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23432 www.kesko.fi/kiinteistot		
TYTÄRYHTIÖT		
Hämeenkyllän Kauppa Oy	1	10
Toimitusjohtaja Erkki Heikonen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23425		
K-Rahoitus Oy	6	1
Toimitusjohtaja Jouni Järvinen Tikkurilantie 10 PL 54, 01301 Vantaa Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 20556		
Sincera Oy	–	16
Toimitusjohtaja Heikki Ala-Seppälä Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 666 131		

Hallinto		
	<i>henkilöstö keskimäärin vuonna 2001</i>	<i>liikevaihto, milj. euroa</i>
Hallintojohtaja Riitta Laitasalo Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin: 010 5311 Telekopio: (09) 657 465	154	
Henkilöstöresurssit		
Henkilöstöjohtaja Kyösti Pärssinen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 23479		
TYTÄRYHTIÖT		
K-instituutti Oy	62	5
Toimitusjohtaja Kari Heiskanen Siikajärventie 88-90 02860 Espoo Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 863 8571 www.k-instituutti.fi		

Konserniviestintä ja yhteiskuntasuhteet		
Viestintäjohtaja Erkki Heikkinen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 010 5311, Telekopio (09) 174 398		
Laatu ja riskienhallinta		
Laatu- ja riskienhallintojohtaja Asko Ihalainen Satamakatu 3, Helsinki 00016 Kesko Puhelin 01053 22046, Telekopio 01053 22126		

Keskusvarasto		
Keskusvarasto 1 (käyttötavarat)		
Tikkurilantie 5 PL 145, 01301 Vantaa Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 27505		
Keskusvarasto 2 (päivittäistavarat)		
Jokinielementie 31 PL 152, 01301 Vantaa Puhelin 010 5311, Telekopio 01053 28517		
Hämeenkyllän varasto (Anttila)		
Ainontie 5, 01630 Vantaa Puhelin 010 5343, Telekopio 01053 39499		

Palvelunumerot		
Plussan asiakaspalvelu 24 h: 0800-1-55 818 www.plussa.com Ruokakeskon kuluttajapalvelu (ma-pe 9.00-13.00) 0800-0-1000		

Lisätietoa Keskosta sijoituskohteena

Sijoittajasuhteet

Satamakatu 3, 00016 KESKO

Juhani Järvi

Johtaja, talous ja rahoitus
puh. 010 532 2209
Telekopio (09) 657 465
juhani.jarvi@kesko.fi

Jukka Pokki

Sijoittajasuhdepäällikkö
puh. 010 532 2645
Telekopio 010 532 3481
jukka.pokki@kesko.fi

Lisätietoa Keskosta sijoituskohteena saa mm. seuraavista pankeista ja pankkiiriliikkeistä

Aktia Säästöpankki Oyj, Helsinki

Puhelin: 0102 475 000
Telekopio: 0102 476 376
sabah.samaletdin@aktia.fi

Danske Securities, Helsinki

Puhelin: 020 175 4332
Telekopio: 020 175 4303
ari.jarvinen@danskecurities.com

Alfred Berg Finland, Helsinki

Puhelin: (09) 2283 2711
Telekopio: (09) 2283 2283
tia.lehto@alfredberg.fi

Enskilda Securities AB, Helsinki

Puhelin: (09) 6162 8723
Telekopio: (09) 6162 8769
anders.antas@enskilda.se

Nordea Securities Oyj, Helsinki

Puhelin: (09) 123 41
Telekopio: (09) 1234 0310
juha.iso-herttua@nordeasecurities.com

Impivaara Securities Ltd, Lontoo

Puhelin: +44 207 284 3937
Telekopio: +44 207 284 3938
jrobertsa@cix.co.uk

Crédit Agricole Indosuez Cheuvreux, London

Puhelin: +44 207 621 5172
Telekopio: +44 207 621 5101
fhoier@indocdv.com

Mandatum Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Puhelin: (09) 166 72 711
Telekopio: (09) 651 093
ari.laakso@mandatum.fi

Conventum Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Puhelin: (09) 2312 3311
Telekopio: (09) 2312 3335
hannu.nyman@conventum.fi

Opstock Oy, Helsinki

Puhelin: (09) 404 4408
Telekopio: (09) 404 2703
jari.raisanen@opstock.fi

Credit Suisse First Boston, Lontoo

Puhelin: +44 207 888 1199
Telekopio: +44 207 888 2894
david.shriver@csfb.com

Pankkiiriliike Evli Oy, Helsinki

Puhelin: (09) 4766 9177
Telekopio: (09) 4766 9350
robert.liljequist@evli.com

D.Carnegie AB, Helsinki

Puhelin: (09) 6187 1235
Telekopio: (09) 618 71 219
kim.nummelin@carnegie.fi

Handelsbanken Securities, Helsinki

Puhelin: 010 444 2425
Telekopio: 010 444 2578
tom.skogman@handelsbanken.se

Sijoittajasuhteiden periaatteet

Kesko tuottaa sijoittajasuhdestrategiansa mukaisesti markkinoille jatkuvasti oikeaa ja ajan tasalla olevaa tietoa Keskon osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi. Tavoitteena on parantaa Keskon toiminnan tunnettuutta, lisätä sijoitusinformaation avoimuutta ja siten Keskon kiinnostavuutta sijoituskohteena.

Internet ja painotuotteet

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon ensisijaisesti internet-sivuillaan (www.kesko.fi) suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Yhtiössä ylläpidetään listaa vuosikertomuksen, yhteiskuntavastuuraportin ja Kaupantekijä-sidosryhmälehdien postittamista varten. Vuosikertomus ja Kaupantekijä-lehti lähetetään kaikille osakkeenomistajille.

Tiedotustilaisuudet ja hiljainen jakso

Kesko järjestää analyytikoille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulosjulkistusten ja merkittävien uutisointien yhteydessä sekä taustatietotilaisuuksia (Capital Market Day) eri teemoista 1-2 kertaa vuodessa.

Kesko noudattaa kahden viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien kyselyihin vastataan puhelimitse, sähköpostilla ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

Syksyllä 2001 konsulttitoimisto Hallvarsson & Hallvarsson arvioi Keskon sijoittajille tarkoitetut internet-sivut suomalaisyrityksistä kolmanneksi parhaimmiksi. Lisäksi tammikuussa 2002 Keskon sijoittajille tarkoitetut internetsivut palkittiin Suomen toiseksi parhaina Suomen Pörssisäätiön, Suomen Sijoitusanalyttikoiden yhdistyksen ja Talouselämä-lehden järjestämässä kilpailussa. Keskon sidosryhmä- ja henkilöstölehti Kaupantekijä (engl. Trademaker) palkittiin Suomen Tiedottajien Liiton vuotuisessa kilpailussa.

Tietoja osakkeenomistajille

Tulosjulkistusaikataulu ja keskeiset tapahtumat 2002

Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä	12.4.2002
Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen päättyy	16.4.2002
Vuoden 2002 yhtiökokous	22.4.2002
Vuoden 2002 yhtiökokouspäätösten julkistus	22.4.2002
Ehdotetun osingonmaksun täsmäytyspäivä	25.4.2002
Osingonmaksun alkamispäivä (hallituksen ehdotus)	3.5.2002
Vuoden 2002 3 kk:n osavuositarkastus	15.5.2002
Vuoden 2002 6 kk:n osavuositarkastus	8.8.2002
Vuoden 2002 9 kk:n osavuositarkastus	13.11.2002
Lisäksi julkistetaan konsernin myynti kuukausittain.	

Yhtiökokoukseen ilmoittautuminen

Kesko Oyj:n yhtiökokous pidetään 22.4.2002 klo 13.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, Rautatieäisenkatu 3. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään 16.4.2002 klo 16.00 joko kirjallisesti osoitteella Kesko Oyj/Lakiasiat, 00016 Kesko, telekopiolla numeroon 01053 23421, puhelimitse numeroon 01053 23211, sähköpostilla osoitteeseen taina.lepisto@kesko.fi tai internet-sivujen kautta osoitteessa <http://www.kesko.fi/sijoittajatieto>.

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

Taloudelliset julkaisut

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Erillistä, painettua osavuositarkastusta ei julkaista, vaan se on osa Kaupantekijä-lehteä.

Kaupantekijä-lehti julkaistaan suomeksi ja englanniksi helmikuussa, toukuussa, elokuussa ja marraskuussa.

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset sekä kuukausittaiset myynti- ja muut keskeiset tiedotteet julkaistaan myös konsernin internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi/tiedotteet.

Lisäksi Kesko julkaisee erillisen yhteiskunnallisesta vastuusta kertovan raportin suomeksi ja englanniksi.

Julkaisuja voi tilata osoitteesta

Kesko Oyj/konserniviestintä
00016 Kesko
Puhelin: 01053 22404
Telekopio: (09) 174 398
Internet: www.kesko.fi/aineistopalvelu

Brandit

Kesko on ollut merkin tekijä pitkään, jo kauan ennen kuin käsite brandi vakiintui Suomeen. Kesko ja sinivalkoinen K-merkki ovat tulleet tutuiksi kaikille suomalaisille yrityksen yli 60-vuotisen historian aikana. Keskon vahvuus ja varsinaiset brandit ovat sen toimialakohtaiset kauppaketjut. Jokaisella ketjulla on oma mielikuvansa ja niille on määritelty omat peruslupauksensa sekä kohderyhmänsä. Ketjubrandeja rakennetaan pitkäjänteisesti ja ne ovat poikkeuksetta oman alansa vahvoja, arvostettuja ja tunnettuja tekijöitä.

Kaikille suomalaisille tuttuja brandeja

Osa ketjubrandeista on liitetty selkeästi K-merkin ja Keskon yhteyteen. Näin hyödynnetään Keskon mielikuvaa perinteisenä ja luotettavana, suomalaisena kauppana. Osa ketjuista markkinoidaan itsenäisinä ja oman brandinsa voimin. Näin toimitaan etenkin erikoistavarakaupassa, jossa myymälät täytyy profiloida imagoltaan tarkemmin tiettyyn segmenttiin. Positioinnilla pyritään varmistamaan ketjujen kilpailukyky sekä luomaan mahdollisimman vahvat brandit, jotka tukevat asetettuja tavoitteita. Keskoa ja sen ketjuja yhdistää vahva ja positiivinen mielikuva kauppiasyrittäjyydestä, hyvästä asiakaspalvelusta sekä paikallisesta toiminnasta ja asiakkaiden tarpeiden täyttämisestä. Kaikki ketjut on esitelty tarkemmin toimialakatsausten yhteydessä sivuilla 24-45.

Ketjujen lisäksi Kesrolla on vahva kanta-asiakasbrandi Plussa sekä omia tuotebrandeja, joista tunnetuin on Pirkka. Tutkimusten mukaan sekä Plussa että Pirkka ovat lähes kaikille suomalaisille tuttuja. Keskon asemaa merkkien tekijänä ja markkinointiyhtiönä korostaa se, että yhtiö myy, markkinoi ja tuo maahan tuhansia merkkituotteita toimialayritystensä kautta.

Toimialatuntemuksen hyödyntäminen

Jokainen ketju hoitaa itsenäisesti oman markkinointinsa. Näin pystytään parhaiten hyödyntämään niiden toimialatuntemus sekä vastaamaan kilpailun asettamiin vaatimuksiin. Käytännön markkinointi- ja brandityössä hyödynnetään kaikkia nykyaikaisia kanavia ja välineitä, tilanteeseen ja kohderyhmään parhaiten sopien.

Ruokakeskon ketjukonsepti uusittiin vuoden 2002 helmikuussa ja jatkossa Suomessa keskitytään viiteen kauppaketjuun. Ketjujen brandi-ilmeet uusittiin siten, että K-merkki on entistä vahvemmin esillä. Tätä kautta parannetaan entisestään K-ryhmän kauppajien tunnistettavuutta ja tuodaan K-merkin positiivista imagoa esiin. Uudistuksella pyritään vastaamaan entistä paremmin nykyaikaisten kuluttajien tarpeisiin ja hakemaan tehokkuutta mm. markkinointiin.

Onnistunut ja pitkäjänteinen markkinointi sekä kanta-asiakasjärjestelmän toimivuus ovat olleet Plussan menestyksen tausta. Plussa on K-ryhmän tukibrändi, joka palkitsee ostosten keskittämistä ja yhdistää ryhmän ketjujen ja yhteistyökumppaneiden tuote- ja palveluntarjonnan kokonaisuudeksi. Plussa toimii yhdistävänä elementtinä koko ryhmän markkinoinnissa ja sen avulla syvennetään kauppajien ja kuluttajien välistä suhdetta.

Kesko on Suomen johtava kaupan alan yritys, joka panostaa vahvoihin brandeihin, markkinointiin sekä kaupan konseptien ja toimintamallien tehostamiseen. Vahvat brandit herättävät luotattavuutta kuluttajissa, auttavat erottautumaan kilpailijoista ja varmistavat kilpailukykyyn myös tulevaisuudessa.

K-merkin juuret ulottuvat yli 50 vuoden päähän. Vuoden 1947 marraskuussa ensimmäinen K-kilpi laitettiin laadun tunnuksiksi yhteensä 2 500 K-kauppaan.

Ensimmäiset Pirkka-tuotteet tulivat myyntiin kauppajien hyllyille vuonna 1986.

Plussa-kanta-asiakasjärjestelmä esiteltiin kuluttajille marraskuussa 1997.

KESKO
KAUPAN TEKIJÄ

Kesko Oyj, Satamakatu 3, 00016 Kesko, Helsinki. Puhelin 010 5311, www.kesko.fi